

S sadjem lahko najboljši

Sadjarstvo bi lahko pomembno zaznamovalo posavske gospodarstvo
- Pripravljajo se na razstavo - Muzej v Artiĉah

BREŽICE, KRŠKO - Ob tem, ko nekateri v Posavju razmišljajo, na kaj opreti bodoči gospodarski razvoj pokrajine, so drugi že zdavnaj izbrali dejavnost, s katero naj bi prebivalstvo ob spodnji Savi ne samo životalarilo ampak živelo dostojno. Ta dejavnost je za mnoge domaĉine lahko sadjarstvo, menijo v krogih tukajšnjih kmetijskih strokovnjakov in tistih, ki se že ukvarjajo s pridelavo in prodajo sadja.

Po nekaterih primerjavah so podnebne razmere ponekod v Posavju veliko ugodnejše kot v evropskih deŹelah, ki veljajo za zgled kmetijske uspešnosti. Tudi zato naj bi tukajšnje sadjarstvo doŹivelo večji razmah od sedanjega. Korak v to smer bo nemara pome-

nila tudi razstava Sadje in cvetje Posavje 2000, ki jo bodo letos organizirali v brežiški, krški in sevniški občini. Razstavo, na katero se že pripravljajo, organizira Sadjarsko društvo Posavja v sodelovanju s Strokovnim sadjarskim društvom Slovenije, kmetijsko svetovalno službo in posavskimi obĉinami.

Na razstavi, ki vkljuĉuje več sorodnih dogodkov na razliĉnih krajih, bodo v Sevnici predstavili posavsko sadno cesto. V krškem kulturnem domu bodo izbirali kraljico sadja. Ve se že tudi, da bo v Brežicah razstava sadja v gradu in v Termah ĆateŹ hortikulturna predstavitev.

V sklopu omenjene vseslovenske razstave bodo utrĹili tudi sadjarski skupni spomin, in sicer s sadjarskim muzejem, ki ga bodo uredili v Artiĉah.

M. L.

RAZPISAN JE VPIS V VISOKE ŠOLE

LJUBLJANA - Obe univerzi, ljubljanska in mariborska, sta skupaj s samostojnimi visokošolskimi zavodi s koncesijo pripravili razpis za vpis v visoko šolstvo v študijskem letu 2000/2001. Vsi dijaki zakljuĉnih letnikov srednjih šol ga bodo prejeli v šolah, drugim pa bo na voljo v prijavno-informacijskih službah obeh univerz, na vseh visokošolskih zavodih, enotah Zavoda za zaposlovanje in v svetovalnih službah osnovnih šol. Besedilo razpisa bo dostopno tudi na internetu (<http://www.uni-lj.si/razpis>).

Za vpis v 1. letnik bo skupaj na voljo 21.823 mest, kar je najveĉ doslej, od tega 14.293 za redni in 7.530 za izredni študij. Kandidati bodo morali prvo prijavo na razpis (obrazci bodo na voljo v knjigarnah) oddati najkasneje do srede, 8. marca. Še pred odloĉitvijo bodo 11. in 12. februarja lahko pridobili potrebne informacije na informativnih dneh v visokošolskih zavodih. Najkasneje do konca januarja bo izšel še razpis za vpis v višje strokovne šole, ki bodo predvidoma ponudile okrog 2.200 vpisnih mest.

marles®
hiše maribor d.o.o.
Hiše po vaši meri

OB ONESNAŽEVANJU PITNE VODE

Voda, ki diši po ĉloveku

Vodi v krajih ob spodnjem toku reke Krke in vsem, ki jo pijejo, se v tem tisoĉletju slabo piše, ĉe njeno prihodnost napovedujejo najnovejši dogodki.

Ljudem iz vasi pri Cerkljah ob Krki in brežiški občini je takoj na zaĉetku leta 2000 v kuhinje in hleve skupaj z vodo zaĉelo pritekati po vodovodnem omreŹju še nekaj. Voda s to primesjo je dišala po gnojnici, in sicer so si bili glede vonja enotnega mnenja tako tukajšnji domaĉini kot strokovnjaki iz Celja. Uradna prepoved, ki je sledila iz Celja in po kateri vode ljudje niso smeli več uporabljati, je postavila Źivljenje v zasneŹenih in poledenelih vaseh pri Cerkljah ob Krki januarja leta 2000 na glavo. Svet pri Cerkljah ob Krki se po vodni aferi poĉasi spušĉa na pravo mesto v svoje stalne teĉaje, vendar ostaja grenak priokus vode, ki je zadišala po gnojnici.

Podoben vodni šok, kot so ga v zaĉetku letošnjega leta doŹiveli ljudje v krajevni skupnosti Cerklje ob Krki, je nekaj prej že doletel najbliŹje sosedje te krajevske skupnosti. Takrat je voda iz vaškega vodovoda spominjala na nafto.

Dve tako moĉni onesnaŹenji sta vsekakor dobro lokalno povpreĉje pri doseganju najslabšega. Će je to najslabše - gnojnico in kurilno olje v pitno vodo - poslala ĉloveška pamet ali narava, je vseeno. Tudi domaĉinom, ki so tik pred tem, da jim spet vdre kaj slabega v njihove vaške vodovode.

M. LUZAR

DOLENJSKA BANKA V LJUBLJANI - Prejšnjo sredo zveĉer je Dolenjska banka v svoji ljubljanski enoti pripravila tradicionalno ponovnoletno sreĉanje s poslovnimi partnerji iz ljubljanskega obmoĉja in z Dolenjci, Belokranjci in Posavci "na zaĉasnem delu v Ljubljani". Za kulturni del večera je poskrbela izvrstna igralka Saša Pavĉek, ki je izvedla odlomek iz monokomedije BuŹeca jaz, buŹec on. Direktor Dolenjske banke Franci Borsan je okoli 100 zbranim spregovoril o uspehih banke v lanskem letu in naĉrtih za prihodnost, ki jo Dolenjska banka vidi v povezovanju z banĉno skupino Nove Ljubljanske banke. V vseh pogledih prijeten večer so obogatile degustacija odliĉnih vin po izboru dr. Julija Nemaniĉa in izvrstne jedi ob njih, za kar je poskrbela ekipa novomeške restavracije Breg. (Foto: A. B.)

Spomenika ne bo, bo pa hvaleŹnost

V Vinici javna tribuna o sporazumu o obmejnem sodelovanju in prometu - Ratifikacija sporazuma priloŹnost za manj razvite - Zakaj toliko besed o meji, ko pa gre za 20-kilometrski pas?

VINICA - Ćrnomaljski obĉinski odbor LDS in Društvo slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa iz Vinice, ki jima predseduje JoŹe Stegne, sta v ponedeljek pripravila javno tribuno o odnosih s sosednjo Hrvaško in sporazumu o obmejnem sodelovanju in prometu. Kot je dejal Stegne, naj bi tribuna izzvenela kot poziv z juŹne meje, da tam ne Źivijo lutke, ampak ljudje, ki najbolj obĉutijo posledice neurejenih odnosov zaradi neratificiranega sporazuma.

Predsednik parlamentarnega odbora za mednarodne odnose in poslanec v drŹavnem zboru Jelko Kacin je spomnil, da je omenjeni sporazum nastal na podlagi volje Slovenije in Hrvaške. Aprila 1997 sta ga zunanja ministra Zoran Thaler in Mate Graniĉ podpisala in sabor ga je kmalu tudi ratificiral, drŹavni zbor pa še vedno ne. "Mandat za podpis sporazuma so dale tudi stranke, ki mu danes nasprotujejo. In ĉeprav je bilo obljubljeno, da bo 18. januarja sporazum na dnevnem redu seje drŹavnega zbora, ga predsednik Podobnik nanj ni uvrstil. Ne vem zakaj," je dejal Kacin ter poudaril, da je sporazum v korist obeh drŹav ter dolgoroĉno ustvarja boljše moŹnosti za gospodarski razvoj manj razvitih. Će pa bodo dosegli, da se bo bodoĉa Źengenska meja na Kolpi zmeĉala, bodo za naloŹbe ob juŹni meji po njegovem pritegnili še tuje investitorje. "Nekateri pravijo, da juŹna meja ni povsod doloĉena. A meja je, morali bi jo le oznaĉiti in ponekod še uskladiti. Da pa jo bomo doloĉili in oznaĉili, imamo še veliko ĉasa, za to pa moramo imeti sporazum. Pri meji na morju pa Slovenija ne more pristati na manj pravic, kot jih je imela v Jugoslaviji, ko smo imeli nemoten dostop na odprto morje. Meja na morju pa ni doloĉena, ker je nikoli ni bilo," je zatrdil Kacin. Dodal je, da sporazum sam po sebi ne pomeni nič, daje pa drŹavljanom obeh drŹav moŹnosti in priloŹnosti za laŹje trgovanje, prehajanje meje, investiranje. A le, ĉe je zakoniten. Uzakonitev je po njegovem predpogoj, ki lahko prispeva k boljši politični klimi na obeh straneh, zavlaĉevanje ratifikacije pa je zavestno in gre predvsem na škodo ljudi ob meji.

Poslanec v drŹavnem zboru JoŹe Avšĉ, ki je tudi predsednik skupine poslanca v saboru iz karlovške Źupanije Ivico Źtajdoharja je nesprijemljivo, da ne bi izkoristili prednosti med dvema drŹavama, kjer so se ljudje in njihove kulture vedno mešale. Podpredsednik Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa Josip Boljkovac je predlagal, naj bi ob juŹni meji ustvarili oazo, kjer bi se pretakale ideje, blago, denar in ljudje. Po mnenju ĉrnomaljskega podŹupana Andreja Kavška njihovi obĉani ne obĉutijo tako moĉno posledic neratificiranega sporazuma, saj je drŹavna meja, ki poteka po Kolpi, rešena. Metliški Źupan Slavko Dragovan priĉakuje uzakonitev sporazuma, da bodo ljudje ob meji laŹje zadihali, vendar naj drŹavni zbor reši morebitne nejasnosti. Źupanu Kostela Valentinu JuŹniĉu pa se, kljub temu da se je na obeh straneh Kolpe staklo veliko prijateljskih in sorodstvenih vezi, zadnje ĉase prav zaradi nerešenih obmejnih vprašanj upira iti ĉez mejo. Razpravljavca iz Seĉovelj in Ljubljane sta opozorila, naj pred ratifikacijo sporazuma najprej uredijo mejo, da ne bo nejasnosti. Po mnenju Juša Mihelĉiĉa z Liste za Metliko je bilo preveĉ govora o meji, v resnici pa gre za 20-kilometrski obmejni pas. Će je usmeritev obeh drŹav evropska, je meja brez pomena, zato je po njegovem sporazum le prehodna zadeva, ki nas v resnici navaja na brezmejnost. JoŹe Matekoviĉ z Liste za Metliko je pristavil, da tistim, ki bodo uzakonili sporazum, res ne bodo postavljali spomenika, jim bodo pa hvaleŹni.

M. BEZEK-JAKŠE

NOVOMEŠĀANI 2000 IN KLUB LOKALPATRIOT - Petkov večer 14. januarja je v Novem mestu izzvenel v znamenju mladih ustvarjalcev. V Dolenjskem muzeju so odprli fotografsko razstavo NovomešĀani 2000 Boruta Peterlina, dve uri kasneje pa so odprli tudi vrata kluba LokalPatriot z razstavno galerijo Simulaker, s ĉimer je Društvo novomeških študentov uspešno zakljuĉilo veĉletno bitko za mladinski klub. O razstavi in klubu pišemo veĉ na kulturni strani. Na sliki: otvoritev razstave v Dolenjskem muzeju je glasbeno popestril jazzovski trio Źabjak. (Foto: M. Markelj)

Berite danes

stran 2:

• Ali drŹava vzpodbuja zarašĉanje?

stran 3:

• Dogodek v ciganski Gogi

stran 4:

• Tekstilna šola z novim programom

stran 8:

• Pohištvo BreŹice za zdaj rešeno

stran 11:

• Ze tretje sojenje štirim preprodajalcem mamil

stran 18:

• Je pustil srebrnike v cerkvi trgovcev?

stran 20:

• Kaj vendar izvira pod Izvirom?

POSAVSKI KADROVNIKI ZA NOVA ZNANJA

SEVNICA - Društvo kadrovske delavce Posavja, ki že vrsto let povezuje kadrovske delavce posavskih podjetij, je prejšnji ĉetrtek pripravilo dobro obiskan seminar o novostih v pokojninski zakonodaji. Društvo skrbi za izobraŹevanje svojih ĉlanov, saj se ti že dolgo ne ukvarjajo več samo s kadrovanjem. Zaradi tega morajo stalno spremljati spremembe in novosti v delovnopравни zakonodaji ter programe spodbujanja zaposlovanja in odpiranja novih delovnih mest. Pri tem jim pomagajo strokovnjaki s podroĉja upravljanja, naĉrtovanja in razvoja kadrov. Društvo je aktivno v zvezi na drŹavni ravni, letos pa namerava izboljšati še sodelovanje s sosednjimi društvami.

GEODETSKA UPRAVA

Novo mesto
bo
v ponedeljek, 31.1.2000
zaĉela poslovati
v poslovni stavbi
HEDERA, Ljubljanska c. 26
tel.: 393-10-10
V petek, 28. januarja, ne bo uradnih ur.

DOLENJSKI LIST
vaš ĉetrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

Orožje lahko dostopno?

Eden najbolj čislanih in najbolj osovraženih človekovih izdelkov je nemara orožje. V tokratni anketi Dolenjski list vprašuje za mnenja o tem, kako dostopno je orožje v Sloveniji. Če bi odgovarjali tisti, ki so nedavno ukradli orožje iz enega od slovenskih vojaških skladišč, bi verjetno rekli, da je orožje dostopno približno tako lahko kot poleti lubenice na tržnici. Z njimi bi se verjetno strinjali tudi tisti, ki so v Beogradu ustrelili zloglasnega Arkana, enega največjih balkanskih zasebnih preprodajalcev orožja. Da je orožje lahko dostopno, verjetno mislijo tudi tisti, ki so koncem osemdesetih in v začetku devetdesetih let kupovali Sloveniji strelski pribor za poznejše narodnoosamosvojitvene in druge namene. Pijan prebivalec Slovenije, ki zaman prosi za dovoljenja za lovsko puško, bi nemara preklinjal, da so izdane temeljne človekove svoboščine, če mu državni organi ne izdajo ustrezne orožarske listine. Če kot gospodinja nameravate v bodoče nositi med damskim priborom samokres, boste v iskanju tega železca verjetno na lastni koži skusili, ali je orožje v vse bolj prestreženi Sloveniji dobiti lahko ali težko. Nekaj je: zaskrbljujoče slaba je državna služba ali vojska ali policija, ki varuje državo in državljane, pa jo okradejte tako, da sama ne ve ne, kako ne kdaj. Če pa ve - mislimo na zadnjo veliko izginotje orožja na Slovenskem - je še bolj zaskrbljujoče. Mar ne?

TONE KLAJČ, voznik reševalnega vozila, iz Ribnice: "Že samo po nesrečah sodeč, je orožja preveč, če pa k temu dodamo še nasilna dejanja, pa sploh. Sem proti orožju in po njem ne čutim potrebe. Več kot ga je, več je kriminala. Že sedaj ga ni težko dobiti, če ga bo lahko imel vsak, ki se čuti ogroženega, pa bomo s tem še povečali tako število nesreč kot tudi kaznivih dejanj."

ZDENKO JUG, gozdar iz Štalcerjev pri Kočevju: "Orožje je od nekdaj bilo in vedno bo. Imeli so ga že v kamni dobi. Vendar pa ni za vsakega. Sam ga ne potrebujem, nisem pa proti, če bi ga imeli ljudje za osebno zaščito. Vendar bi moral biti poleg znanja o orožju in poučenosti, kako z njim ravnati, prvi pogoj za nošenje orožja, da ima človek 'urejeno podstrešje'."

ALBIN KRALJ, upokojenec iz Trebnje: "Zadnje čase v časopisih res beremo samo še o tragičnih nesrečah, kjer se domači med sabo streljajo, koljejo ipd. Ne vem, kje ljudje dobijo vse to orožje, očitno ni težko priti do njega. Da bodo dovoljenja za pridobitev orožja zaostri, me zelo veseli, čeprav za to nisem slišal. Kriminala je že tako preveč."

MARIJA VESEL, trgovka iz Črnomlja: "Pri nas je veliko neprijavljenega orožja, saj je bila blizu nas dolgo vojna. Pri takšnem orožju je težko kaj preverjati. Zato bi morali pri tistih, ki jim dajo orožni list, preveriti, kdo so, ali znajo orožje uporabljati in za kaj ga bodo potrebovali. V Sloveniji še nismo tako ogroženi, da bi ga potrebovali za osebno varnost."

JOŽE ŽUGELJ, vzdrževalec v semiški Iskri: "Iz lastnih izkušenj vem, da je težko dobiti orožni list, in prav je tako. Ljudje z registriranim orožjem tudi ne bodo naredili neumnosti. Tisti, ki imajo orožje ilegalno, najbrž niso prosili za orožni list. Zato bi morali poostri kazni za lastnike ilegalno pridobljenega orožja, še bolj za tiste, ki orožje preprodajajo."

MATIJA WÄCHTER, optik iz Novega mesta: "Nikakor ne gre, da bi orožje lahko dobil, kdorkoli bi si ga zaželel. Dovoljenje za nošenje orožja naj bi dobil samo tisti, ki ga res potrebuje, ki ima za to utemeljene razloge. Če imaš orožje, ga lahko uporabiš tudi takrat, ko to sicer ne bi bilo nujno. Še posebej resen pa je problem ilegalne trgovine z orožjem."

CIRIL ZUPANČIČ, univ. dipl. arhitekt, iz Brezice: "Sramota, da se lahko zgodi kaj takega, kot se je s krajo orožja. Kako se lahko zgodi, da odpelejo tako količino? Logično bi bilo, da bi ob tem dogodku minister odstopil. Orožja nimam, nikoli si ga nisem želel. Kako je orožje dostopno državljanom, ali je lahko dobiti orožni list, ne morem reči. Orožja v zasebnih rokah mora biti manj."

MIJA KODELA, zavarovalniška inštruktorka, iz Krškega: "Po mojem bi moralo biti orožje najstrožje varovano. Gre za veliko vrednost, hkrati je nevarnost, da pride v roke komu, ki bi ga uporabil zoper človeka. Nisem nikoli razmišljala o tem, kako se pride do orožja. O kraji orožja bi rekla, da je ni mogel izpeljati en sam. Če bo interes države, se bo orožje in krivca našlo."

VILI ZUPANČIČ, iz Boštanj: "Mislim, da več orožja v naših domovih nikakor ne bi izboljšalo naše varnosti. To kaže tudi ameriška praksa, čeprav ne rečem, da v posameznih primerih oborožitev ne bi pomagala. Po moje bi se morali za izboljšanje varnosti v čim večji meri in večkrat obrniti na detektive in druge ustrezne službe, ki so za to ustanovljene."

Čabranka in Kolpa manjšata Slovenijo

V Osilnici so ogorčeni, ker država zanemarljivo celotno nujna vzdrževalna dela na brežinah obeh rek - Sanacijo po poplavih pred dvema letom pričakujejo letos

OSILNICA - Zaradi večletnega zanemarjanja vzdrževanja brežin Kolpe in Čabranke s slovenske strani na eni in hrvaških posegov in gradenj na drugi strani pokrajina ob obeh mejnih rekah močno spreminja svojo podobo. V osilniški dolini se ljudje zato upravičeno bojijo, da utegne priti celo do sprememb katastrskih meja.

V nasprotju z višje ležečo občino Loški Potok, kjer je Hidrotehnik po katastrofalnih poplavih pred dvema letoma že saniral hudournik Čabranke od izvira do mostu za Črni Potok, v Osilnici na sanacijo še čakajo. Računajo, da bodo pristojni vse potrebno opravili letos. V nasprotnem primeru se namreč utegne zgoditi, da bo Čabranka načela protipoplavni zid, kot se je to že zgodilo pri Papežih, ali pa bo odnesla še kakšno pot, kot jo je denimo pri Strojcih. Tu so morali po poplavih pred dvema letoma, ko hudourniške vode odnesle dober del zemlje, prestaviti telefonske drogeve,

vendar so ti sedaj ponovno skoraj čisto ob reki, saj deroča voda spodjeda in odnaša zemljo še naprej. Vendar je to, kot pravijo v Osilnici, samo eden izmed vidnejših dokazov, da je njihovo hudo vanje nad ljubljansko izpostavo Uprave za varstvo narave upravičeno. Enako velik, če ne še večji problem, so namreč tudi neurejene brežine reke Kolpe.

Tako kot ob Čabranki so Hrvati tudi ob Kolpi svoje vasi zavarovali s protipoplavnimi zidovi, ki so jih postavili, kot pravijo Osilničani, brez soglasja naše države. Te in še posebno nekaj deset metrov dolg betonski zid pri vasi Hrvat-

ske še dodatno preusmerjajo rečno strugo, da voda še z večjo močjo odnaša polje ter spodjeda cesto, ki pa je za Osilničane kot še vedno edina prometna povezava Osilnice s svetom vitalnega pomena. Ker nihče ne obnavlja nekdanjih jezov, tako da so denimo o grintovskem in jez pri Boslji Loka danes vidni le še ostanki, tudi Kolpa postaja vse bolj hudourniška in že dodobra spodjeda mirnoviško in osilniško polje. Svojo nejevoljo, ker država zanemarljivo celotno nujna vzdrževalna dela na brežinah, so zato izrazili na nedavnih sestankih vaških skupnosti. Kot so poudarili, jim namreč ni vseeno, da reki odnašata njihovo zemljo in manjšata polja, s tem pa, morda zveni to patetično, Kolpa in Čabranka manjšata tudi Slovenijo! M. LESKOVŠEK-SVETE

Ali država vzpodbuja zaraščanje?

Kmete, ki imajo v zakupu zemljo Sklada kmetijskih zemljišč, je presenetila obdavčitev - Gre za protizakonito ali celo protiustavno stanje? - Obdelavo bodo opustili

NOVO MESTO - Vlada naj bi v teh dneh obravnavala pobudo državnega sveta o ureditvi izrednih razmer med kmeti, ki so zakupili zemljo od Sklada kmetijskih zemljišč. Takoj po noveletnih praznikih je skupina šentjernejskih kmetov na državni zbor in ministrstvo za kmetijstvo ter nato še na državni svet naslovila peticijo. Skoraj istočasno so v Ljubljano prihajali tudi protesti skupin kmetov iz drugih krajev po Sloveniji. Razburjenje v njihovih domovih so povzročile konec decembra izdane odločbe o odmeri katastrskega dohodka. Kmetije nepričakovanih in znatno povečanih dajatev ob komaj še znosnih najemninah za zemljišča namreč ne prenesejo, saj bi bilo v takih razmerah ceneje kupovati uvoženo koruzo.

Kmetje na šentjernejskem polju, ki imajo v zakupu zemljo propadlega obrata KZ Krka v Draškovicu, so sprva pomislili na protest pred davčnim uradom, nato pa le ubrali mirnejšo pot. Ko so najeli opuščena zemljišča, za katera plačujejo okrog 220 mark od hektarja, da bi okrepili svoje kmetije, niso vedeli, da jim bo najem in pridelava na najeti zemlji za toliko povečala katastrski dohodek.

Da ne govorimo na pamet, poglejmo primer. Kmet Darinko Brudar je prej za 5 ha svoje zemlje z olajšavami imel odmerjenih za okrog 90.000 tolarjev katastrskega dohodka, a tudi brez olajšav ta ne bi presegel 300.000 tolarjev. Od najetih štirih hektarjev so mu odmerili za 550.000 tolarjev KD, pri čemer ne smemo pozabiti, da od tega zemljišča plačuje okrog 70 tisočakov najemnine. "Še pred obdelavo smo imeli na vsak hektar okrog 140.000 tolarjev stro-

škov, da smo počistili in pripravili polje. Kako naj se izide račun, če smo posejali koruzo, pšenico in ječmen, za katere je bruto izrček na hektar 200.000 tolarjev?" razmišlja Brudar.

Tudi če bi vlada pogoje za naprej spremenila, je škoda že storjena, kajti odmera katastrskega dohodka za leto 1998 je že tu, mimo pa je že tudi leto 1999. Hudo je, ker se je mnogim kmetom tako močno povečala osnova za odmero vseh vrst prispevkov, da bodo prikrajšani na področju otroškega varstva, štipendij, otroških dodatkov.

Sredi preteklega tedna je problematiko obravnavala komisija za kmetijstvo v državnem svetu, kjer sta pot k reševanju podprli tako kmetijsko kot tudi finančno ministrstvo. Kot je za Dolenjski list

povedal predsednik državnega sveta Tone Hrovat, je komisija zahtevala od vlade, da zadrži izvršno odločbo, dokler se ne uredi odnos med zakupniki in zakupodajci (torej državo in kmeti), dokler odločbe ne bodo preverjene in dokler se ne uredi kataster. Stanje zemljišč v katastru namreč ne ustreza stanju v naravi. Kot so zapisali v peticiji, se zemljišča, ki so v naravi zelo podobne kategorije, v katastru vodijo kot gozd ali pa hmeljišča. To pa pri obdavčitvi pomeni zelo veliko razliko, saj se za hektar gozda obračuna 6.000 SIT katastrskega dohodka, za enako veliko hmeljišče pa kar 200.000 SIT! Kmetje še opozarjajo, da gre v naravi za močvirnat območje - njive in travnike. Takšna obravnava po njihovem mnenju postavlja zakupnike pred zakonom v neenak položaj.

BREDA DUŠIČ GORNIK

• **Zakupniki pravijo, da dobiček od obdelave zakupljene zemlje že plačujejo državi (Skladu kmetijskih zemljišč) v obliki najemnine. Ta je po njihovem prepričanju taka, kot jo gospodarjenje na kmetiji še lahko prenese, zaradi dodatne obdavčitve po katastrskem dohodku pa se obdelava ne splača več. "Treba bo jasno opredeliti, kdo je zavezanec za davek od katastrskega dohodka: ali je to lastnik (država, ki je pobrala dohodek z najemnino) ali kmet, ki je vzel zemljo v najem in na njej prideluje. Če je vlada res dober gospodar, bo morala to urediti, sicer bodo kmetje zemljo vrnili in bo zaraščala," je povedal Hrovat.**

Darinko Brudar: "Že najemnina je na meji rentabilnosti, zato dodatne obdavčitve ne bomo prenesli. Zakupniki na šentjernejskem polju smo precej složni in bomo, če se razmere ne spremenijo, zemljo vrnili."

VRTEC NA SMUČEH - Agencija za šport Novo mesto je tudi letos v sodelovanju z Rogovo šolo smučanja na smučišču Rog - Črmošnjice pripravila vrsto smučarskih tečajev za otroke iz novomeških vrtcev. V prvem tednu po novem letu je smučarsko znanje ob otroški vlečnici nabiralo 47 otrok, drugi teden 54, do konca tečaja pa se bo naučilo smučati 215 otrok, če njihovih vrst ne bo razredčila gripa. Že pred tečajem na Gačah se je 27 otrok decembra udeležilo zimovanja na Rogli, ki ga je prav tako pripravila Agencija za šport. (Foto: Marko Klinec)

Zaklepajte vozila!

Našli Romuna z ukradenim avtom

TREBNJE - 14. januarja ob 2.20 so policisti med kontrolo prometa na hitri cesti št. 1 izven naselja Trebnje ustavili voznika osebnega avta z novomeško registracijo, za katerega pa se je izkazalo, da je romunski državljan. Tudi sopotnik je bil romunski državljan. Tujca sta dan prej nekaj po 23. uri ilegalno vstopila v našo državo preko železniškega mostu v Rosalnicah, šla peš v Metliko, kjer sta na parkirnem prostoru v Ulici 1. maja vlomila v tri osebne avtomobile. Potrebovala sta namreč prevoz proti Italiji. Odpeljala sta se z opel vectro, vendar so jima policisti avto zasegli in ga vrnili lastniku, ki sopleh še ni vedel, da so mu avto ukradli. Zoper tujca so napisali predlog sodniku za prekrške in ju skupaj s kazensko ovadbo privedli k preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Novem mestu.

PU Novo mesto opozarja vse občane, naj vozila zaklepajo in v njih ne puščajo predmetov, naj avtomobile parkirajo na osvetljenih parkiriščih, če se le da, montirajo alarmno napravo ali kako drugače zavarujejo vozilo pred tatvinami in vlomi. Občani naj bodo pozorni tudi na nepoznane osebe, kar še posebej velja za kraje v bližini državne meje. O morebitnih ilegalnih in osebah, ki so sumljivega videza ali obnašanja, naj obvestijo bližnjo policijsko postajo ali operativno komunikacijski center na tel. št. 113.

PROGRAMI ZA ODRASLE

LJUBLJANA - Andragoški center Slovenije je izdal pregled izobraževanja odraslih 1999/2000, ki nudi podatke o 186 organizacijah, ki izobražujejo odrasle, ter o več kot 3.000 različnih programih. Pregled je izšel v knjižni obliki in na CD-romu; na voljo je tudi v knjižnicah in na spletni strani www.acs-saec.si/pregled.

Ljubljansko pismo

Zaplankanost na kvadrat

Evropa je proti plotovom

Nova hrvaška vlada ima, kot smo slišali v obljubah tamkajšnjih predvolilnih opozicijskih strank, v načrtu občutno izboljšanje odnosov s Slovenijo. In kako se na to napoved pripravljamo pri nas? Brez pravega posluha tudi za naše koristi, kaj šele za sosedove, to je že jasno.

Kot vemo, je ob koncu minulega leta slovenski parlament iz obravnave umaknil zakon o ratifikaciji sporazuma o obnavljanju prometa in sodelovanju s Hrvaško. S tem je ostalo prizadetih vsaj 250.000 ljudi na naši in 200.000 na drugi strani slovensko-hrvaške meje. Ta je namreč pred desetimi leti neposredno posegla v življenje ljudi, z vzpostavitvijo prihodnje schengenske meje pa bodo prebivalci na vzhodu in jugu obeh držav še bolj prizadeti.

Nasprotniki tega sporazuma, ki sta ga slovenska in hrvaška vlada podpisali že leta 1997, mu očitajo predvsem tveganje za zlorabo, ki naj bi izhajalo iz dejstva, da meddržavna meja na kopnem in morju še ni dokončno določena. Razprave in polemike o primernosti njegove ratifikacije razkrivajo neverjetno lahkomišelnost nekaterih politikov, celo iz vrst koalicijske večine. Njihovi neredki medklici z zahtevami po "pravični" meji v Istri, ki naj bi enkrat potekala po reki Mirni, drugič vsaj na Savudrijskem polotoku, pomenijo pozivanje k ozemelskim zahtevam in preklidu do ločb o mejah mednarodno priznane slovenske države, kot so

jasno zapisane v temeljni ustavni listini Republike Slovenije 25. junija 1991 in so tako za našo kot tudi za sosednjo državo mednarodnopravno zavezujoče. Poigravanje z nevarnim ognjem cenene nacionalistične (predvolilne) demagogije, ki poziva k odpiranju mejnih vprašanj z enostranskimi ozemelskimi zahtevami, je zato skregano s pravno in evropsko usmerjenostjo slovenske demokratične države.

Zaradi nepodpisa omenjenega sporazuma so nedvomno najbolj prizadeti dvolastniki, ki imajo do svojih posesti veliko daljše poti kot pred desetletjem, saj morajo potovati po tuji državi preko uradnih prehodov. Neposredno je prizadet razvoj obmejnih območij, zlasti še turizma, onemogočena pa so tudi hitra posredovanja ob naravnih in drugih nesrečah.

Kaj bo torej s sporazumom? Ali bosta prevladala modrost, treznost in bo sporazum končno ratificiran v državnem zboru na eni od januarskih sej? Ali pa je blokada sporazuma že usodno dejstvo, s katerim se je bolje sprijazniti, morda tudi za cenočasne izjalovitve prizadevanj za že skoraj doseženo ugodno rešitev premoženjsko-pravnih vprašanj s Hrvaško?

Kakorkoli že, obmejne občine Rogatec, Rogaška Slatina, Podčetrtek, Brežice, Krško in šentjernejski ter posavska območja gospodarska zbornica so že izrazile podporo za ratifikacijo sporazuma. Prav bi bilo, če bi se jim pridružile tudi preostale občine od Lendave do morja oziroma ob naši najdaljši meji. Navsezadnje ne smemo prezreti, da imamo Slovenci na Hrvaškem menda okoli 35.000 vikendov, in če vsak vikend predstavlja tri Slovence z volilno pravico, je jasno, da to ni številka, ki bi jo še tako butast politik zlahka prezrl, še zlasti na pragu volitev.

VINKO BLATNIK

Grmska višja kmetijska šola

Na srednji kmetijski šoli Grm bo letos začela delovati še višja strokovna kmetijska šola - Prvo leto računajo na vpis okoli 40 izrednih študentov - Gradnja prizidka

NOVO MESTO - V prihodnjem šolskem letu bo v okviru novomeške srednje kmetijske šole Grm začela delovati višja strokovna šola za področje kmetijstva. Za uvajanje te šole je dal na zadnji lanskí seji podpora in soglasje tudi novomeški občinski svet, novomeška občina je tej šoli zagotovila tudi pomoč. Poleg novomeške občine so podprle uvajanje te prve višje strokovne kmetijske šole tudi ostale dolenjske občine, novomeški oddelki Kmetijskega zavoda Slovenije in Zavoda za zaposlovanje.

"Ker je bil program te višje strokovne kmetijske šole v Sloveniji potrjen šele te dni, v prvem šolskem letu najbrž ne bomo mogli uvesti rednega študija in bodo tako prvi študentje izredni," pravi Vida Hlebec, prof., ravnateljica srednje kmetijske šole Grm. Program šole je zasnovan tako, da bo na višji ravni izobraževala gospodarje kmetij, organizatorje določenih dejavnosti, povezanih s podeželjem, poudarek bo na razvoju dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, kmetekem turizmu in ekološkem kmetovanju. Gre za dveletno višjo strokovno šolo, pogoj za vpis pa je končana srednja šola kmetijske, vrtnarske, gozdarske smeri in gimnazija. "Računamo, da se bodo v to šolo vpisovali predvsem študentje iz šolskega okoliša naše šole, se pravi iz Dolenjske, Bele krajine, Posavja, kočevsko-ribniškega konca pa tudi posamezniki iz Primorske in Gorenjske, v prvi vrsti naši nekdanji dijaki," pravi Hlebec.

"Za poučevanje na tej višji šoli je zagotovljen tudi ustrezen kader, in sicer učitelji naše šole in predavatelji iz novomeške enote Kmetijskega zavoda."

Njihove poizvedbe kažejo, da bi se v 1. letnik rednega študija vpisalo 70 do 80 študentov, glede na to, da letos skoraj gotovo ne bodo mogli organizirati rednega študija, pa računajo na okoli 40 izrednih študentov. Zanimanje za ta

študij je še toliko večje, ker doslej v Sloveniji ni bilo višješolskega izobraževanja za področje kmetijstva.

Srednja kmetijska šola Grm je za uvedbo višješolskega študija kot nalašč, saj ima več kot 110-letno tradicijo pri kmetijskem izobraževanju, ob svoji ustanovitvi pa je bila prva kmetijska šola s slovenskim učnim jezikom. Njena vloga pri razvoju Kmetijstva na Dolenjskem in v Sloveniji sploh je vredna spoštovanja. Zanimanje za višješolski študij s področja kmetijstva je na Dolenjskem prisoten že dalj časa, kar dokazujejo tudi dislocirani oddelki višješolskega izobraževanja biotehniške fakultete.

Vida Hlebec

Dobrote od kolin do pusta

Državno tekmovanje o etnoloških in kulinarčnih značilnostih slovenskega podeželja na grmski kmetijski šoli

NOVO MESTO - Druga državnega tekmovanja na temo etnološke in kulinarčne značilnosti slovenskega podeželja, ki je bilo prejšnji četrtek na srednji kmetijski šoli Grm, se je udeležilo 13 ekip iz kmetijskih in živilskih šol iz vse Slovenije ter ekipa srednje gostinske šole Novo mesto. Vsaka ekipa je izdelala raziskovalno nalogo, v kateri so dijaki obdelali posamezen ljudski praznik oziroma običaj in z njim povezane jedi. Naloge so oddali teden dni pred tekmovanjem, da jih je komisija lahko pregledala in ocenila. Za tekmovanje pa so pripravili mizo z jedmi, sledila je predstavitev jedi in zagovor naloge.

V glavnem so se tekmovalne ekipe omejile na zimsko- spomladanski čas, nekako od kolin do pusta. Po oceni strokovne komisije so bile vse naloge zelo dobre, prav tako so mladi tekmovalci pokazali veliko znanja in izvirnosti pri pripravi jedi. Vidi se, da so s pridom uporabljali nasvete in napotke starejših ljudi, svojih staršev, starih staršev in drugih, katere so spraševali o nekdanjih

običajih, z njimi povezanih jedeh ter o njihovi pripravi.

Prvo mesto je komisija prisodila ekipi srednje gostinske šole Šentjur, ki je pripravila nalogo in razstavo na temo "ribanje zelja"; drugo mesto so prisodili ekipi srednje živilske šole Maribor za nalogo "Kako se na Prekmurskem oljovo dela", tretje pa ekipi srednje agroživilske šole iz Ljubljane za nalogo "Martinovanje v mojem kraju". Poleg teh so posebno priznanje za dobro pripravljene naloge dobile še ekipe srednje šole za gostinstvo in turizem Novo mesto za nalogo "Koline, domači praznik", srednje kmetijske šole Grm za nalogo "Praznični kruhi", druga ekipa iste šole za nalogo "Trgatev na Primorskem", ki so jo pripravili dijaki te šole, sicer doma s Primorskega, ter ekipa Srednje agroživilske šole Ljubljana za nalogo "Koline".

To je bilo, kot rečeno, že drugo tovrstno državno tekmovanje, obe so pripravili na novomeški grmski kmetijski šoli, od koderr je tudi ideja za to tekmovanje, ki naj bi postalo tradicionalno. A. B.

RAZSTAVA DOBROT - Na tekmovanju o etnoloških in kulinarčnih značilnostih slovenskega podeželja je 13 ekip srednjih gostinskih in živilskih šol iz cele Slovenije pripravilo tudi razstavo jedi, vezanih na določen praznik oz. ljudski običaj, ki so si jo obiskovalci z zanimanjem ogledali. Ekipa domačina, grmske kmetijske šole, je dobila posebno priznanje za pripravo prazničnih kruhov, ki jih pečejo ob miklavževem, za božič in novo leto. (Foto: A. B.)

Povečuje pa se tudi zanimanje za kmetijsko srednješolsko izobraževanje. Tako je v tem šolskem letu na srednji kmetijski šoli Grm vpisanih 620 dijakov v različnih programih. V okviru šole deluje tudi dijaški dom, v katerem biva več kot 110 dijakov. Šolsko posvetstvo obsega 170 ha zemljišč in dijaki pri praktičnem pouku spoznavajo različne kmetijske dejavnosti, tudi tako imenovane dopolnilne. Na šoli je zaposlenih okoli 80 ljudi.

Ze sedaj je na šoli precejšnja prostorska stiska. Nova višja strokovna šola pa prinaša še nove potrebe. Zato bodo letos pričeli graditi prizidek, v katerem bo velika amfiteaterska predavalnica, 7 učilnic z laboratoriji, tja pa bodo razširili tudi telovadnico. Gradnjo prizidka je že "požegnalo" ministrstvo za šolstvo, ki bo tudi glavni financir.

A. BARTELI

Letošnji mirnopski proračun

Od 248 milijonov tolarjev naj bi "pičlih" 110 milijonov SIT dobili od države

MIRNA PEČ - Osrednja točka zadnje seje mirnopske občinskega sveta je bila predstavitev proračuna za letošnje leto, kot ga predlaga občinska oblast. V dneh po seji naj bi svetniki na ta osnutek dali svoje pripombe in predloge, na naslednji seji pa naj bi usklajeni proračun sprejeli.

Letošnji proračun mirnopske občine naj bi tako znašal nekaj več kot 248 milijonov tolarjev, kar je slabih 7 odst. več kot lani. Država bo letos preko tako imenovane finančne izravnave prispevala manj kot polovico načrtovanih sredstev, v Mirni Peči pravijo "pičlih 110 milijonov tolarjev", lastni prihodki pa naj bi znašali dobrih 90 milijonov tolarjev; od tega naj bi se največ, 78,5 milijona tolarjev, zbralo od dohodnine. Krajevni samoprisevek naj bi "vrgel" 22,4 milijona tolarjev, občani pa naj bi za vodo-vod in ceste iz svojega žepa prispevali še dodatne 4 milijone tolarjev. Od ministrstev si v Mirni Peči za razne programe obetajo kakih 13 milijonov tolarjev.

Velika postavka na odhodkovni strani proračuna so investicije, za kar naj bi namenili 52,5 milijona tolarjev. Za dokončanje mrliške vežice načrtujejo 20 milijonov tolarjev, za prenovo ambulante 18 milijonov SIT, za naložbo na cestnem področju dobrih 12,5 milijona SIT, za ureditev kanalizacije v globodolski dolini pa 2 milijona tolarjev.

Za otroško varstvo namenijo blizu 54 milijonov tolarjev ali 21,6 odst. proračuna, za izobraževanje 17,5 milijona, za socialno varstvo 16,7 milijona, za urejanje prostora 23,2 milijona, za delovanje občinske uprave pa bo šlo 25,8 milijona tolarjev. Tu so še stroški za pospeševanje kmetijstva, za komunalno dejavnost, razvoj turizma, drobnega gospodarstva, za kulturo, šport in druge potrebe. Skupaj načrtovani odhodki za blizu 28 milijonov tolarjev presegajo proračunske prihodke. A. B.

PLES V STRANSKI VASI

STRANSKA VAS - Društvo podeželske mladine Novo mesto vabi v soboto, 22. januarja, ob 20. uri na ples v gasilskem domu v Stranski vasi. Vstopnina je 500 tolarjev, za pijačo in veselje razpo-leženje bo poskrbljeno.

ŠE ZADNJI OBISK DEDKA MRAZA - Prejšnji četrtek je društvo prijateljev mladine Mojca povabilo na rotovž vse, ki so pomagali pri pripravi Veselega decembra, od prostovoljcev do županov, med slednjimi se je srečanja udeležil le škocjanski župan Janez Povšič. V zahvalo za pomoč je društvo tudi zanje pripravilo zanimiv program, v katerem je nastopil čarovnik Gusti, na harmoniko je zaigral Franc Potočar, vse najboljše v novem letu pa je vsakemu posebej voščil še dedek Mraz. Na fotografiji stoji poleg dedka Mraza Janez Pavlin - oče novomeških Veselih decembrov. (Foto: J. D.)

Veseli december pod streho

Za obdaritev 4.300 otrok prispevalo več kot 460 donatorjev iz vseh šestih občin - Dobra dva milijona državi

NOVO MESTO - Društvo prijateljev mladine Mojca iz Novega mesta, ki je že dolgoletni organizator Veselega decembra in eden največjih sponzorjev, je tudi tokratni Veseli december uspelo spraviti pod streho. Obdarili so 4.300 otrok, novoletno okrasili novomeški Glavni trg in organizirali novoletni sejem, ni pa jim še uspelo pokriti vseh stroškov.

Ze v jeseni so v društvu izvedeli, da jim Zavod RS za zaposlovanje ne more več zagotoviti delavcev iz programa javnih del, zato so večino del, od pakiranja daril, do postavljanja stojnic in pri okrasitvi mesta, opravili s prostovoljci. Prostor za shranjevanje robe in pakiranje daril jim je na Glavnem trgu v prostorih bivšega Tekstila odstopil novi lastnik Milan Badovinac. Med 25 prostovoljci pa so bili tudi otroci, ki so bili presrečni, da so lahko pomagali dedku Mrazu.

Na prireditvah po krajevnih skupnostih, teh je bilo kar 26, kjer je dedek Mraz (z izjemo občine Dolenjske Toplice, kjer so program z dedkom Mrazom pripravili sami) obdaril vse otroke na območju nekdanje novomeške občine, so nastopile baletke Glasbene šole Marjana Kozine, mladi

pevki Sanja Cerjak in Sandra Muhič, čarovnik Gusti in Silvo Polak v vlogi dedka Mraza.

Za Veseli december je prispevalo več kot 460 donatorjev iz vseh občin, občine in udeleženci sejma, skupaj se je zbralo nekaj več kot 12 milijonov 560 tisoč tolarjev, denar pa pričakujejo še od novomeške občine, ki jim dolguje okrog milijon 700 tisoč tolarjev. Stroški za darila so znesli 12,5 milijonov tolarjev, program jih je stal okrog milijon 129 tisoč tolarjev, okrasitev Glavnega trga pa okrog milijon 70 tisoč tolarjev; skupaj je to okrog 14 milijonov 700 tisoč tolarjev. Razne materialne stroške, ki so jih imeli v društvu s pripravo Veselega decembra v zadnjih treh mesecih, bodo morali kriti sami. Če pa bi izstavili račun še za vse, kar so postorili prostovoljno, in če bi k temu pristeli še prispevke posameznih občanov v materialu in delu, bi se stroškov za Veseli december nabralo za več kot 17 milijonov tolarjev.

Žal pa je na koncu treba povedati še to, da je na račun Veselega decembra za dobra dva milijona bogatejša tudi država, ker društva ni oprostila plačila DDV-ja. J. D.

Dogodek v ciganski Gogi

Cigani so neprijetni sosedje. Če kdo, to dobro vedo prebivalci Kamenc, Potočne vasi, Muhabera in drugih primestnih predelov, ki mejijo ali imajo "tesnejši stik" s proslulim romskim naseljem Žabjak. Gotovo pa k reševanju tako imenovane romske problematike in problema sožitja Romov in "civilov" prav nič ne pripomore zganjanje hrupa na neprimernem kraju in v neprimernem času. Prav to pa se je zgodilo na nedavni javni razpravi ob razgrnitvi osnutka spremembe zazidalnega načrta za romsko naselje Žabjak, ki je bila sklicana v prostorih gasilskega društva Kamence.

Zadeva, ki naj bi bila pravzaprav rutinska, je prerasla v "dogodek", ki pa na koncu ni prinesel nič. Ljudje, spodbujeni z lažnimi obljubami, da bo na sestanku tekla beseda o celovitem reševanju romske problematike, so se v velikem številu zbrali v gasilskem domu na Kamencah. A tam je tekla beseda le o tem, zaradi česar je bila tudi iz formalnih razlogov sklicana razprava: o osnutku spremembe zazidalnega načrta za del romskega naselja Žabjak. V resnici gre le za poskus legalizacije razglašene Cigo bara, gostinskega lokala v novem delu romskega naselja, ki so mu menda zaradi slabega prizvoka, ki ga nosi Žabjak, nadeli ime Brežje.

Ko so ljudje v polni dvorani gasilskega doma spoznali, da gre le za (mini) lokacijsko razpravo, so bili razočarani in so se počutili prevarane. Tudi na občini, ki je

bila uradni sklicatelj te javne razprave, se niso pripravili na kaj več kot na predlagano delno spremembo zazidalnega načrta ali, povedano po domače, na nekakšno legalizacijo razširitve ciganske stanovanjske hiše v že dolgo obstoječi Cigo bar. "Za to nas res ni bilo treba klicati!" je bil pogost jezen komentar. Saj jih v resnici "za to" tudi niso, pač pa so - vse tako kaže - nekakšni "kavboji" izkoristili priložnost za netenje nezadovoljstva in reševanje nakopičenih problemov na horukarski način. In potem je tudi ljubljanski televizijski novinar, ki je v njen veliki hujših šlamastik, nemotno iskral ljudi, ki bi mu bili pripravljeni dati kakšno uporabno izjavo.

Od vsega skupaj nič. Še manj. Celo tisto, kar bi lahko rešili, so blokirali. In tako Cigo bar ne bo legaliziran, kar bi pomenilo tudi možnost rednega nadzora in kontrole, kaj šele, da bi tam odprli še urejeno "cigansko" trgovino. Pa nič! In vse to prav v časih, ko se neprijetni stiki med "civilnim" in romskim svetom na tem občutljivem območju izboljšujejo, k čemur je precej pripomogla tudi otvoritev prvega dela novomeške severne obvoznice, ki je neurejene in neprijetne avtomobilizirane prebivalce romskega naselja speljala mimo upravičeno nasršenih prebivalcev Potočne vasi in Kamence.

Kot je slišati, bo občina odstopila od poskusa legaliziranja Cigo bara. Vojna med kavboji in indijanci se nadaljuje.

A. BARTELI

Tekstilna šola z novim programom

Ministrstvo za šolstvo in šport je za prihodnje šolsko leto Tekstilni šoli Metlika odobrilo razpis za nov program oskrbnika - Tudi s tem naj bi ohranili edino srednjo šolo v občini

METLIKA - V Tekstilni šoli Metlika se zavedajo pomena svoje šole. Toliko bolj, ker je za Belo krajino značilen beg možganov, prav v njihovi šoli pa lahko po eni strani najdemo zaposlitev izobraženci, po drugi pa mladim ljudem nudi izobrazbo v domačem kraju. A zadnja leta se je vpis v šolo zmanjševal, saj je ne le v Beli krajini, ampak po vsej Sloveniji in tudi drugod po svetu vse manj zanimanja za tekstilne poklice.

Zato so na šoli že nekaj let iskali dodaten program, s katerim so želeli obdržati šolo in v domačem kraju ponuditi večjo izbiro izobraževanja. "Želeli smo program, ki ga na Dolenjskem in v Beli krajini še ni. Po več neuspešnih poskusih smo spoznali, da je za našo regijo, ki teži predvsem k razvoju turizma in kmetijstva, hkrati pa ima veliko tekstilnih podjetij, zelo primeren program oskrbnika," je pojasnila ravnateljica Tekstilne šole Branka Klarič. To je triletni program srednjega poklicnega izobraževanja, ki daje zelo široko pahljačo znanj in zato omogoča zaposlitev na različnih področjih. Tako v gostinstvu, turizmu, trgovini, podjetništvu, pri oblikovanju tekstilnih izdelkov skrbi za ljudi s posebnimi potrebami in še kje. Solanje je mogoče nadaljevati v dvoletnem programu, študij pa na višjih in visokih strokovnih šolah.

S programom oskrbnika v metliški Tekstilni šoli so se strinjali tudi na ministrstvu za šolstvo in

šport, seveda pa je morala šola zbrati dovolj interesentov za vpis. Zato so predstavniki šole z njim seznanjali učence po belokranjskih in dolenjskih šolah. "Zanimanje je bilo tolikšno, da je ministrstvo za šolstvo in šport odobrilo razpis tega programa v prihodnjem šolskem letu. Tako na februarjem informativnem dnevu kot na marčevskem vpisu pa bomo že natančno vedeli, kakšne so resnične namere učencev. Pričakujemo, da se bo za nov program odločilo za en oddelek učencev, torej 25. Potem bomo urejali še vse ostalo, kar je potrebno za nov program: predvsem materialne pogoje, v sodelovanju z ostalimi šolami pa tudi kader, ki ga v glavnem že imamo," je pojasnila ravnateljica.

Poleg programa oskrbnika Tekstilna šola za prihodnje šolsko leto razpisuje še oddelek triletnega programa srednjega poklicnega izobraževanja za krojača in šiviljo ter program nižjega poklicnega izobraževanja za pomočnika kon-

fekcionarja. To je dvoipolletni program, v katerega se lahko vpišejo tudi učenci, ki imajo zaključnih vsaj šest razredov osnovne šole ali osnovno šolo s prilagojenim programom. Prav tako pa bo

• Na metliški Tekstilni šoli se zelo trudijo, da bi bila kakovost pouka in dela nasploh v šoli pa tudi v prostem času čim višja. V tem šolskem letu so se vključili v projekt odprte šole, ki v okviru Zavoda za šolstvo omogoča na šoli različne interesne dejavnosti, ki so predstavljene tudi na internetu.

tudi v prihodnjem šolskem letu en oddelek dvoletnega nadaljevalnega programa za konfekcijskega modelarja.

M. BEZEK-JAKŠE

JAVNA RAZSVETLJAVA

ČRNOMELJ - V Črnomlju denar za gradnjo javne razsvetljave v prvi vrsti namenjajo za osvetlitev najbolj obremenjenih vpadnic v mesto, kot so regionalne ceste Kolodvorska, Belokranjska, Viniška, Kočevje. V letošnjem letu načrtujejo, da bodo dokončali razsvetljavo v Ulici 21. oktobra in v Kanižarici. Potem bodo osvetlili manj obremenjene lokalne in lokalne zbirne ceste, kot so Zadružna, Butorajska, Cankarjeva. Za osvetlitev ostalih nižje kategoriziranih ulic pa bodo zaradi pomanjkanja denarja in zaposlenih na občinski upravi morali pomagati stanovanjci. Krajevna skupnost Črnomelj je sicer na občino poslala seznam, vendar bi morali določiti tudi prednostna dela. Kot pravijo v občinski upravi, bi morali, če bi gradnjo javne razsvetljave vključili v program opremljanja stavbnih zemljišč, stanovanj ali krajevna skupnost zagotoviti del denarja in sodelovati pri gradnji.

SREČANJE PLANINSKIH VODNIKOV

MIRNA GORA - V soboto in nedeljo, 22. in 23. januarja, bo na Mirni gori tretje srečanje vodnikov Planinske zveze Slovenije. Udeleženci si bodo najprej ogledali krajinski park Lahinja, nato pa se z Mirne gore povzpeli do doma na Mirni gori. Pripravili bodo tudi okroglo mizo z naslovom "Kje nas pa čevlji žuli?" in pohod na Gače.

NAMESTO KAVE POŽAR

ČRNOMELJ - A. M. si je 17. januarja ob 7. uri na električnem štedilniku nameravala skuhati kavo, toda ker ni imela več časa, je ta opravilo izpustila. Pozabila pa je, da je pustila vklopljeno ploščo štedilnika. Odšla je iz stanovanja. Ko se je ob 22. uri vrnila domov, je opazila, da se je nad štedilnikom vnela omarica, ogenj pa se je hitro razširil po vsej kuhinji. Požar, ki je povzročil milijon dolarjev škode, so pogasili črnomaljski gasilci.

Prostovoljca vsakemu starostniku?

V črnomaljskem Domu starejših občanov se je dobro uveljavilo prostovoljno delo srednješolk, ki prinašajo mladostno vedrino - Prostovoljci tudi osnovnošolci in člani društev?

ČRNOMELJ - Dom starejših občanov (DSO) Črnomelj že drugo šolsko leto pri prostovoljnem delu sodeluje s srednjo šolo Črnomelj, letošnje šolsko leto pa tudi s srednjo zdravstveno šolo iz Novega mesta. Tako vsak teden za poldrugo uro prihaja v dom šest dijakin iz črnomaljske gimnazije in tri iz zdravstvene šole ter devetim stanovalkam doma s svojo mladostno vedrino popestrijo prosti čas.

Vse dijakinje, ki sicer obiskujejo šole prvi letnik srednje šole, so se same odločile za tovrstno prostovoljno delo. A čeprav imajo črnomaljske dijakinje tudi mentorice Janjo Jankovič iz Srednje šole in Marušo Kramarič iz Centra za socialno delo, dekleta prostovoljno delo opravljajo zelo samostojno, zrelo in z veliko mero odgovornosti. Tako zadržuje vodja službe zdravstvene nege in oskrbe v DSO Valerija Lekić-Poljšak, ki tudi vodi in usklajuje tovrstno delo v domu. Vsaka od deklet redno obiskuje "svojo" stanovalko, pri svojem delu pa

upoštevajo želje starejših. Tako jim berejo, se pogovarjajo, hodi-jo na sprehod, pišejo pismo, se igrajo družabne igre. Prostovoljke se udeležujejo tudi skupnih srečanj stanovalcev, z njimi pa naj bi šle tudi na izlete in piknike.

V DSO želijo s prostovoljnimi delom dijakov olepšati življenje stanovalcev. "Mlade prostovoljke prinašajo v dom vedrino, optimizem. Pomagajo tudi pri premagovanju občutkov o nepotrebnosti, kakršne ima večina stanovalcev. S pomočjo prostovoljk starejši lažje prebrodijo težave ob izgubi prejšnjega socialnega okolja. To medgeneracijsko druženje obnavlja in neguje temeljni odnos med ljudmi, zlasti pa odnos stari - mladi, pri tem pa gre za obojestransko dajanje in sprejemanje," pravi Poljšakova, ki hkrati opazi, da stanovalke nadomeščajo dekletom tudi babice, prostovoljke pa njim vnukinje.

Po besedah Poljšakove so zadovoljni s prostovoljnimi delom deklet tudi zato, ker vnašajo med stanovalce vedrino in dobro razpoloženje in jih starejši sprejemajo z veliko hvaležnostjo. Po njenem je sodelovanje doma s sred-

njimi šolami dobrodošlo odpiranje ustanove navzven, kar vpliva tudi na odnos družbe do doma starejših. Vendar ne skriva želje, da bi bilo v prihodnjem šolskem letu med prostovoljci v njihovem domu še več srednješolcev, a tudi osmošolcev ter članov različnih društev. "Morda se zares sliši nekoliko idealistično, vendar si tako zaposleni v domu kot 205 stanovalcev želimo, da bi imel vsak svojega prostovoljca," pove v imenu vseh Valerija Lekić-Poljšak.

M. BEZEK-JAKŠE

DRAŽBA KLOBAS

TRNOVEC - Pred podružnično cerkvijo sv. Antona v Trnovcu pri Metliki bo v nedeljo, 23. januarja, po maši, ki se bo pričela ob 10. uri, tradicionalna licitacija klobas in drugih mesnih dobrot, domačini pa bodo pripravili tudi pokušnjo kmečkih jedi. Izkupilec od dražbe bodo namenili za obnovo vaške cerkve.

KOMEDIJA V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj vabi v soboto, 22. januarja, ob 19. uri v tukajšnji kulturni dom na ogled radožive renesančne komedije Angela Beolca Ruzzanteja "Muhca". Gostovalo bo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice.

Kiosk in nepravilnosti

Kiosk sredi Črnomlja, zaradi katerega je bilo nekoč veliko polemik, še vedno stoji, na dan pa prihajajo nepravilnosti

ČRNOMELJ - Pred leti je nekaterim Črnomljam precej dvigoval pritisk kiosk, ki so ga postavili na Trgu svobode tik ob stavbi, v kateri je bila takrat geodetska uprava, torej na osrednjem črnomaljskem trgu v starem mestnem jedru. V kiosku so nekaj časa prodajali pijačo in morda manjše prigrizke, sedaj pa že nekaj let sameva in propada, nikogar pa ni, ki bi ga popravil.

Ne čudi torej, da je bilo na občinskem svetu že nekajkrat postavljeno vprašanje o nadaljnji usodi kioska, ki ga marsikdo imenuje črnomaljska sramota. Kot je

zapisal v enem od odgovorov Vinco Kunič iz občinske uprave, na Inšpektoratu RS za okolje in prostor pravijo, da je Vrhovno sodišče RS zadevo v zvezi s kioskom vrnilo v prvotno stanje, s tem pa so vsi akti občine in inšpektorata odpravljeni. Zaradi tega so morali inšpekcijski postopek začeti znova, ne pa, kot je bilo že slišati, ker bi v arhivu izgubili spis. Tako so morali začeti na novo vse od vloge investitorja za prigrisatev del za postavitev kioska, ki je bila dana že pred desetimi leti.

Po Kuničevih besedah iz inšpektorata v dopisu navajajo, razvidno pa je tudi iz upravnega spisa, da so bile pri obravnavi vloge za postavitev kioska storjene številne nepravilnosti. Zaradi tega je mogoče sklepati, da so investitorju postavitev kioska najprej odobrili, veliko pozneje pa z odločbo zavrnili. Ker se je investitor pritožil na to odločbo in odločbo inšpektorata, ki je zahteval odstranitev kioska, je sodišče vse akte odpravilo. Vlogo investitorja za izdajo potrdila o prigrisatvi del bi moral upravni organ v tridesetih dneh zavrniti z odločbo, saj v nasprotnem primeru po 62. členu zakona o urejanju naselij in drugih posegov in prostor velja, da so dela dovoljena. Kot je še zapisal Kunič, so iz odgovora inšpektorata na občinski upravi sklepali, da upravni organ ni izdal tovrstne odločbe v predpisanem roku, zato ne morejo nedvoumno ugotoviti, kakšen postopek je stekel. Inšpektorat zato tudi nima zakonske podlage za ukrepanje.

M. B.-J.

SPOREN KIOSK - Kiosk, v katerem je bila nekoč okrepčevalnica "Na trgu", že precej časa sameva na Trgu svobode. Na dan pa curljajo vesti, da pri njegovi postavitvi ni bilo vse tako, kot bi moralo biti. (Foto: M. B.-J.)

MLADI STAROTRŠKI TAMBURAŠI - Nekaj več kot 20 učencev osnovne šole Stari trg ob Kolpi je pred dobrima dvema letoma začelo igrati na tamburice pod vodstvom učitelja glasbe Toneta Graha. Mladi tamburaši igrajo sedaj belokranjske ljudske pesmi, toda Grahek, ki mu to ni prva, a zagotovo ne tudi zadnja tamburaška skupina, obljublja, da bodo kmalu zaigrali še drugačne melodije. (Foto: M. B.-J.)

Valerija Lekić-Poljšak

Vsak tretji Semičan je gasilec

Poveljnik Gasilske zveze Semič Martin Plut o pomenu gasilstva v občini - Tri gasilska društva še vedno brez vozil - Bodo ljudje končno prenehali kuriti v naravi? - Priznanje za delo

OSKORŠNICA - Ko je Martin Plut z Oskoršnice pri Semiču pred dobrima dvema desetletjema končal srednjo šolo in se zaposlil v bližnji Iskri, je ugotovil, da je veliko njegovih vrstnikov in sodelavcev v gasilskih društvih. In odločil se jim je pridružiti. Hkrati se je izobraževal. Danes je gasilski častnik. Imel je tudi pomembne funkcije tako v Gasilskem društvu Semič kot v nekdanji Občinski gasilski zvezi Črnomelj.

A tudi danes Plut ni brez pomembnih nalog, saj je poveljnik Gasilske zveze Semič in član občinskega štaba Civilne zaščite. "Ko sem prišel med gasilce, me je kar potegnilo mednje. In ko so ostali spoznali, da sem predan gasilstvu in pripravljen delati, so se funkcije kar kopicile. Seveda ne gre za častne funkcije, temveč predvsem za obilo dela in odgovornosti," pravi Martin in prizna, da je imel veliko večjo odgovornost, ko je poveljeval gasilskemu društvu kot gasilski zvezi. Seveda gasilstvo ni le gašenje in izobraževanje, ampak tudi skrb za novosti, naložbe.

Gasilsko društvo Semič šteje 180 do 200 članov, gasilska zveza pa združuje v devetih društvih 1.151 gasilcev. Pomeni torej, da je gasilec skoraj vsak tretji semiški občan, medtem ko je v Sloveniji gasilec vsak deseti državljan. "V semiški občini ima gasilstvo tradicijo in velik pomen, saj je v mar-

sikaterem kraju gasilsko društvo edino društvo in središče družabnega življenja," je zadovoljen Plut. A hkrati je tudi srečen, ker v občini ni večjih požarov, čeprav gasilcev to ne uspava. Lani jih je bilo sedem, v glavnem pa so gorele stavbe, medtem ko so prej prevladovali travniški požari. Martin upa, da je ljudi srečala pamet in da so prenehali kuriti v naravi. Požarna varnost je po njegovem v

Martin Plut

občini na zadovoljivi ravni, nekoliko drugače pa je z opremljenostjo. "Gasilsko društvo Semič je dobro opremljeno, le posojil, ki smo jih najeli na nakup opreme, se moramo rešiti. Ostala društva pa imajo le opremo za osnovno gašenje. Vendar smo tako dobro povezani med seboj, da lahko semiški gasilci v nekaj minutah izpeljejo iz gasilskega doma," pravi Martin Plut, ob tem pa poudari, da gasilska društva iz Rožnega Dola, Črmošnjic in Krvavčevega Vrha sploh nimajo gasilskih vozil, pri treh društvih pa so vozila stara že več kot 30 let. Težave so tudi, ker je v občini malo vodnih virov in zlasti pri gozdnih požarih ne pomaga še tako dobra oprema, če gasilci ne pripeljejo tudi vode.

Plut je ob semiškem občinskem prazniku konec lanskega leta prejel za dolgoletno delo v gasilstvu občinsko diplomato. A pravi, da bo delal v gasilstvu tako kot doslej, saj ni bil prizadeven zaradi priznanj, ampak zaradi pripadnosti gasilstvu, ki je po njegovem kot živi pesek. Odkar so ga gasilci sprejeli medse, jih ne more več zapustiti.

M. BEZEK-JAKŠE

JAJCA - Okrog novega leta je v metliških trgovinah zmanjkalo jajc. Pokupili so jih namreč Hrvati, saj jih pri njih ni bilo mogoče dobiti niti po nekajkrat višji ceni, kot so veljale v Sloveniji. Metličani so jajčno evforijo komentirali zelo na kratko: Hrvati so po smrti svojega predsednika očitno ostali brez jajc...

BOLEZNI - Pretekli petek naj bi bila otvoritev prenovljenega metliškega gasilskega doma oz. izpostave Ministrstva za obrambo, ki se bo preselila v nove prostore v gasilskem domu. A je tik pred zdajci iz ministrstva prišlo sporočilo, da slovesne otvoritve ne bo, ker predstavniki iz ministrstva zaradi bolezni ne morejo priti v Metliko. Če se sedaj tegobam in problemom, ki jim imajo na obrambnem ministrstvu, tako reče...

ODER - Na osrednjem metliškem trgu je še v začetku tega tedna (in morda še vedno) stal oder, s katerega so konec lanskega leta razveseljevali malčke in na katerem je na Silvestrovo noč Metličanom igral ansambel. Glede na to, da sta mimo tudi že "vlaški" božič in novo leto, bi bilo prav, da bi umaknili s trga ostanek prazničnih dni, razen če nimajo v Metliki z odrom še kakšnih drugačnih namenov. Pa menda ne bo tam dočkal majske Vinske vigradi?

Črnomaljski drobir

POLEDICA - Po Leinem klancu v Črnomlju je ob poledici prepovedana vožnja. Na to opozarja tudi prometni znak. Mnogim torej ne preostane drugega, kot da se po nevarnem klancu podajo peš. Pešcem namreč hoja (še) ni prepovedana, čeprav niso niti povsem prepričani, ali jim je dovoljena, kajti tam še vedno ni pločnika. Mnogim pa je žal, da si je niso prepovedali kar sami, saj jih ni tako malo s Sadeža in Vrtnice, ki so si prav na znamenitem Leinem klancu zlomili roko ali nogo.

ONESNAŽENOST - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je na nedavnem zboru krajanov tolažil meščane, da se zaveda velikih težav, ki jih zaradi izpustov iz tovarniškega dimnika povzroča IMP-Livar. Vendar je v isti sapi dejal, da se samo od svežega zraka tudi ne da živeti. Je res, a njegovi občani mu vedno bolj nestrpno dokazujejo tudi, da se še težje živi z onesnaženim zrakom. Pa če mu je to prav ali ne.

Semiške tropine

SMISELNOST - Semičani so nekje slišali, da so predstavniki naše ljube države dejali, da bodo še proučili, ali je smiselno na Jugorji zgraditi priključek državne ceste proti Semiču po predpisih. Državlani pa zagotavljajo, da bodo proučili, ali ima smisel plačevati davke za takšne veleume.

SPOMENIK - Ljudje, ki se vozijo mimo romskega nasilja Sovinek ali Stiri roke, kot ga nekateri še vedno bolje poznajo, že dolgo opozarjajo, da cesta marsikdaj bolj spominja na mehanično delavnico. Romi namreč na njej popravljajo avtomobile, ko pa je povsem obupajo nad starimi kripami, jih marsikdaj "pozabijo" kar ob cesti. Tudi fičko na fotografiji je nekaj časa stal malo na

cesti in malo na bankini, potem pa so ga zvezli na drugo stran ceste in zažgali. Pa ni edini "spomenik" malomarnosti. V romskem naselju imajo avtomobilov, zažganih, kot je fičko, da bi clovek lahko izbral. Različnih znamk so, le "barva" je pri vseh enaka: zažgana.

SOLIDARNOST - Na sobotni dobrodelni prireditvi, ki so jo v semiški telovadnici pripravili člani gasilskega društva Semič, je bilo videti tudi veliko Črnomaljccev in Metličanov. Kadar tovrstne prireditve pripravijo v Metliki ali Črnomlju, je Semičanov le za vzorec. Zato pa jih je v Metliki in Črnomlju mogoče pogostejše srečati v trgovinah ali na prireditvah, kjer poleg dobre volje ne manjka tudi pijače. Je že tako, da Metličani in Črnomaljeci pomagajo solidarno polniti gasilsko kaso, Semičani pa trgovske in pivske blagajne.

Poleg izobrazbe tudi delo

Na ljudski univerzi v Kočevju so zaključili usposabljanje druge skupine brezposelnih za natakarske in kuharske pomočnike - 14 udeležencem že zagotovili delo

KOČEVJE - Na ljudski univerzi v Kočevju so v teh dneh zaključili z usposabljanjem druge in s tem tudi zadnje skupine brezposelnih, ki bodo še prejeli verifikirano potrdilo za pomožna dela v gostinstvu. Programov usposabljanja namreč ne bo več, vrzel, ki je zaradi tega nastala, pa so na ljudski univerzi v Kočevju že zapolnili z dvema novima programoma.

Šestmesečno usposabljanje za natakarske in kuharske pomočnike je lani uspešno zaključilo 18

Jožica Pečnik

ZA ČIMPREJŠNJE SPREJETJE PROSTORSKIH SESTAVIN

KOČEVJE - Občina Kočevje je v letu 1998 pripravila gradivo o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin programa do obdobja 2000, ki je bil v javni obravnavi, vendar še ni bil sprejet kot obvezen občinski akt. Posamezni interesi za nakup državnih in občinskih zemljišč ter interesi za nameravano gradnjo ustavljajo, da jim sprejetje teh sestavin občinskega plana močno ovira njihove zamišljene ureditve. Zavezajo se, da se bi navedeni in predlagani odlok čimprej sprejel. Ob tem se zavzemajo, naj bi svoje delo opravile tudi krajevne skupnosti, ki naj bi s svojimi predlogi opredelile zemljišča za nameravano gradnjo stanovanjskih in ostalih stavb.

DEJAVNI PIHALNI ORKESTER KOČEVJE

KOČEVJE - Letni koncert pihalnega orkestra Kočevje (junija so izdali prvi CD) je v dvorano Šeškovega doma privabil skoraj 400 ljudi, kar je več, kot so godbeniki pričakovali. Veliko ljudi jih je prišlo poslušati tudi ob vselem decembru. Letos se bodo predstavili v več slovenskih krajih - v Straži, Dobropolju, ob kulturnem prazniku tudi v Kočevju, junija pa še na tradicionalnem letnem koncertu. Aprila naj bi odšli v Oer Erkenschwich, pobraten z mestom Kočevje, jeseni pa še v Split na mednarodno tekmovalstvo. Nastop v Nemčiji in na Hrvaškem bo odvisen od denarja, medtem ko bodo zanesljivo nastopili oktobra v Kopru na prvem mednarodnem tekmovalstvu pihalnih orkestrov.

Z BAKLAMI NA SVETO ANO

RIBNICA - V soboto zvečer je kljub mrzlemu vremenu in ledeni cesti od veterinarske postaje v Ribnici proti Sv. Ani, vse bolj priljubljenemu kotičku sprostitve in čistega okolja, z baklami v rokah odšlo okrog petdeset ljudi. Ti so se odzvali vabilu članov mladinskega oddelka Planinskega društva Ribnica, ki so v lični planinski koči pozdravili in nazdravili novemu letu ter drugim praznikom. Čeprav je bila hoja težja kot so pričakovali, je rajanje trajalo do zgodnjih jutranjih ur, zato mnogi ob vrnitvi bakel več niso potrebovali.

DEBATIRALI V ANGLEŠČINI

LJUBLJANA, KOČEVJE - Na mednarodnem debatnem tekmovalstvu v angleškem jeziku na temo o Evropski uniji, ki je bilo v Ljubljani od 14. do 16. januarja, je zasedla odlično drugo mesto ekipa Kočevje B, v kateri so bili dijaki 2. letnika kočevske gimnazije Radič, Kep in Grabovec. Na tekmovalstvo so bile vabljene tričlanske ekipe iz držav vzhodne Evrope, udeležilo pa se ga je le okoli 20 ekip iz Slovenije in Hrvaške, med njimi tudi iz Novega mesta in Kočevja. Zmagala je B-ekipa Ljutomer, druga je bila ekipa Kočevje B, tretja Celje A, in četrta El Diabolo iz Kočevja.

slušatelj, tem pa se je v teh dneh pridružilo še 15 novih. "Pogodba z zavodom za zaposlovanje nas zavezuje, da slušatelj pomagam poiskati tudi zaposlitev," pravi vodja izobraževanja Jožica Pečnik. Ljudska univerza je kot izvajalec programa že zagotovila delo 14 slušateljem iz prve skupine, v gostinstvu pa bodo skušali najti delo tudi slušatelj iz druge skupine, ki pa je, kot pravi Pečnikova, tudi zadnja, saj je država programe usposabljanja ukinila. "Priljubljen nadomestni program, ki bo razširjen, vendar še ni dokončno znano, kakšen bo," pojasnjuje Pečnikova. Znano pa je, kot pravi,

da bodo po novem tudi za pomožna dela slušatelji morali imeti opravljeno nižjo dvoletno poklicno šolo.

"Potrebe po priučenih delavcih v praksi so, vendar pa usposabljanja, ki je osebam brez poklica omogočilo, da so se usposobile za opravljanje določenega poklica, ne bo več," pravi z obžalovanjem Pečnikova. Pozdravlja pa ob tem odločitev države, da bo po novem dala prednost programom za izobraževanje mladih brezposelnih oseb, ki nimajo poklicev in sodijo zato med najtežje zaposljive. Na ljudski univerzi Kočevje so zato v sodelovanju z ljubljanskim zavodom za zaposlovanje in uradoma za delo v Kočevju in Ribnici ta mesec že vpisali udeležence izobraževanja za dva nova triletna programa, in sicer za poklica voznik in kuhar ali natakar. M. L.-S.

Logika in proza z roko v roki

Zanimanje za raznovrstnost obrodilo sadove: prva zbirka pripovedi nekdanje državne prvakinje v logiki Mojce Delač iz Kočevja

KOČEVJE - Dijakinja prvega letnika kočevske gimnazije Mojca Delač je na državnem tekmovanju v logiki za letošnje šolsko leto osvojila 9. mesto. Še bolje se je odrezala na tekmovanju iz razvedrilne matematike, kjer je zasedla tretje mesto, vendar pa, kot pravi, je svoj največji uspeh v preteklem letu doživela skoraj ob samem izteku leta, ko je kočevskemu občinstvu predstavila svojo zbirko pripovedi "Korak za korakom".

Logika in matematika na eni in pripovedništvo na drugi strani nimajo veliko skupnega. Prav to, da gre za tako zelo različne stvari, pa je tudi tisto, kot priznava Mojca, kar jo privlači. Pri 15 letih je namreč še premlada, da bi se posvetila samo eni stvari, poleg tega tudi še ni odkrila ničesar, kar bi jo zanimalo bolj kot toliko drugega, kar bi še rada odkrila. Kot večina njenih vrstnikov se Mojca namreč še preizkuša in išče, kaj ji najbolj leži. Da je to logika, ve in je dokazala že pred štirimi leti, ko je osvojila celo naslov državne prvakinje, da pa je to tudi proza, ji s pohvalnimi ocenami potrjujejo bralci njene prve zbirke pripovedi, katere izid ji je ob lanskoletnem Prešernovem dnevu omogočila tedaj še njena matična šola

Zbora odposlancev iz Kočevja. Mojčina mentorica Nada Kovačič je v predgovoru h knjižici Korak za korakom zapisala: "Naj-srečnejši trenutek doživi učitelj pri svojem delu takrat, ko ob učenčevih izdelkih ostrmi in ko se mu zazdi, da se preko izdelkov z njim pogovarja in z njim čuti. Nekaj podobnega sem doživela ob srečanju z literarnimi izdelki Mojce Delač." V knjižici je zbranih 13 pripovedi, med katerimi je največ doživljajskih spisov, vendar pa tudi spisov, ki bralcu odpirajo pogled na življenje, ljudi in naravo skozi otroške oči. Posebnost sicer drobne, a tako za otroke kot odrasle zanimive knjižice pa je tudi v tem, da se v njej zrcali tudi Mojčino odraslanje. V knjižici so namreč zbrani njeni najboljši spi-

Deponiji še za 10 let

Sanacija ribniške bo stala 70, kočevske pa 120 milijonov

KOČEVJE, RIBNICA - Tako v ribniški kot kočevski občini so že pred časom sprejeli program o ločenem zbiranju odpadkov in tako naredili prvi korak k prijaznejšemu odnosu do okolja. Zaradi novih ured o komunalnih deponijah, pa so se morali odločiti tudi za sanacijo obstoječih.

Na deponiji v Mali gori, kamor vozijo odpadke iz ribniške občine, Loškega Potoka in Sodražice, so že lani opravili zemeljska dela na robnih nasipih, postavili ograje, lovilce izcednih voda in uredili depo za zasilni material. Letos načrtujejo zgraditi čistilno napravo, odplinjevalne jake in dodelati brežine. Sanacija bo veljala blizu 70 milijonov tolarjev, zaključili pa jo bodo prihodnje leto z razširitvijo deponije tako, da bo nanjo moč odlagati komunalne

odpadke še 10 let. Za 10 let pa ocenjujejo, da bo zadostovala tudi deponija pri Mozlju, na katero odlagajo odpadke iz kočevske in kostelske občine. Prilagoditev novim odredbam ravnanja z odpadki in nabava sodobne tehnologije, od vozil, tehtnice, posebnih posod do stiskalnice, s katero bodo za petkrat zmanjšali prostornino odpadkov, bo veljala 120 milijonov tolarjev. Da bi si zagotovili potrebna investicijska sredstva, je kočevski občinski svet sprejel novo ceno za odvoz smeti, s katero bi v treh do štirih letih krili stroške naložbe, vendar je pristojno ministrstvo še ni potrdilo. V občini tudi računajo, da bo država v tem času uvedla tako, kot je to že za obremenjevanje voda, tudi takso za obremenjevanje okolja. M. L.-S.

SPREJELI SPREMEMBE MEJE

VRBOVEC PRI KOČEVJU - Občinska sveta Dobropolje in Kočevje sta na rednih sejah v minulem letu sprejela odločitev, da se spremeni meja med naseljenima Vrbovec iz območja občine Kočevje in Rapljevo iz območja občine Dobropolje. Tako spreminjena meja je postala občinska meja med navedenima občinama. Pristojna geodetska služba je že pripravila kartografski prikaz mej med parcelami, ki bo v bodoče označeval to mejo v katastrski občini Polom. Pred uvedbo lokalne samouprave sta bili obe naselji v občini Kočevje, po tej spremembi pa je eno prešlo v območje občine Dobropolje, zato je bilo potrebno spremeniti mejo med njima in s tem občinsko mejo. Povalno je, da je prišlo do te odločitve, kajti mnogokrat neurejene zadeve iz tega področja povzročajo nevšečnosti.

NOVA PRAŽARNA KAVE

TRAVA - Počasi, a vztrajno in z dokajšnjo mero nezaupanja se ljudje le odločajo za samostojne dejavnosti. Tako je na Travi v KS Draga, Gorazd Poje odprl pražarno kave, ki meni, da oddaljenost od večjih središč ne vpliva na prodajo, pač pa se pritožuje nad plačilno nedisciplino in dolgimi odlogi plačila. Kljub zagatam bo, kot pravi Poje, dejavnost širil, in sicer na odkup in pakiranje raznih zdravilnih čajev, zato je začel sodelovati tudi s svetovalno službo iz Ribnice. V delo se vključujejo še preostali družinski člani. Zlasti aktivna je Gorazdova mama Slavica Poje, ki je vključena v društvo kmečkih žena iz Kočevja, kjer si pridno nabira znanje in meni, da bi morali tak aktiv ustanoviti tudi v občini Loški Potok. Vsekakor so zamisli cele družine izredno pozitivne in tudi uresničljive, če jim bodo prisluhnili na pristojnih mestih.

A. K.

LETOS BREZ VEČJEGA PUSTOVANJA?

RIBNICA - Člani pustnega društva Gorica vas pri Ribnici so doslej štirikrat pripravili odmevna pustovanja. Lani se je v sprevedu po ribniških ulicah zbralo čez tisoč mask iz vse Slovenije; Ribnica je bila tako ob Ptuj in Cerknici tretje središče, kjer se je najbolj noro rajalo, pustovanje pa je ob sejmu suhe robe in lončarstva ter srečanju v moji deželi postalo tretja "blagovna znamka", s katero so se Ribničani ponašali. Levji delež pri organizaciji prireditve je prenesla občina Ribnica, ki pa je letos najbrž ne bo mogla v celoti financirati. Predsednik društva Cveto Marinkšek se bo o denarju in morebitni pomoči še ta teden pogovarjal z županom Jožetom Tankom. V primeru, da jih bo občina zavrnila, bodo sami v dvorani športnega centra pripravili manjše pustovanje in medse povabili nekaj društev iz Slovenije.

Prvi primer vračila vaške lastnine

V Lazcu so se lastniki sporazumeli

LAZEC - Miran Poje, predsednik vaške skupnosti, pravi, da je njihov primer, ki je bil rešen v predvidenem roku, prvi na območju kočevske in ribniške upravne enote. Kot je znano, so postopki vračanja vaške lastnine od primera do primera različni, v KS Draga, kamor spada tudi vasi Lazec, pa še posebno zapleteni. V vasi Lazec, kjer je vsega 24 hiš, je imelo pravico na vrnjeno zemljo in gozdove samo 11 gospodinjstev. Vaščani so se sporazumeli, da ne gredo na delitev, pač pa da vsa lastnina postane skupna last. Preostalo, ki te pravice, gledano s pravnega stališča, nimajo, pripadajo prosti deleži, ki so nastali v desetletjih, odkar je bilo to vaško premoženje podržavljeno. Vaščani so tudi plačali pravni postopek vračanja, ki pa jim ga je agrarna skupnost že povrnila iz izkupitja posekanega lesa. Tako bodo Lazarci laže zadihali in ne bodo tako kot do sedaj odvisni zgolj od pihih sredstev občine.

Podobne agrarne skupnosti so ustanovljene po skoraj vseh vaseh občine Loški Potok. Kaže pa, da se primeri vse bolj zapletajo, še posebej zato, ker se je večina nekdanjih lastnikov odločila, da se zemljišča vrnejo poimensko in po razpoznavni razmejivni. Če bodo pri teh zahtevah tudi vztrajali, bo postopek dolg in še posebej drag. Pri tem se postavlja tudi vprašanje upravičenosti ustanavljanja agrarnih skupnosti, če te ne bodo imele s čim gospodariti. A. KOŠMERL

Mojca Delač

Naložbe za ljudi in razvoj

Med prednostnimi naložbami v kostelski občini so izboljšanja cestnih povezav, posodobitve vodovodnega in izgradnja kanalizacijskega omrežja

KOSTEL - Da bi izboljšali pogoje za življenje okoli 700 prebivalcev pred dobrim letom ustanovljene nove občine, si v občini Kostelu močno prizadevajo izboljšati cestne povezave med posameznimi vasi, posodobiti vodovodno in zgraditi kanalizacijsko omrežje. Tako za letošnje leto načrtujejo kar nekaj investicij, ki pa ne bodo osnova le za ohranitev življenja v tej demografsko ogroženi dolini ob Kolpi, ampak tudi za razvojne programe.

Na področju urejanja cest dokončujejo odsek ceste Borovec - Banjaloka skupaj s priključki za vasi Drežnik, Jesenov Vrt in Pečunak. Cesta pomeni pomembno krožno povezavo z bivšim zaprtim območjem Kočevske, z dokončanjem regionalne ceste Borovec - Osilnica preko Dragarjev pa bo postala poleg obkoljske ceste tudi ena glavnih turističnih komunikacij. Ker gre za obsejno in demografsko ogroženo občino, gradnjo sofinancira ministrstvo za

ekonomske odnose in razvoj. Že spomladi pa bodo v občini pričeli tudi tlakovati dostopno pot v trg pod kostelskim gradom ter urejati odvodnjavanje na lokalni cesti proti Žagi, za kar potrebujejo še 15 milijonov tolarjev.

Med večjimi naložbami, ki se jih bodo lotili letos, je tudi izgradnja kanalizacijskega omrežja za naselja ob Kolpi. Gradnja bo potekala v fazah, njeno dokončanje pa bo omogočilo tudi pričetek delovanja čistilne naprave pri

Fari, ki je sicer že postavljena, a še ne deluje, saj je nanjo zaenkrat priključena le tamkajšnja šola. Z 20 milijoni tolarjev, kolikor jih imajo na voljo letos, bodo položili kanalizacijske cevi pri Fari, prihodnje leto v Potoku in Jakšičih ter nato še v Vasi in na Hribu.

Nadaljevali bodo tudi z že lani začeto sanacijo vodovodnega omrežja. Na vodnem zajetju pri Jakšičih so lani morali namestiti dezinfekcijsko napravo, letos pa bodo zamenjali preko 40 let stare cementno azbestne cevi od Potoka do Fare. Celotno omrežje, ki se napaja iz omenjenega zajetja, bodo, kot upajo, posodobili v naslednjih letih.

M. L.-S.

Št. 3 (2630), 20. januarja 2000

“Lepa priložnost, naj jih bo več”

Na Raki postopoma nastaja novo krajevno središče? - V novi stavbi, ki jo je zgradilo podjetje Kopros, že pošta, restavracija, zavarovalnica in trgovina - Otvoritev ob pomembni družbi

RAKA - Če je Raka doslej imela en trg, kjer so bile zbrane vse ključne dejavnosti, tako ali drugače pomembne za kraj, zdaj verjetno dobiva še drugega. Vse kaže, da se krajevno središče s trga seli k novi večnamenski stavbi, ki jo je ob cesti v sevniški smeri zgradilo raško podjetje Kopros.

V objektu sta ob koncu prejšnjega tedna odprla vrata gostinski lokal in zastopstvo zavarovalnice Triglav. Župan Franci Bogovič je o otvoritvi rekel, da pomeni za Rako lepo priložnost. “Naj jih bo več,” je predlagal zbranim in do-

dal, da “morajo biti za take priložnosti ljudje”. Kdo vse od vaščanov je slišal župana, je vprašanje, vsekakor mu je prisluhnil Drago Krošelj, investitor stavbe, ki ga je župan pohvalil kot človeka, ki je vzel na pleča in opravil naporno delo, ko se je namenil graditi večnamenski objekt na Raki.

Župan Bogovič je rekel, da je čas, ko je občina razvoj polagala po krajih, že preteklost. Občina bo zdaj, kot je dejal, le nudila podporo, če se kdo odloča za razvoj. Pomagala bo, če se pojavi človek, ki bo nastavljal hrbet v prid skupnemu razvoju. Kot je menil župan, je stavba, v kateri so tistega dne odprli nove prostore, pridobitev za podjetnika Krošlja, vendar tudi za Rako.

Otvoritev restavracije in zavarovalniškega zastopstva so se ude-

ležili poleg župana Bogoviča tudi prejšnji krški župan Danilo Siter, direktor zavarovalnice Triglav v Krškem Zoran Soln, direktor Dolenjske banke Franci Borsan in drugi.

V omenjenem objektu je že pred restavracijo začela delati pošta, po otvoritvi gostinskega lokala in zavarovalnice pa se je vanjo preselila Mercatorjeva trgovina.

M. L.

PENINA ZA OPAZNI DOGODEK - Ob nedavni otvoritvi restavracije in zavarovalnice na Raki sta hkrati odprla steklenici penicega se vina krški župan Franci Bogovič (na sliki drugi z desne) in Drago Krošelj, prvi mož podjetja Kopros, ki je zgradilo objekt (na Bogovičevi levi). (Foto: M. L.)

HELENA LIPEJ V KAVARNI AMARCORD

BREŽICE - V tukajšnji kavarni Amarcord so 14. januarja odprli razstavo slik Helene Lipej. Lipejeva, ki se ukvarja s slikarstvom od leta 1998, je članica Društva likovnikov Brežice. Slika v prijetnih barvnih tihotajta s cvetjem, sadje in podobno, posveča pa se tudi krajini.

Vsak teden imajo torek

V torek, 18. januarja, je bil 150. pohod brežiških torkovih planinskih pohodnikov - Upokojen in planinec!

BREŽICE - V torek, 18. januarja, je bil 150. pohod brežiških torkovih planinskih pohodnikov, ki se srečujejo štiri leta. “Na pohod gremo vsak teden ob vsakem vremenu. Samo julija in avgusta je premor, ko imamo vsak zase poletne počitnice,” pravi Tone Lipej, inž. gozdarstva iz Brežic, planinec in vodja torkovcev, ki jih je zdaj okrog 40. V družino smetisti, ki je član društva upokojenec in član Planinskega društva Brežice.

Torkovci ob svojih torkih hodijo 3 do 4 ure, in to pretežno po hribovitem in valovitem svetu. Med potjo obravnavajo kulturna, zgodovinska in druga vprašanja. Židnica kot postaja na poti ni izključena, vendar ni cilj torkovih pohodov, ker torkovci vedno nosijo s seboj malico. Skrbijo za “energetsko podporo iz nahrbtnika”,

kot bi se tehnično izrazil inž. Lipej.

Doslej so prehodili svet od Bele krajine in Dolenjske do Zasavja, dodobra so se zagrizli že tudi v samoborsko gorje v sosednji Hrvaški. V zadnjem času jim postaja vse, da si organizirajo daljšo turo s podporo avtobusa.

V torkovcih glavino predstavljajo zakonski pari, ki so upokojeni. Celotna brežiška družina, ki jo je osvojil torek, ima od hoje dobro telesno počutje in in tudi prijeten občutek, ki ga zagotovi izmenjava mnenj, klepet, druženje z ljudmi. Na pohode hodi povprečno 20 ljudi.

Planinsko društvo Brežice bo letos praznovalo 50-letnico. Torkovci bodo ob obletnici primaknili k svečanostim svoj delež, in sicer razstavo o svojem štiriletnem delu.

M. L.

TORKOVI PLANINSKI POHODNIKI IZ BREŽIC - Najstarejši pripadnik torkovcev je v 79. letu starosti in se vedno udeležuje pohodov, kar mlajšim pripadnikom brežiškega gibanja za zdravo gibanje vliva optimizem. Na fotografiji: na Šedmu pri Senovem 9. marca 1999. (Foto: arhiv torkovcev)

Artiče v drugem krogu devetletke

Potem ko je OŠ Globoko začela s tem šolskim letom v dveh oddelkih uvajati devetletko, jo bo v naslednjem uvedla OŠ Artiče - “Starši niso proti” - Tudi otroci iz sosednje občine

ARTIČE - Osnovna šola Artiče v brežiški občini gre skupaj z osnovnimi šolami iz Vinice, Dolenjskih Toplic in Boštanj v drugi krog poskusnega uvajanja devetletke. Lani je v brežiški občini osnovna šola Globoko začela uvajati devetletko v dveh oddelkih.

“Pod okriljem novomeške organizacijske enote Zavoda Republike Slovenije za šolstvo se skupaj z drugimi šolami že pripravljamo na novi način. V te priprave so vključeni strokovni delavci teh kolektivov, posebno učiteljice in vzgojiteljice, ki bodo delale kot dvojice v bodočem 1. razredu. V nekaterih skupinah otrok že tudi poskusno delajo skupaj,” pojasnjuje Miha Haler, ravnatelj OŠ Artiče.

Po ravnateljevih besedah šola zastavlja bodoče delo devetletne

šole ob sodelovanju staršev. “Z njimi imamo sestanke in jih obveščamo o načrtih. Starši bodo do marca že izrekli mnenja o tem, ali bodo otroke vključili v devetletno osnovno šolo. Predhodno zbiranje mnenj kaže, da starši nimajo odklonilnega stališča do nove šole,” pravi ravnatelj.

Artiča osnovna šola bo uvedla predvidoma en 1. razred devetletke s 24 otroki poleg enega 1. razreda osemletke, v katerem bo 22 učencev. Glede na število otrok na artičkem območju šola meni,

da ji za devetletko ne bo potrebno pridobivati dodatnih prostorov. Na območju Artič namreč upada število rojstev.

Po Halerjevih besedah bo za bodočo devetletko v Artičah dobro, da tukajšnja šola dela s predšolskimi otroki na ustrezen način. “V vrtcu delamo po metodologiji korak za korakom, ki je blizu delu v devetletni šoli. Zato bo v šoli verjetno nekaj težav manj.”

V artički šoli niso zaskrbljeni, ko gre za število učencev. Po dogovoru so v šoli v Artičah tudi otroci iz krajevne skupnosti Osrednek pri Podšredi iz sosednje občine Kožje.

M. L.

ŠOLSKA TRGOVINA - Podobno tistega, kar je artički šoli prineslo 2. mesto v ocenjevanju urejenosti, sooblikuje Drobntinica. To trgovino s šolskimi potrebščinami vodijo učenci. Trgovina je brez vrat, tako kot je artička šola “šola brez ključev”. (Foto: M. L.)

V leto 2000 tudi s tremi izpolnjenimi željami

Prireditve v Artičah

ARTIČE - Prvo trimesečje so v artički osnovni šoli sklenili s projektom Gremo v 2000. Pika na i tovrstnemu projektu ni bila skupna prireditve otrok in staršev. Na dan prireditve je šola organizirala delavnice, za vedrejši del družanja pa je pripravila posebej srečanje otrok in posebej staršev. Družabni dogodek je bil odmeven v vseh navzočih generacijah.

Da gremo v leto 2000, so učenci pokazali tudi tako, da so iz različnih zornih kotov predstavili prejšnje stoletje in nanizali svoje zamisli o prihodnosti. Na tak način so pristopili k šolskemu pouku, modi, priredkam, prevoznim sredstvom.

V sklopu prireditve ob predstavitvi projekta so v šoli postavili tudi skrinjico želja otrok in staršev. Otroci so v skrinjo napisali 200 želja, od katerih so se 3 uresničile. Ena od treh je bila, da bi učenka videla ravnatelj na vrhu šolske plezalne stene. Ravnatelj Miha Haler je splezal na 8 m visoko steno.

Šolsko prireditve so po ravnateljevih besedah izpeljali ob pomoči zunanjih sodelavcev. Tak zaključek prvega trimesečja nekako govori v prid odločitvi Turistične zveze Slovenije, ki je v ocenjevanju urejenosti slovenskih osnovnih šol podelila zgledno 2. mesto osnovni šoli Artiče.

M. L.

NOVA POŠTA - Pošta na Raki je pred nedavnim začela poslovati v novih prostorih. Selitev pošte, ko so jo napovedovali, je v kraju in zunaj precej močno burila duhove. Konec dober, vse dobro, bodo verjetno rekli tisti domačini, ki v teh dneh vstopajo po opravkih k delovnim okencem v sodobno urejeni pošti. Poštni delavci so s prostorsko spremembo vsekakor zadovoljni. (Foto: M. L.)

Darilo novomeški družini brez doma

Dane Mižigaj Kastelčevim

KRŠKO, NOVO MESTO - Če človeka doleti nesreča, se še zmeraj najdejo ljudje in ustanove, ki pomagajo. Eden od teh je očitno Dane Mižigaj iz Krškega, ki je izročil v soboto darilo Kastelčevim iz Malega Cerovca pri Novem mestu, ki so ostali brez doma in katerih nesrečo je opisoval Dolenjski list v prejšnji številki.

Mižigaj je izročil paket, v katerem so bili denar in nekatere druge stvari, le nekaj dni po dogodku, taka hitra pomoč pa je še posebej dobrodošla. O svojem hitrem odzivu in pomoči v nesrečah pravi: “Ko berem o težavah otrok ali družin, se odločim komu lahko več pomagam. Pri tem me usmerja tudi notranji vodnik, kakršnega ima vsak človek, vendar je vprašanje, če se ga vsi ljudje zavedajo. Nikoli mi ne manjka, kar podarim, tudi če podarim denar.”

Mižigaj je v Krškem pobudnik in organizator različnih humanitarnih in drugih akcij, znan je tudi v poslovnem svetu. Delaven in uspešen je tudi kot predsednik društva Sožitje Krško, saj ga poznajo malodane vsi varovanci društva, ki jih je v krški občini 106. Njegovo družbeno delo spodbuja osebna izkušnja. “Ko sem bil star šest let, smo morali zaradi Nemcev od doma. Ostal sem brez vsega, imel sem le tisto, kar sem imel na sebi. Zato mogoče več čutim do ljudi v težavah. Seveda ni nujno, da zaradi osebnih težav ljudje bolj čutijo s sočlovekom, ki ima probleme. Kajti ljudje velikokrat prehitro pozabljajo tudi

svoje težave, ker jih pokvari izobilje, v katerem začno živeti.

Solidarnosti je v Posavju očitno kar nekaj. Med organizacijami novejšega datuma, ki se vključujejo v človekoljubne akcije, je, denimo Rotary klub Čatež. Po Mižigajevih navedbah je klub del denarja, zbranega na dveh dobrodelnih koncertih, podaril vsem posavskim društvom Sožitje - brežiškemu, krškemu in sevniškemu.

M. L.

DOGODKI

V TERMOPOLISU

ČATEŽ OB SAVI - V Clubu Termopolis bo danes ob 21. uri večer zimzelenih melodij. Jutri ob 22. uri se bo začel večer hrvaških uspešnic, za kar se bo posebej trudil d. j. Matjaž. V soboto ob 22. uri bo Termopolis party, kjer bodo poskrbeli za razpoloženje seksi gogo pesalke. Ta večer bodo pripravili tudi nagradne igre in izbrali mistra Termopolisa. Glasbo bo sta izbirala d. j. Pero Granič in Damir Rukavina.

PONAREJENO DELOVNO DOVOLJENJE

OBREŽJE - 33-letni romunski državljani je 14. januarja vstopil v Slovenijo z nacionalnim potnim listom, policist pa je med postopkom ugotovil, da ima osumljeni v njem ponarejeno italijansko delovno dovoljenje. Vrnjen je bil na Hrvaško, zoper njega pa bo podana kazenska ovadba.

ZA KASTELČEVE - Dane Mižigaj (desno) iz Krškega je v Novem mestu izročil darilo Kastelčevim, ki ga je v njihovem imenu sprejela hčerka Barbara (levo). Kdor bi želel pomagati Kastelčevim, lahko to stori preko Društva za pomoč žrtvam nasilja v Novem mestu, p. p. 345, 8000 Novo mesto. Številka Mirandinega mobitela je (041) 214-311. (Foto: M. L.)

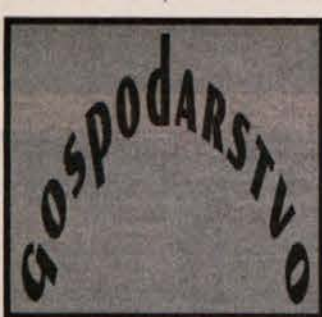
OBLJUBE

Ljudje pogosto obljublamo, toda obljub vedno ne izpolnimo. Ali pa? Dane obljube moramo izpolniti. Učence smo povprašali, kaj menijo o obljubah.

- Obljuba pomeni, da moram nekaj izpolniti, ne pa koga razočarati. (Aleksandra, 5. e)
- Obljuba je zame dolg. (Mitja, 6. a)
- Obljuba je dolžnost, ki jo moraš izpolniti. (Lea, 5. a)
- Beseda, ki jo moras držati. (Urška, 5. d)
- Obljubo izpolnim le včasih. (Igor, 7. a)
- Največkrat obljubim, da se bom poboljšal. (Denis, 7. b)

SABINA KALIN,

DANIJELA BOSANČIČ, novinarski krožek OŠ Brežice

SEMINAR ZA GOSTINCE

LJUBLJANA - Podjetje Izza iz Slovenske Bistrice vabi na seminar o dekoraciji jedi za različne priložnosti, ki bo v soboto, 29. januarja od 8. do 16. ure v restavraciji BTC v Ljubljani. Namenjen je gostinskim delavcem, predavala pa bo strokovna učiteljica Food and Beverage Manager Romi Gričnik.

PERSPEKTIVE DELAVCEV V INDUSTRIJI - V decembru so delavci v podjetjih, organizacijah in družbah prejeli povprečno 182.908 tolarjev bruto plače za november, kar je po izračunih statističnega urada za dobrih 11 odst. več kot leto prej. Čista izplačana plača v decembru je bila povprečno 114.944 tolarjev. Kaj pomeni za koga to povprečje, si lahko zamisli vsak sam, če pa sklepamo po pritiskih sindikatov javnih in državnih služb, bo povprečje kmalu še višje. Najprej sodniki, nato zdravniki, zdaj že učitelji in po vsej verjetnosti kmalu še železničarji. Kako daleč za tem lepim povprečjem zaostajajo delavci v industriji, se nihče ne vpraša. Ali pa morda. Za večeraj je sedem sindikatov industrijskih delavcev sklicalo konferenco o perspektivah delovnih mest v industriji in o socialni varnosti zaposlenih. (Foto: B. D. G.)

Nenadni padec v pokojninski krog

Nekaj tisoč lastnikov družb z omejeno odgovornostjo, ki so doslej živeli izven kroga pokojninskega zavarovanja, in še enkrat toliko mladih upokoencev bo zakon razburil

NOVO MESTO - Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju prinaša nekaj sprememb v krog zavarovancev, ki je podoben krogu zdravstvenega zavarovanja ali zavarovanja za brezposelnost. Pokojninsko zavarovanje je obvezno in vsak delavec ob vstopu v delovno razmerje avtomatsko postane zavarovanec. Delodajalec ga mora prijaviti v matično evidenco, sicer lahko delavec svoje pravice iztoži za nazaj.

Zavarovanci so tudi funkcionarji v zadrugah in družbah ter vsi, ki opravljajo delo po dolgoročnih pogodbah za nekega delodajalca in so za to delo plačani. Med zavarovanci so tudi samozaposleni kot samostojni podjetniki in vsi, ki opravljajo kakršnokoli dovoljeno pridobitno dejavnost. Vsakdo, ki opravlja neko dejavnost, ki mu omogoča izdajanje računov, je vpisan v nek register, sicer dejavnosti po zakonu ne bi smel opravljati. Tisti, ki register vodi, mora po zakonu takoj sporočiti zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, da je nekdo začel z dejavnostjo, zavod pa potem pozove samostojnega podjetnika, naj se prijavi kot zavezanec.

Kot pravijo v ministrstvu za delo, je s tem odpravljena pomanjkljivost v prejšnjem sistemu, ko so bile osebe, ki so opravljale neko dejavnost zavarovane kot lastniki družb in jih ni bilo mogoče prisiliti, da se vključijo v sistem pokojninskega zavarovanja, če jim niso prej dokazali, da res vodijo poslovanje podjetja. Zdaj se bodo lahko izognili prijavi za zavezanca le, če so že zavarovani na kak drugi osnovi. Ocenjujejo, da bo na tem področju še precej razburjanja, saj naj bi šlo za nekaj 1000 oseb, ki so bile doslej navajene bolj udobno živeti.

Pri zavarovanju kmetov in članov kmečkega gospodinjstva za-

MARCA VOLITVE

Zbornica, ki se je kuhala 9 let

V marcu bo okrog 170.000 članov volilo organe nove Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, 40 dni pred volitvami pa bodo lahko začeli vlagati kandidatne liste

NOVO MESTO - Ustanovitev kmetijsko-gozdarske zbornice, kakršna je v zahodnoevropskih deželah običajna in smo jo med vojnama v Jugoslaviji že imeli, so pripravljali celih devet let. Kot se je izkazalo, bi nekaterim kar ustrezalo, da bi bili obvezni člani le večji kmetje, saj potem zbornica ne bi zastopala večine kmetijstva in ne bi bila reprezentančna partnerica vladi.

Zakon o kmetijsko-gozdarski zbornici smo lani že dobili, zdaj kmetom in kmetijskim organizacijam ostane še, da postavijo na ključna mesta ljudi, ki bodo zastopali njihove interese. Zakon opredeljuje, da je obvezno članstvo v zadrugi za tiste, ki presegajo 20.000 tolarjev katastrskega dohodka (kar je približno 1,5 ha zemlje). To so lahko lastniki, zakupniki, uživalci, imetniki pravice uporabe kmetijskih zemljišč in gozdov ter osebe, ki so pokojninsko zavarovane kot kmetje. Na kmetiji je lahko več članov zbornice, vedno pa članarino plačuje le eden.

Obvezni člani zbornice so tudi samostojni podjetniki, ki opravljajo kmetijsko, gozdarsko ali ribiško dejavnost in kmetijske organizacije. Trenutno znaša članarina za fizične osebe 3 odst. od KD, vendar ne manj kot 2.000 tolarjev na leto, za podjetnike 1,53 odst. od osnove in za organizacije 0,2 odst. od njihove davčne osnove.

Predvideno je tudi prostovoljno članstvo v zbornici.

Zbornica po zakonu lahko izvaja javna pooblastila in pri tem izdaja tudi javne listine. Zelo pomembno je, da lahko daje priporočila in predloge na zakone, podzakonske akte, proračun in njegovo delitev, izobraževalne programe in druge javne dokumente s področja kmetijstva, gozdarstva in ribištva, saj bo tako dobila priložnost, da pravočasno uveljavi interese kmetijstva.

V okviru zbornice bodo po novem delovale kmetijske svetovalne službe, selekcija in kontrola proizvodnje v živinoreji ter centri za sadjarstvo, vinogradništvo in zelenjadništvo. Zbornica bo tudi ustanovitelj in lastnik zavodov za kmetijstvo ter državne uprave za kmetijstvo in bo dobila tudi pristojnost nad svetovalno službo za gozdarstvo. S takim združevanjem bodo nastali Kmetijsko-gozdarski zavodi, ki bodo delovali kot regijski razvojni centri. Kot pravi Ervin Kuhar z ministrstva za kmetijstvo, zbornica tako prinaša kmetom in kmetijskim organizacijam večjo enotnost, večji vpiv na državo ter tudi na strokovne službe za kmetijstvo.

Slovenska zbornica ima v primerjavi s tujimi tudi nekatere slabosti: ne vključuje namreč lovstva, gozdarskih izvajalskih organizacij (GG-jev) in kmetijskega šolstva. Kmetijsko-gozdarski zavod Novo mesto naj bi tudi po novem deloval za območje Dolenjske, Bele krajine in Posavja, čeprav so poslanci z dopolnilom dosegli, da je pet območnih zbornic več. Med njimi sta tudi enoti v Posavju in na Kočevskem, vendar v ministrstvu pravijo, da zaradi tega tam še ne bo zavodov. V novi zbornici naj bi na državni ravni zaposlili do 15 novih delavcev, nekaj pa še na območnih enotah, ki se bodo okrepile s pravniki in gozdarskimi svetovalci. Na ravni upravnih enot bodo delovale izpostave s svetovalci.

B. D. G.

TRENING ZA VEČJO UČINKOVITOST

LJUBLJANA - Center za tehnološko usposabljanje, ki deluje pri GZS, bo pripravil od 25. do 27. januarja trening za večjo učinkovitost vodij v proizvodnji. Udeleženci bodo utrjevali svoje znanje o poslovnih komunikacijah, problemih in konfliktih, dobili razlage svojega vedenja in navodila za prepoznavanje svojih zmognosti ter se seznanjali z načini motivacije.

B. D. G.

Zanimivi javni razpisi

Odprtih je kar nekaj za gospodarstvo pomembnih razpisov - Razpisna dokumentacija je na voljo v Podjetniškem centru

NOVO MESTO - Za podjetja, še posebej pa male podjetnike in obrtnike, ki nimajo svojih pravnih in strokovnih služb, je včasih veliko vredno, da vedo za priložnosti, ki jih nudijo javni razpisi. Še posebej pomembno, da za razpise zvedo pravi čas, zato Podjetniški center Novo mesto opozarja, da je v Uradnem listu št. 100/99 objavljenih in še odprtih kar nekaj zanimivih razpisov.

Tako so bili objavljeni javni razpisi za sofinanciranje tržnih raziskav na ciljnih trgih v tujini, za sofinanciranje udeležbe slovenskih podjetij na specializiranih sejnih v tujini in za sofinanciranje usposabljanja kadrov

na področju trženja. Prijaviti se je mogoče tudi na javni razpis za sofinanciranje uvajanja mednarodnih sistemov kakovosti po sistemih ISO 9000 in/ali ISO 14000, tehnične mape in Evropske nagrade za kakovost. Poseben razpis je namenjen podjetjem slovenske živilskopredelovalne industrije, in sicer za sofinanciranje udeležbe na specializiranih sejnih v tujini, ponujeno pa je tudi sofinanciranje izdaje znanstvenih monografij.

Razpise in razpisno dokumentacijo je mogoče dobiti v podjetniškem centru v Kočevski ulici v Novem mestu, tel. 372-980.

B. D. G.

Pohištvo Brežice za zdaj rešeno

Po prisilni poravnavi prenova proizvodnega programa in prodaje ter "čiščenje" delovnih mest - 36 je presežnih delavcev - Med zaposlenimi še vedno desetina invalidov

BREŽICE - Novembra se je uspešno zaključila sredi leta uvedena prisilna poravnava za delniško družbo Pohištvo Brežice. Upniki, med njimi je največji Lesna iz Slovenj Gradca, so pristali na delni odpis terjatev in odlog plačila terjatev. V podjetju so se v hudi zagati lotili finančne reorganizacije, ki je tesno povezana s prenovo proizvodnega programa, prodaje, povečevanjem produktivnosti, posodobitvijo opreme ter z odpravo neproduktivnih delovnih mest. Prav zaradi slednjega so v podjetju okrog 40 zaposlenih opredelili za presežne delavce, tako da zdaj v tovarni skupaj z zaposlenimi v invalidskem podjetju Intarzia ostaja še 208 delavcev.

Kot je povedal direktor Izidor Slatner, je med zaposlenimi v podjetju kljub temu še vedno 10 odst. invalidov. Pohištvo Brežice prodaja približno polovico izdelkov doma in drugo polovico na tujem, pri čemer je precej posredne prodaje na tuje trge. Eden glavnih izvoznih izdelkov so furnirane stopnice, ki jih po merah delajo za nemški trg. Na trgu je podjetje najbolj znano po garniturskih spalnicah, v minulem letu pa je razvilo novo sistemsko spalnico

Gala z različnimi elementi in možnostjo prilagoditve prostoru, ki naj bi ji kmalu sledil tudi regal.

"V Pohištvo smo že zaznali povečanje prodaje, in če bo šlo tako naprej, lahko računamo na boljše poslovanje, tako da bi v letu 2001 že poslovali pozitivno. Približali smo se kupcu, saj klasične spalnice izgubljajo boj s takimi, ki so izdelane po meri. Delamo za Slovenijo in poskusno za trge bivše Jugoslavije, zdaj pa skupaj z nekaterimi drugimi podjetji poskušamo priti tudi v Rusijo," je povedal Slatner.

In kako najdejo kupce za furnirano pohištvo v času, ko je v trendu masivno pohištvo? "Trend masivnega pohištva že počasi pojenjuje, poleg tega pa gre za cenovno zelo različne izdelke. Masivno pohištvo je drago in ga kupijo le redki, naše je cenejše in zato primerno za množice. Kljub vsemu smo lahko na trgu, še posebej v tujini, konkurenčni le s tehnološko zahtevnejšimi izdelki, v katere je vložena več dela. Naše spalnice se uvrščajo na konec najnižjega ali na začetek srednjega cenovnega razreda."

Izidor Slatner

Straški Novoles bi pripojil Pohištvo Brežice

Nadzorni svet za zdaj le za poslovno povezavo

STRAŽA - Novoles Straža ima v načrtu programsko širitev, zato se tudi zanima za brežiško tovarno pohištva, saj v svojem programu nima pohištva iz iverke, oblečene v folijo. Glavni direktor Novolesa Zvone Novina je povedal, da so upravi v Brežicah poslali pismo o nameri za pripojitev, saj želijo imeti v družbi vsaj 75-odst. lastniški

Zvone Novina

delež. Nadzorni svet Pohištva Brežice se za zdaj zavzema le za poslovno povezavo, te pa, kot pravi Novina, Novoles ne potrebuje.

"Pripojitev bi nam prinesla dodaten program, hkrati pa menimo, da bi zmanjšala stroške. Med drugim bi z enotnim nastopom Pohištvo dosegalo ugodnejše nabavne cene, saj smo tudi sami velik kupec ivernih plošč. Poleg tega smo dovolj velika in dobra družba, zato imamo tudi trge. Na dolgi rok bi bila mogoča tudi združitev naše tovarne Bor v Krškem s Pohištvo Brežice na eni lokaciji v Brežicah, kar bi spet zmanjšalo stroške," je razložil direktor. "Kolikor vem, posluje Pohištvo z izgubo, in ker velja zakon o finančnem poslovanju, bodo v družbi morali razmisliti, kaj bodo sami s sabo. Borznoposredniška družba Certius, ki je po informaciji, da se zanimamo za Pohištvo, odkupovala delnice od zaposlenih in postala večinska lastnica (menda ima čez 60-odst. delež), pa mora tudi vedeti, da je finančna sanacija nujna, saj izguba vsak dan zmanjšuje vrednost kapitala," je še dejal Novina.

B. D. G.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Sivi trg se končno krči

Leto 2000 se je dobro začelo. Trgovanje na Ljubljanski borzi je postreglo z višjimi tečaji v vseh segmentih trga, optimizem pa še kar narašča. Po nekakšnem zatijahu konec lanskega leta so spet iskane delnice farmacevtskih podjetij Leka in Krke, ki so v samo dveh letošnjih trgovanjih pridobile dobrih 6 odstotkov. Po dolgih mesecih je cena delnice Term Čatež ponovno preselila raven 14.500 tolarjev; tu dosega rekorde tudi Mercatorjeva delnica.

V družbi omenjenih delnic se je znašla še delnica kranjske Save, ki se je 6. januarja končno preselila s sivega trga v borzno kotacijo. Družba se je potrudila s pripravami na kotacijo, kar je, seveda ob dobrem poslovanju Save, prispevalo k visoki ceni delnice, saj se je povsem približala 19.000 tolarjem. Čeprav je taka cena v primerjavi z nekaterimi drugimi delnicami relativno visoka, jih ni malo, ki stavijo, da bo dosegla svojo knjigovodsko vrednost, ki je 30. 9. 1999 znašala 26.582 tolarjev. Nominalna vrednost delnic je sicer 10.000 tolarjev, izdanih pa je bilo 1.720.987 delnic.

Živahno trgovanje je pokazalo, da so investitorji željni novih naložbenih možnosti za svoje portfelje, saj nova ponudba na trgu ni vplivala na znižanje cen

drugih delnic. Ravno tako na trgu ni pustila posledic povečana ponudba delnic Gorenja iz naložbe zamenjave delnic iz serije B v G. Z zavlačevanjem prihoda na borzo je končno prekinila še Pivovarna Laško, tako da po odobreni vlogi za borzno kotacijo A pravzaprav čakamo samo še na prospekt družbe. Na sivem trgu zdaj ostaja le še peščica "velikanov".

Poleg novih delnic poživljajo trgovanje tudi bančna povezovanja. Komaj sta A banka in SKB banka prekinili razgovore o medsebojnem povezovanju, že sta Nova KBM in SKB banka podpisali dogovor o nameri združitve bank. Ta novica je žal sovpadla z objavo sporočila, da bo SKB banka zaradi dodatnih popravkov in rezervacij za naložbe imela 5,5 milijarde tolarjev izgube. Posledica obeh informacij je bilo veliko nihanje tečaja delnic. Precej živahno je tudi trgovanje s pidi, ki vsak dan pridobijo kak odstotek vrednosti. Po bistveno zmanjšani ponudbi certifikatskih delničarjev in splošni podcenjenosti delnic pidov pa rasti najbrž še ne bo konec. Torej se malo potrpljenja in čakanja le izplača.

MARJETKA ČIČ

Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

ZAKLADNE MENICE

LJUBLJANA - Ministrstvo za finance je za torek, 25. januarja, med 13.30 in 14. uro razpisalo že 21. avkcijo trimesečnih zakladnih menic. Naročila sprejema večina bank, vplačilo na avkciji sprejetih naročil pa bo 27. januarja.

B. D. G.

Slovensko kmetijstvo na poti v EU

Predsednik državnega sveta Tone Hrovat predaval trebanjskim kmetom, kako naj se pripravijo na vstop v Evropsko unijo - Slabosti in prednosti - Leta 1931 v zahodno Evropo že izvozili 61.000 ton jabolk

ČATEŽ PRI TREBNJEM - "Slovenski potrošniki so premalo osveščeni. Ko bi vedeli, v kakšni zemlji pridelujejo pridelke v EU, bi znal vsak bolj ceniti domače pridelke," je med drugim poudaril v daljšem predavanju okrog 200 zbranih kmetov na občnem zboru Govedorejskega društva Trebnje v Ravnikarjevi gostilni na Čatežu Tone Hrovat, predsednik državnega sveta, bivši pospeševalec, ravnatelj kmetijske šole na Grmu in še aktualni kmet. Hrovat s soprogo namreč pridno kmetuje na Preski pri Primožu v sevniški občini.

Med prednostmi slovenskega kmetijstva je poleg lepe, raznolike pokrajine v luči vodne trditve o premajhni osveščenosti omenil še čisto naravo. To je ponazoril s podatkom, da pri nas porabijo letno okrog 50 kg dušikovih gnojil na hektar, v EU pa desetkrat več, se pravi, da je v zemlji tudi neprimerno več nitritov. Hrovat je dejal, da Nizozemci raje jedo slovenska jabolka, uvožena preko Avstrije, svoje, na pogled sicer zelo lepo sadje, pa izvažajo (tudi) k nam. Zatorej je menil, da bi lahko naše

sadje z večjo samozavestjo izvažali tudi na najzahtevnejša tržišča. Naposled smo v zahodno Evropo po Hrovatovih besedah že leta 1931 izvozili okrog 61.000 ton jabolk in okrog 3000 ton češenj! Povprečni kmetiji v EU s 150 ha zemlje, več kot 100 pitanci, 50 plemenskih svinjarij, 100 ha poljščin in 5 ha nasadov oz. sadovnjakov lahko naše desetkrat manjše kmetije konkurirajo le z znanjem in visoko kakovostjo pridelkov. Višja finalizacija uslug našega kmetijstva pomeni tudi, da pridelavo spremlja predelava, dopolnilne dejavnosti, turizem, kulturna ponudba, ki bo, tudi zaradi čistege, še ne preveč okrnjenega okolja zamakala bogatega kupca.

Med slabosti slovenskega kmetijstva je poleg majhnosti, razdrob-

HROVAT MED TREBANJSKIMI GOVEDOREJCI - Predsednik državnega sveta, Tone Hrovat je na predavanju trebanjskim kmetom poudaril, da bo tudi od kakovosti znanja v kmetijstvu v mnogočem odvisna njegova usoda v EU. (Foto: P. P.)

ljenosti posesti, zaraščanja, premalo znanja in finančnih sredstev pristihi tudi še vedno prisotno miselnost, češ če ne boš za kaj drugega, boš šel pa za kmeta, boš ostal doma. V Sloveniji je znašala v najboljših letih podpora kmetijstvu komaj 30 odstotkov vrednosti pridelkov, v EU znaša 60 do 80 odstotkov, na Japonskem pa celo 120 odstotkov! Po Hrovatovih besedah 10.000 do 15.000 slovenskih kmetij ustreza standardu EU, 40.000 do 60.000 je mešanih kmetij, prav toliko pa neperpektivnih ali pa bodo to "ljubitelske" kmetije.

P. PERC

O PITANJU GOVEDI

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj vabi rejce na predavanje o pitanju goved, ki bo v torek, 25. januarja, ob 10. uri v občinski sejni sobi. Predaval bo dipl. ing. Anton Darovic iz Kmetijske svetovalne službe Trbovlje, predstavila pa se bo tudi Emona Krmila.

KAKO S PARKLJI?

ČRNOMELJ - Pri Štanku Turku iz Jelševnika 15 pri Črnomlju bo v sredo, 26. januarja, prikaz obrezovanja parkljev. Črnomaljska služba za kmetijsko svetovanje sporoča, da se bo prikaz pričel ob 11. uri, vodil pa ga bo mag. Bergant iz osemstopenjskega centra Preska.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

Tudi ta mrzli ponedeljek so na novomeskih tržnicah s svojimi pridelki vztrajale branjevke. Korenje in kolerabo so ponujale po 200 do 250 tolarjev kilogram, krompir po 70, fižol od 300 do 500, česen po 500, čebulo v rešči po 250, zeljnate glave za sarmo po 300, repo po 200, peteršilj po 1000, zeleno solato po 300, kisló zelje po 300, zeljnate glave po 100, jabolka po 80 do 100, jabolčne krhlje pa po 800 in kilogram orehovic jedre po 900 do 1100 tolarjev kilogram. Na voljo je bilo tudi žganje (liter je stal 800 tolarjev) ter domača ajdova moka - za kilogram je bilo potrebno odšteti 400 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 97 do 3 mesece starih prašičev, 15, starih 3 do 5 mesecev, in 9 starejših. Prvih 7 po 250 do 270, tretjih pa 5 po 210 do 220 tolarjev kilogram.

kmetijsko svetovanje

Kmetovanje na vodovarstvenem območju

Vladni predpisi urejajo tudi kmetovanje na območjih varstvenega pasu za zajem vode. Določitev vodovarstvenih območij in skrb za vodo so v pristojnosti občine. Običajno so določena tri območja. V samo 1. območje spada zajetje za vodo in je običajno v ogradi. Na drugem in tretjem varovanem območju veljajo za kmetijska zemljišča omejitve glede obdelovanja, gnojenja in varstva rastlin.

Posebne omejitve so pri dušiku zaradi nevarnosti onesnaževanja vode z nitrati. Letni vnos dušika je za posamezno kulturo točno določen, pri čemer se upošteva količina mineralnega dušika v tleh. Če je v tleh več kot 30 kg/ha mineralnega dušika, se presežek odšteje od dovoljene količine za posamezno kulturo. Tako je npr. dovoljeno za koruzo letno gnojiti le do 170 kg dušika, za jara žita 80 in za metuljnice le 30 kg. V obliki živinskih gnojil lahko vnesemo letno le do 50 kg N/ha na lahkih in do 80 kg na težkih tleh, toda s prejšnjega pravila za detelje ne več kot 30 kg N.

Določene so tudi prepovedi gnojenja v času mirovanja rastlin, ker je v tem času nevarnost izpiranja hranil v podtalnico kot tudi v času po žetvi in na njivah brez posevkov. Prav tako je to odvisno od tipa tal, ker so lahka tla bolj prepustna za hranila kot težka tla. Tako je npr. za travnike prepoved gnojenja z gnojivko ali gnojnico na lahkih tleh od 15. 10. do 31. 1. in na težkih tleh od 15. 11. do 15. 1. Medtem ko na ostalem kmetijskem območju, poraslem z zeleno odejo, kjer ni nevarnosti za onesnaževanje voda, ni časovne omejitve glede gnojenja, če so tla sprejemljiva za hranila. Vsekakor pa ne smemo polivati gnojila ob nobenem času in nikjer, če so tla zmrznjena, snežena, prepojena z vodo, nerodovitna.

Na območju vodnega zajetja in v razdalji 200 m od zajetja pa je prepovedano kakršnokoli gnojenje z dušikom. Prepovedano je tudi preoravanje travinja. Na območju varstvenega pasu za zajem vode je prepovedano namakanje rastlin, vnos blata, mulja in komposta. Kmetije in lastniki zemljišč, ki kmetujejo na vodovarstvenem območju, morajo prilagoditi kmetovanje omenjenim predpisom. Predvsem je potrebno uskladiti intenzivnost kmetovanja, urediti gnojila in gnojilne jame, da so dovolj veliki za hranjenje živinskih gnojil za čas, ko gnojenje ni dovoljeno.

Na vodovarstvenih območjih je prepovedano za varstvo rastlin uporabljati vse pripravke, izdelane na osnovi atrazina, kot tudi kombinirane pripravke z atrazinom. Skratka, s predpisi hoče država obvarovati vodo kot najpomembnejšo naravno dobrino. Občine pa so s posameznimi predpisi še dodatno določile pogoje kmetovanja na posameznih vodovarstvenih območjih. Dejstvo pa je, da je kmetovanje bistveno omejeno, kar pomeni za kmete tudi izpad prihodka.

MARJETA UHAN, dipl. inž. kmet.
Kmetijski zavod Ljubljana,
Oddelek Novo mesto

OBČNI ZBOR REJCEV DROBNICE

METLIKA - Društvo rejcev drobnice Bele krajine pripravljajo redni letni občni zbor družstva, ki bo v nedeljo, 23. januarja, ob 9. uri v Vinski kleti v Metliki. Na zboru bodo izvolili tudi novo vodstvo.

S topazom naskakujejo tržno nišo

Je priložnost v intenzivni biološki pridelavi? - Kmalu še novi nasadi - Jabolko topaz dosega na trgu odlično ceno - V Švici po 400 tolarjev za kilogram

ARNOVO SELO - Sadjarstvo je ena od kmetijskih panog, ki imajo največ možnosti za uspešno preživetje v okviru Evropske unije. V Sadjarski zadrugi Posavja želijo pogumno zasesti del tržne niše v Evropi, ki se ponuja intenzivnemu biološkemu sadjarstvu, saj zanj Unija še nima omejitev in je še deležna podpor. Tako so lansko pomlad v različnih krajih po Sloveniji (med drugim tudi v Šentjanžu in v Brežicah) zasačili prvih 8 ha nasadov.

"Izbrali smo sorto topaz, ki je odporna do jabolčevega škrlupa in precej dobro odporna do jabolčeve pepelovke, t. j. do bolezni,

s stoječo vodo, žive meje, oaze raznovrstnega zelenja za koristne žuželke," pravi Erika Orešek, ki skrbi v zadrugi za tehnologijo in bio pridelavo.

Pridelavo bodo nadzirali tujci, kajti našega nadzora zdaj trg še ne prizna. Prvo leto so pridelovalci smeli zasaditi najmanj 0,7 ha nasada, vendar ga bodo morali v naslednjih letih povečati na 3 ha. Prodaja pridelka je zagotovljena za vse kakovosti za 8 let. Zdaj naj bi nastalo še 9 ha takih nasadov, nato pa načrtujejo precej večje širjenje. Sadjarska zadruga Posavje je kupila licenco in ima izključno pravico za sorto topaz v Sloveniji. Sorta je v postopku zaščite kot sorta in po drugi strani tudi kot blagovna znamka, tako da takih jabolk ne more nihče prodajati mimo zadruge, prav tako pa tudi sadiki ni mogoče dobiti v prosti prodaji.

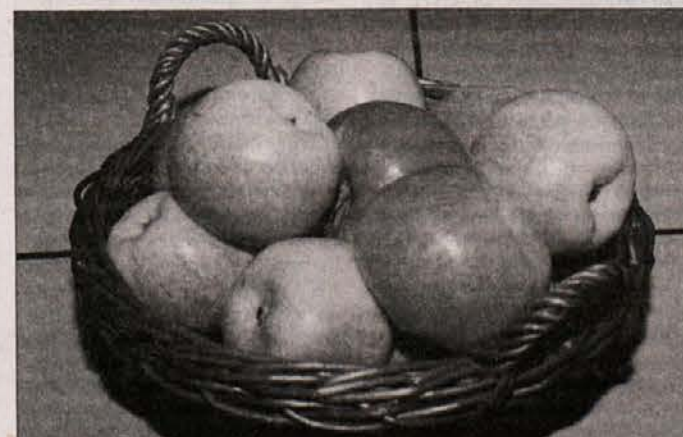
Razume se, da so v zadrugi naredili študijo o tem, kako se taka pridelava splača. Pri tem so ugotovili, da je sama naprava nasadov sicer dražja kot v običajnem jabolčevem nasadu, vendar je vzdrževanje cenejše. Prav tako je lahko cenejša pridelava v celoti, če poteka v razmerah, kakršne so v Sloveniji. Pričakujejo, da bodo jabolka topaz na trgu od običajnih sort dražja vsaj za 20 odst. V Nemčiji dosegajo zelo visoko ceno, v Švici pa jih prodajajo po 4 marke kilogram.

B. D. G.

Erika Orešek

proti katerim se v naših nasadih najpogosteje škropi. Pri intenzivni biološki pridelavi ni dovoljena uporaba sintetičnih zaščitnih sredstev in mineralnih gnojil, še posebej pa ne herbicidov. Sadjarji si tako lahko pomagajo le z rastlinskimi izvlečki, samo v manjših količinah z bakrenimi pripravki, z organskimi gnojili ter z obdelavo tal pod drevesi. Poleg tega v nasadu vzdržujejo ugodne razmere za življenje koristnih organizmov: valilnice za ptice, stojšča za ujede, kupe kamenja za podlasice, mesta

ODPORNOST DO ŠKRLUPA, LEPA IN OKUSNA - Jabolko topaz, češke sorte iz leta 1984, so zelo dobrega okusa, tako da jih lahko mirno primerjamo z ostalimi sortami iz klasične pridelave. Dobro se držijo v hladilnicah, kjer jih je mogoče skladiščiti tudi do junija naslednje leto. Tako imajo vse značilnosti dobre sorte, poleg okusa tudi rodnost, izgled, trpežnost in odpornost," pravi posavski sadjarji. (Foto: B. D. G.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Obogatitev mošta

(Nadaljevanje in konec)

Zato bi bilo škoda upati, da je možno s koncentriranjem moštov iz premalo zrelega grozdja dobiti kakovost, ki jo daje sonce in trgatav ob tehnološki zrelosti grozdja. S to tehniko tudi ni mogoče nadoknaditi kakovosti grozdja iz preobloženih trt.

Danes so že zelo uveljavljene industrijsko pripravljene odbrane kvasovke. Z razsluzenjem belega mošta zmanjšujemo delež divjih kvasovk, zato se dodane odbrane kvasovke lažje uveljavijo v razsluzenem moštu. Koncentriranje mošta traja nekaj ur in mošt kroži, temperatura za razmnoževanje kvasovk (19° do 26° C) je zelo ugodna in divje kvasovke se zelo razmnožijo, kar lahko oteži oziroma prepreči dodanim kvasovkam, da bi prevzele glavno vlogo.

Za normalen potek alkoholnega vrenja in dobro povrtje mošta je v dobri meri zaslužna tudi aktualna kislost mošta. Švicarski poskus je pokazal, da je pri sorti žlahtnina logiki navkljub povišani pH vina. Tak rezultat so razjasnili s kemično analizo mineralov, povišal se je kalij in zmanjšal vinskih kislin. Pri rizvancu je pH ostal enak, torej se sorte obnašajo pri koncentriranju mošta različno. Koncentriranje rdečih sort je povečalo vsebnost fenolnih snovi in obarvanost vina, medtem ko so se sestavine obnašale podobno kot pri belih vinih. Pri vinih modrega pinota se je odrazilo koncentriranje v višji senzorični kakovosti vina. Raziskava je trajala nekaj let, zato so ugotovljene razlike v vplivu

koncentriranja moštov na kakovost vin boljših in vremenjsko slabših letnikov. Pri grozdju slabših letnikov med kislino prevladuje jabolčna. Vina iz koncentriranih moštov so bila tako kisla, da so jih morali kljub popolnemu naravnemu razkisu še kemično razkisliti. Sam postopek koncentriranja povečuje motnost moštov (poveča se delež koloidov), kar omogoča kvasovkam boljše porazdelitev in intenzivnejšo fermentacijo. Sledi hitrejša naraščanje temperature, ki jo je potrebno brzditi.

Koncentriranje moštov se bo gotovo dogajalo tudi v Sloveniji, predvsem v večjih kletih. V dveh kratkih člankih sem lahko dal krajšo informacijo o tej novosti v vinarstvu, ki se tiče tako pridelovalcev vina, kot tudi porabnikov. Vino kot najbolj žlahtna pijača, ki jo je človek srečal, se je ohranilo v svoji originalnosti, ker ga ščiti vinska zakonodaja. S se tako visoko tehniko ni možno doseči kakovosti, če je ni bilo že v grozdju. S koncentriranjem moštov se zgoščujejo snovi, ki pomenijo višjo kakovost a tudi pomanjkljivosti (napake) mošta. Dobre rezultate bomo lahko dosegli s pomočjo koncentriranja moštov le iz zdravega in zrelega grozdja. Noben stroj pa nam ne bo omogočil kakovosti vina, če ne bo trta zmerno obložena z grozdem. V Sloveniji še nimamo vseh pravilnikov o postopku pridelave vina. Ko jih bomo dobili, bo gotovo tudi predpisano, za katere kakovostne razrede vin smemo koncentrirati mošte. Upajmo je, da se vinarji le ne bodo preveč navdušili nad to revolucionarno tehniko.

dr. JULIJ NEMANIČ

KMETJE MNOŽIČNO NA PREDAVANJE - Sredi preteklega tedna so kmetje iz občin na območju upravne enote Novo mesto do zadnjega kottička napolnili prostor, ki so ga organizatorji iz Kmetijske svetovalne službe v Novem mestu odmerili za predavanje. Obe temi sta pritegnili okrog 150 kmetov in mnoge izvali k vprašanju. O slovenskem kmetijstvu v okviru Evropske unije je govoril predsednik državnega sveta Tone Hrovat (levo), medtem ko je Ervin Kuhar (desno) iz kmetijskega ministrstva predstavil vlogo in organiziranost bodoče Kmetijsko-gozdarske zbornice ter volitve v njene organe. (Foto: B. D. G.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kottiček Pripomočki pri kuhi in peki

Za domače gospodinjstvo imamo na voljo že veliko pripomočkov, namenjenih izključno pri delu, ki traja dalj časa ali jih ročno ne bi mogli opraviti. Danes imamo pri nakupu strojev in strojkov že veliko izbiri. Mnogo nam pomenijo znamka, model, cena, garancija, servis, rezervni deli itd. Pri pripravi hrane je lahko v največjo pomoč univerzalni vsestranski uporabni gospodinjski stroj, s katerim lahko delamo skoraj vse. Široko uporaben je tudi palični mešalnik, ki pride še posebno prav pri pripravljanju kremnih juh, pasiranju omak, pirejev, mlečnih krem, stepanju smetane s posebnim nastavkom in podobnem. Palični mešalnik je zelo priročen, ker ga lahko shranjujemo na stenskem nastavku. Za pripravo jedi z omenjenimi pripomočki se največkrat uporabljajo votle mere, da v posodo strojčka ne zvedamo preveč sestavin. Najbolje je uporabljati merilni lonček. Recepti so prirejani tako, da strojčka med pripravljanjem ni treba pomivati.

Za pripravo KROMPIRJEVIH POGAČIC (8 kom.) potrebujemo 3 velike krompirje, 1 majhno čebulo, 2 jajci, 3 žlice moke, 2 žlici surovega masla ali margarine, žlič-

ko soli, 1/2 žličke zmletega popra in olje za pečenje. Krompir operemo in olupimo. V posodo strojčka namestimo ploščo za ribanje in z njo krompir naribamo. Stresmo ga v skledo in prelijemo s toliko mrzle vode, da je pokrit. Iz posode vzamemo ploščo in nastavek ter vložimo univerzalni nož. Čebulo olupimo, narežemo in v strojčku sesekljamo. Dodamo ubiti jajci, moko, stopljeno maslo, sol in poper. Krompir odcedimo, osušimo s papirnato brisačo in dodamo drugim sestavinam. Posodo zapremo in strojček vključimo. Nehamo takrat, ko se sestavine sprimejo v enakomerno mešanico. V ponev nalijemo olja, da sega 1/2 cm visoko. Iz mase oblikujemo 8 pogačic, jih zložimo v ponev z vročim oljem in syetlo opečemo na obeh straneh.

Če se nam mudi, lahko hitro pripravimo TESTO ZA PITO. Potrebujemo 20 dag moke, 10 dag na kosčke narezanega zelo hladnega surovega masla, 5 dag sladkorja in 1 jajce. Vse sestavine natančno odmerimo, damo v posodo strojčka in z univerzalnim nožem mešamo toliko časa, da se oblikuje testo, ga zavijemo v folijo in postavimo za 30 minut v hladilnik. Nato ga poljubno oblikujemo.

Videnje mesta in njegovih ljudi

V mali dvorani Dolenjskega muzeja so odprli fotografsko razstavo Novomeščani 2000
Boruta Peterlina - Obsežen projekt naj bi se zaključil z izdajo knjige

NOVO MESTO - Mladi, a že uveljavljeni in uspešni novomeški fotografski ustvarjalec Borut Peterlin, ki se lahko pohvali z več uglednimi fotografskimi nagradami, je pred skorajšnjim odhodom na enoletno izpopolnjevanje v znamenito Benettonovo fotografsko delavnico Fabbrica v italijanskem Trevisu pripravil v mali dvorani Dolenjskega muzeja razstavo, s katero javnosti ponuja na ogled prve sadove svojega ambicioznega in zahtevnega projekta Novomeščani 2000.

Razstavo so odprli v petek, 14. januarja, zvečer. Številnemu občinstvu sta o avtorju in razstavi spregovorila direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj in arhitekt Jovo Grobovšek, nekdanji organizator fotografskih razstav v Dolenjskem muzeju. Grobovšek, ki je na koncu razstavo odprl, je v svojem nagovoru na kratko podal tudi zanimiv pregled fotografskega ustvarjanja v Novem mestu. Otvoritev je povezoval Sašo Đukič, glasbeno pa jo je popestril jazzovski trio Žabjak. Na otvoritvi je spregovoril tudi avtor razstave, ki je posebej poudaril, da je projekt Novomeščani 2000 še v nastajanju, da ni zaključen in da ga brez pomoči ne bo mogel uresničiti v željenih okvirih, to pa je knjiga fotografij o Novem mestu in njegovih ljudeh.

Peterlin namreč želi ustvariti svojstven dokument časa na prelomu tisočletja iz fotogodbo o posameznih Novomeščanih. V

Borut Peterlin pred velikim kolažem, ki na razstavi zbujajo največ pozornosti.

objektiv fotografske kamere ne lovi le markantnih posameznikov in uglednežev iz novomeške politike, gospodarstva, športa in kulture, ampak posveča pozornost tudi preprostim ljudem, anonimnim in posebnim ter njihovim zgodbam, torej so junaki Peterlinove fotografske pripovedi ljudje različnih družbenih slojev in različnih generacij, tako rekoč vse, kar je vizualno zanimivega, od župana do Romov. Projekt je avtor posvetil Novemu mestu in znamenitemu novomeškemu umetniku Božidarju Jakcu, s katerim ga ne družijo le strast po dokumentiranju, ampak tudi dejstvo, da sta

oba študirala na praški Akademiji lepih umetnosti (FAMU).

Razstava v Dolenjskem muzeju, kjer je na ogled nekaj deset črno-belih in barvnih fotografij večjega formata ter kolaž velikosti več kot tri kvadratne metre z okrog dvesto fotografijami, ponuja vpogled v Peterlinov fotografski projekt in zarisuje tudi njegove bistvene značilnosti, hkrati pa tudi nakazuje, da pri Novomeščanih 2000 ne gre za fotografsko upodobitev realne družbene elite, ampak za osebno avtorjevo videnje mesta in njegovih ljudi.

M. MARKELJ

O KANADI

NOVO MESTO - V veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca bo danes, 20. januarja, ob šestih zvečer potopisno predavanje z diapozitivi o lepotah Kanade. Predaval bo Marjan Žiberna.

S PESMIJO IN PLOŠČO POČASTILI JUBILEJ - Dvorana trebanjskega kulturnega doma že dolgo ni bila tako nabito polna kot v soboto, 15. januarja, zvečer, ko je na domačih odskih deskah nastopil oktet Lipa in s slavnostnim koncertom počastil desetletnico svojega delovanja. Oktet je pod umetniškim vodstvom Toneta Strmoleta v dveh sklopih odpel izbor zahtevnejših in lahkotnejših zborovskih skladb domačin in tujih skladateljev ter tako najlepše predstavil sadove kakih tri tisoč ur vaj ter nastopov, s katerimi je razveseljeval ljubitelje zborovskega petja v domači občini in drugod. Kot gostje so na koncertu nastopili glasbeniki instrumentalnega kvarteta Unikart. Voditelj prireditve Slavko Podboj je v pogovoru z oktetovci in producentom Vladimirjem Brlekom predstavil cedevko Zori rumena rž, s katero je oktet Lipa na sodobni zvočni nosilec trajno zapisal lepoto svojega petja, na koncu pa so oktetovcem za jubilej voščili predstavniki drugih pevskih zborov, trebanjske godbe, občine in krajevne skupnosti, vsi z najlepšimi željami, da bi oktet s svojo pesmijo še naprej bogatil življenje v trebanjski občini. (Foto: MiM)

Klub kot žarišče ustvarjalnosti

Mladi iz Novega mesta končno do svojega kluba - LokalPatriot z galerijo Simulaker, kiber kavarno, čitalnico, prizoriščem za prireditve in gostinskim lokalom

NOVO MESTO - Devetdeseta leta so se v novomeški študentski in mladinski kulturi zapisala kot leta, ko se je v študentskih vrstah močno okrepiło delovanje na različnih področjih in se je potreba po ureditvi primernih prostorov za njihove kulturne in druge dejavnosti zastavila kot zelo aktualno vprašanje. Bilo je več poskusov, da bi si študentje in mladina uredili klubske prostore, vendar so drug za drugim padali v vodo, najprej zaradi organizacijske nedorečenosti pobudnikov, kasneje pa predvsem zaradi pomanjkanja politične volje. Društvu novomeških študentov, ki je imelo pobudo v svojih rokah od leta 1994, je po vseh peripetijah le uspelo presekati novomeški mladinski klubski gordijski voz.

Konec leta 1998 je društvo ustanovilo zavod Mladinski klub Novo mesto, ki je prevzelo projekt ureditve klubskih prostorov. Ker je šla rakom živigat najprimernejša lokacija v Kulturnem centru Janeza Trdine, so se odločili za nadomestno, in sicer v kletni etaži občinske stavbe na Novem trgu. Tu so lani po zamislih študenta arhitekture Andreja Blažona adaptirali prostore in konec prejšnjega tedna je bil klub uradno odprt.

Kot pravi v. d. direktorja kluba Marko Zajc, je novomeška mladina z odprtjem kluba LokalPatriot (ime so izbrali z anketo) pridobila kulturno prizorišče za vse tiste najrazličnejše programe, ki so jih doslej prirejali po različnih lokacijah v mestu. Osnovni namen kluba je, da mladim omogoči ustvarjalno življenje in hkrati nudi prostor za prijateljsko druženje in povezovanje idej. V klubu bodo potekale uprizaritvene dejavnos-

ti, od glasbenih, gledaliških in filmskih nastopov do literarnih večerov in srečanj z avtorji. Za razstavno dejavnost je v klubu organizirana galerija Simulaker, ki je na otvoritveno razstavo povabila Tanjo Lazetič in Dejana Habichta z njunim fotografskim projektom Koledar 2000. Vodja galerije Iztok Hotko pravi, da bodo v galeriji sistematično spremljali in predstavljali predvsem dosežke sodobne likovne umetnosti mladih ustvarjalcev s svežim in drznim pristopom do umetnosti ter tako zapolnili tovrstno praznino v novomeški razstavni dejavnosti. Gotovo bosta mladino v klub vabila tudi kiber kavarina z dostopom do interneta in čitalnica s kvalitetnim časopisnim, revialnim in knjižnim tiskom. Svet kluba in programski svet bosta skrbela, da se bo poslanstvo kluba uresničevalo po začrtanih smernicah in bo LokalPatriot resnično kulturna pridobitev Novega mesta.

M. MARKELJ

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Andragoški center Republike Slovenije je izdal knjigo in cedrom Izobraževanje odraslih v Sloveniji 1999/2000, ki ponuja pregled osnovnih podatkov o 186 organizacijah za izobraževanje odraslih ter opis 3283 programov, ki so jim na voljo v vsej Sloveniji. Publikacija je na voljo v vseh splošnoizobraževalnih knjižnicah in na spletni strani www.acs-saac.si/pregled.

OBLIKOVALCI PROSTORA IN PROGRAMA - Andrej Blažon, Marko Zajc in Iztok Hotko.

SIVOČE GORE

NOVO MESTO - V torek, 18. januarja, so ob sedmih zvečer v galeriji Luna odprli fotografsko razstavo Sivoče gore alpinista Andreja Markoviča.

DAN D NA RADIU SLOVENIJA

Novomeška skupina Dan D, ki se uvršča v vrh dolenjskih rockovskih ansamblov, se bo predstavila na 2. programu Radia Slovenija v oddaji Izštekani, ki bo na sporedu v petek, 21. januarja, ob 22.25. Naslednji dan bodo oddelke oddaje predvajali na Valu 202 v redni oddaji Izštekani po Izštekanih ob 16.30.

OD ZNOJA DO BOJA

ŠMARJETA - V tukajšnji osnovni šoli bodo jutri, 21. januarja, ob štirih popoldne predstavili knjižno novost Mirana Beretiča Od znoja do boja. Na prireditvi bodo učenci brali odlomke iz knjige, nastopili bodo mladi glasbeniki, ob tej priložnosti pa bodo v prostorih šole postavili tudi razstavo del mladega likovnika Boža Vehovarja.

Pester in tehten knjižni paket

Sedem knjižnih novosti Slovenske matice

Slovenska matica je pred koncem lanskega leta poskrbela, da so prišli na svoj račun ljubitelji tehtnega in zanimivega branja z različnih področij, od literarne zgodovine, esejistike in filozofije do leposlovja, dnevninskih zapiskov in naravoslovja. V drugem lanskem paketu knjig je izdala kar sedem pomembnih knjižnih novosti.

Že kar zajetno zbirko Filozofske knjižnice je obogatila 44. knjiga, ki prinaša prevod knjige Franca Brentana PSIHOLOGIJE Z EMPIRIČNEGA VIDIKA. S tem delom, ki je najpogostejše citirano Bretanovo delo, dobivamo v slovenščini že drugo knjigo znamenitega filozofa, očeta fenomenologije, ki je imel velik vpliv na zahodno filozofijo, neposredno in posredno pa je segel tudi k nam. Z Brentanom se je že pred vojno ukvarjal France Veber, fenomenologija pa je bila sploh v središču pozornosti "disidentskih" slovenskih mislecev, čeprav je šele s slovensko osamosvojitvijo dobila domovinsko pravico na univerzi. Prevod je opravil France Jerman, ki je tudi pisec spremne besede.

V zbirki Razprave in eseji so pod naslovom OBZORJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI izšli prispevki o slovenski književnosti 19. in 20. stoletja izpod peresa Franceta Bernika. Za objavo je izbral tiste slovenistične in pri-

merjalne študije, ki po njegovem mnenju prinašajo z dokaznim gradivom podprto znanstveno aktualno in spodbudno sporočilo. Razprave, med katerimi je tudi sedem prispevkov, doslej objavljenih le v tujem revialnem tisku, so razvrščene v osem sklopov, ki segajo kronološko od 19. do 20. stoletja. Za Bernika je književnost občutljiv seizmograf veličine ali bede posameznih zgodovinskih obdobij, zato ugotovitve literarnozgodovinskega značaja govore tudi o zgodovini slovenskega naroda.

S slovensko književnostjo se ukvarjajo tudi študije o pesništvu in jeziku, ki so izšle v knjigi Borisa Paternuza OD EKSPRESIONIZMA DO POSTMODERNE. Delo ima dva vsebinska dela: prvi, obsežnejši, zajema študije o slovenski poeziji od ekspresionizma do neposredne sodobnosti, drugi pa štiri študije o jezikovnih pojavih znotraj poezije in pesniškega bolj ali manj avtonomnega ravnanja z besedo.

Jože Snoj v zbirki esejev METAMORFOZA GROZE niza razmisleke in ugotovitve o slovenski preteklosti in sedanjosti ter o slovenski literaturi, njegovi premisleki pa ne rastejo le iz misljenja, ampak poganjajo v rast iz globokih osebnih doživljanj, ko ga je v deških letih v Mokronogu na Dolenjskem zajelo nasilje okupatorjev in komunistične revolucije, po vojni pa polakirani svinčeni tlak časov komunistične oblasti, v katerih ni šlo "za delo z glavo in srcem, ampak za ohranjanje glave in skrivanje srca". Eseji, napisani v izbrusnem slogu, so razvrščeni v tri sklope: Leta spomina ali groza, Leta zgodovine ali cilj in Leta poezije ali mit. Esecem so dodani pesniški fragmenti poeme Metamorfoze groze, po kateri je knjiga dobila naslov.

O doživljanju prve svetovne vojne govori knjiga MOJ DNEVNİK, ki je nastala po zapiskih Franca Rueha, avstro ogrskega oficirja, zavednega Slovenca, ki je ves čas vojne, od 1915 do 1918, pisal dnevnik, zapiski pa so se ohranili vse do današnjih dni. Za tisk jih je pripravil Ruehov vnuk Igor Vilfan. Dnevniške zapise je opremil s številnimi fotografijami iz družinskega albuma in tako ust-

varil zanimivo pričevanje delo o časih, ki so bili dolgo časi potisnjeni na rob javnega spomina.

Maribor je kot drugo večje slovensko mesto dobil svoje knjižno zbirno zrcalo po zaslugi Andreja Brvarja, ki je monografijo MARI-BORSKA KNJIGA zasnoval kot publikacijo o zgodovini in značaju prestolnice slovenske Štajerske, kakor ju prikazujejo poezija, proza in spominska literatura različnih avtorjev od Rudolfa Gustava Puffa iz 19. stoletja do sodobnih literatov. Besedilo spremlja izbor likovnih upodobitev mesta ob Dravi, ki ga je pripravila Milojka Kline.

V maticinem knjižnem paketu je tudi knjiga z naravoslovnega področja. Marijan Kotar in Robert Brus sta pripravila monografsko predstavitev vseh samoniklih drevesnih vrst na ozemlju Slovenije. V knjigi NAŠE DREVESNE VRS-TE sta z besedo in fotografijo naravno predstavila 71 naših drevesnih vrst. Vsaka vrsta je predstavljena z morfološkim opisom, s podatki o njeni razširjenosti ter z opisom ekoloških, gojivnih in okoljetvornih značilnosti pa tudi uporabnosti njenih delov. Temu so dodane zanimivosti z medicinskega, kulturnega, narodopisnega in mitološkega področja, kar je novost za tovrstne domače publikacije. Slednjih je zelo malo, zato je knjižna novost toliko bolj dobrodošla in vredna pozornosti.

M. MARKELJ

Glineni reliefi in kipci

V galeriji Krka je na ogled razstava glinenih reliefov in malih plastik pedagoga Branka Šustera

NOVO MESTO - V galeriji Krka so za začetek letošnje razstavne sezone odprli razstavo, na kateri se s svojimi likovnimi deli predstavlja diplomirani pedagog in učitelj likovne vzgoje na novomeški osnovni šoli Grm Branko Šuster. Pred domače občinstvo stopa z obsežnim izborom reliefov v glini in z nekaj malimi plastikami. Vsa dela so novejša, Šuster jih je ustvaril v obdobju zadnjih dveh, treh let, odkar se ob rednem pedagoškem delu intenzivneje posveča izvirni likovni ustvarjalnosti.

Kot sam ustvarjalec pravi, najraje kipari v lesu, vendar pa je zaradi razmer, v katerih ustvarja, njegov najpogostejši material glina, ki jo oblikuje na izvirni način kot nekakšne reliefne žgane pečnice, patinirane in obdelane z akrilnimi barvami. "Avtorja privlači krajina, največkrat z imaginarno reko in ožarjenimi griči, vznemirjajo ga nostalgični ostanki preteklosti in izročila, ki nam jih je ohranila zgodovina umetnosti; mestoma dopolnjuje motive z arhitekturnimi elementi," je v spremni besedi na vabilu zapisala umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka Tatjana Pregl Kobe ter opozorila tudi na prav tako izvirne Šustrove male plastike, ki nastajajo iz glinastih reliefnih osnov, ko jih avtor ustvarjalno uvija in pregiblje v prostorske strukture.

Iz pogovora, ki sta ga Šuster in Kobetova opravila po pozdravni besedi predsednika Kulturno-umetniškega društva Krka Janeza Bernika in potem ko je voditeljica otvoritvene slovesnosti Bar-

Branko Šuster na otvoritvi svoje razstave v galeriji Krka.

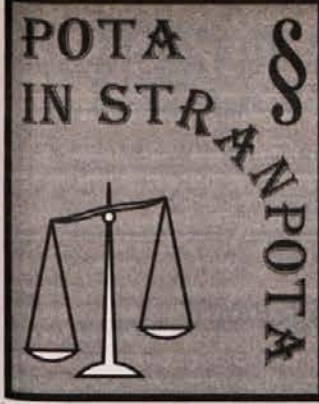
bara Barbič Jakše prebrala spremno besedo z vabila, se je razkrilo Šustrovo razumevanje likovnih umetnin predvsem kot prepričljivih del. Umetniška prepričljivost raste iz dobre kompozicije, izvirnosti in iskrenosti, za obvladovanje vsega tega pa je zelo pomembno znanje. Tu se Šustrova ustvarjalnost srečuje z njegovo pedagoško dejavnostjo, saj po njegovem likovni pedagog poučevanje obogati tudi na izkušnjah iz lastne ustvarjalnosti. "Pravi pedagog mora imeti stik z ustvarjalnostjo," je odločno zatrdil Šuster.

Posebnost otvoritvenega večera v galeriji Krka so bili tudi glasbeni gostje. Namesto običajnih uveljavljenih glasbenih poustvarjalcev so tokrat nastopili Mačkoni, narodno-zabavni ansambel, ki ga sestavljajo štirje petošolci brusniške osnovne šole.

M. MARKELJ

ZANIMIV KNJIŽNI MOZAIK - V knjižnici Mirana Jarca so minuli četrtek, 13. januarja, predstavili knjižno novost Iz takih korenin upokojenega novinarja Toneta Jakšeta. S to, že tretjo knjigo, se zaokrožuje niz okoli 500 reportažnih zapisov o življenjskih usodah in izkušnjah "korenin", žena in mož iz različnih krajev širše Dolenjske. Zapisi so v zadnjih dvajsetih letih izhajali v Dolenjskem listu, z njimi pa je Jakše ustvaril svojstven mozaik življenja v tem koncu Slovenije. Na predstavitvi, ki jo je vodila Jadranka Matič Zupančič, so ob avtorju o knjižni novosti spregovorili še njen oblikovalec Milan Markelj, likovniki Danja Bajc, Dirk Heij, Jožica Škof in Franc Železnik ter tiskar Stane Opara. Za glasbene predahe je poskrbel citrar Rudi Mlinarič, odlomke iz knjige pa sta brali Lidija Murn in Mirjam Bezek Jakše. Slikarji so ob tej priložnosti postavili začasno razstavo izbranih del, s katerimi so likovno obogatili Jakšetovo knjigo, v avli knjižnice pa je za mesec dni na ogled razstava fotografij v knjigah predstavljenih ljudi. (Foto: MiM)

dežurni poročajo

VLOMIL V AVTO - Neznaneec je v noči na 12. januar vlomil v parkirano vozilo v Brezicah in ukradel dva poslovna kovčka z dokumentacijo, očala in kartici za nakup goriva. Lastnik je oškodovan za okrog 50 tisoč tolarjev.

NAŠEL PLINSKO PIŠTOLO - Novomeščan je 12. januarja popoldne na hodniku stanovanjskega bloka v Seidlovi ulici v Novem mestu našel plinsko pištolo s praznim nabojnikom. Policisti, ki so orožje zasegli, še ugotavljajo, kdo je lastnik pištole.

OB GSM TELEFON - M. Č. iz Novega mesta je oškodovan za okrog 40 tisoč tolarjev, ker ji je 10. januarja popoldne neznaneec iz garderobne omare v OŠ Grm ukradel prenosni GSM telefon.

NOR NA KARTICE - Neznaneec je v noči na 13. januar vlomil v kombi, last Pošte Novo mesto, ki je bil parkiran v parkirišču na Novem trgu. Iz predala armaturne plošče je izginila kartica za vstop v parkirno hišo, kartica za vstop na parkirišče novomeške bolnišnice in Magna kartica.

UKRADEL ŽENSKO TORBICO - J. G. iz Črmošnjic pri Stopičah je neznaneec 13. januarja nekaj po 14. uri iz odklenjenega avta, parkirane pri pokopališču v Smihelu, ukradel torbico z denarjem, čekovnimi blanketi in dokumenti. Oškodovan je za 15 tisoč tolarjev.

CIGARETE IN ŽGANA PIJAČA - V noči na 14. januar je iz trgovine Mercator Dolenjska na Raki izginilo več zavitkov cigaret in nekaj steklenic žganih pijač. Lastnik je s tatvino oškodovan za 120 tisoč tolarjev.

GLASBENIK - Neznaneec je v noči na 15. januar izven naselja Veliki Kamen pri Krškem iz parkiranega avta ukradel avtoradio in dva zvočnika v vrednosti 60 tisoč tolarjev.

DEBLO JO JE STISNILO DO SMRTI

DRENOVEC NA BIZE-LJSKEM - 11. januarja se je pri podiranju drevesa v Drenovcu smrtno ponesrečila hrvaška državljanka, 27-letna L. M. V gozdu sta bila skupaj z 72-letnim očetom. Okoli 17. ure se je L. M. povzpela na drevo preko dva metra od tal, ker je hotela z motorno žago prežagati deblo. Zaradi nestrokovnega žaganja je drevo počilo po sredini, 4-metrski del se je prelomil in padel po tleh, spodnji del pa je stisnil L. M. ob sosednje drevo tako močno, da je na kraju nesreče umrla. Tuja krivda je izključena.

POBRATENJE S PGD ŽDINJA VAS - "Predstavljate eno najaktivnejših gasilskih društev, ki jim je nov član dal gasilski dom, posebno mesto pa pohvalno dajete delu z mladino," je na obćnem zboru PGD Jablan v nedeljo, 16. januarja, dejal poveljnik GZ Novo mesto Tine Filip. Predsednik jablanskih gasilcev - v društvu jih je 111 - Jože Drenik je med pomembnejšimi pridobitvami v preteklem letu omenil novo gasilsko vozilo Renault traffic 4x4 s prikolico za prevoz opreme, v letu 2000 pa želijo po besedah tajnika društva Zvoneta Papeža 9. julija na tradicionalni veselici razviti prapor društva ter na domu blagosloviti sliko sv. Florjana. Dokončno je treba urediti še igrišče za domom. Seveda tudi vnaprej ne bodo zanemarili dela na področju izobraževanja ter nabave nove opreme in orodja. Posebne pohvale za odlično vodenje operativnega dela je bil na sestanku, ki so se ga udeležili še gasilci iz sosednjih PGD Mirna Peč, Globodol in Hmeljič, deležen poveljnik društva Franci Novak. PGD Jablan pa je od nedelje pobrateno s PGD Ždinja vas. (Foto: L. Murn)

NOV PRAVILNIK O AVTOŠOLAH

Zadnji čas za več reda in strokovnosti v avtošolah

Pogovor z direktorjem Avtomoto, d.o.o., Rudijem Bogatajem o novostih novega pravilnika - V veljavi s 1.5.2000 - Tudi poligon - V 10 letih spremembe: v Sloveniji 288 avtošol - Močna nelojalna konkurenca - Nered odraža slaba prometna varnost

NOVO MESTO - Prometna varnost se pri nas kljub trudu policije slabša. Kaj še storiti, da bodo vozniki bolj previdni? Morda pa to ni le naloga policije, ki v glavnem ukrepa represivno. Morda velja pomisliti tudi na to, kdo in kako poučuje ter usposablja naše voznike, preden se pojavijo na cesti. Prav novi pravilnik o avtošolah, ki prinaša vrsto novosti, je bil povod za pogovor z Rudijem Bogatajem, direktorjem Avtomoto, d.o.o., iz Novega mesta, v okviru katerega poleg avtošole deluje še avtopralnica in gostinska dejavnost.

Novi pravilnik o avtošolah je verjetno potreben, saj je stari veljal od leta 1983. V tem času pa je prišlo na tem področju do velikih sprememb, da je verjetno že nujna.

"Res je. Prav Zakon o varnosti cestnega prometa, sprejet maja 1998, je Ministrstvu za šolstvo in šport naložil izdelavo novega pravilnika, ki bo stopil v veljavo 1.

Rudi Bogataj

maja letos. Lahko rečem, da se je predvsem zadnja leta na tem področju toliko zgodilo, da pravilnik prihaja z desetletno zamudo. Posledice bodo žal še nekaj časa vidne."

Imate pri teh velikih spremembah v mislih množično ustanavljanje zasebnih avtošol z letom 1990? Zdaj jih je v Sloveniji že okrog 288. Toliko jih verjetno res ne potrebujemo.

"Pred desetimi leti je bilo pri nas 66 avtošol, zdaj pa jih je registriranih 288, samo na novomeškem območju deset. Prišlo je do močne nelojalne konkurence, boj za vsakega kandidata, za vsako ceno, in to s čudnimi metodami, ki so slabo vplivale na samo znanje kandidatov. V veliko avtošolah se namreč ne izvaja teoretični del izobraževanja ali pa se ta zelo poenostavi, čeprav je bistvenega pomena. Nadzor je bil zelo pomanjkljiv, upajmo, da bo sedaj drugače. Seveda ni nihče proti konkurenci, ker je zdrava, toda biti mora lojalna. Večina avtošol slabo izpolnjuje pogoje tako starega, kaj šele novega pravilnika, in to ni dobro. Rezultati so vidni na cestah. Koliko mladih voznikov je udeležencev v nesrečah!"

ZNOVA HITROST

NOVO MESTO - Policisti so na področju PU Novo mesto v torek, 11. januarja, med poostreno kontrolo prometa ustavili 258 voznikov. Zaradi prekrškov so zoper 22 napisali predlog sodniku za prekrške, na kraju so denarno kaznovali 59 kršiteljev, od tega največ zaradi prekoračene hitrosti in neuporabe varnostnega pasu. Pešci so predpise kršili v 22 primerih.

NEPRAVILNO PREHITEVANJE

MEDVEDJE SELO - 15. januarja je 25-letni voznik L. J. iz okolice Trebnjega izven naselja Medvedje selo na cesti Mirna - Trebnje začel prehitevati osebni avto, v tem trenutku pa je iz nasprotne smeri pripeljala 20-letna voznica M. P., ki je zavirala, toda vseeno je prišlo do trčenja. Voznica se je v nesreči hudo poškodovala in so ji zdravniško pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

nje kandidatov. V veliko avtošolah se namreč ne izvaja teoretični del izobraževanja ali pa se ta zelo poenostavi, čeprav je bistvenega pomena. Nadzor je bil zelo pomanjkljiv, upajmo, da bo sedaj drugače. Seveda ni nihče proti konkurenci, ker je zdrava, toda biti mora lojalna. Večina avtošol slabo izpolnjuje pogoje tako starega, kaj šele novega pravilnika, in to ni dobro. Rezultati so vidni na cestah. Koliko mladih voznikov je udeležencev v nesrečah!"

Novi Pravilnik o avtošolah bo po napovedih prinesel več reda in strokovnosti na tem področju. Katere so najpomembnejše novosti?

"Avtošola bo morala redno zaposlovati najmanj dva inštruktorja, ki bosta morala imeti najmanj srednjo strokovno izobrazbo, in vodjo šole. Imeti bo morala tudi najmanj z višjo izobrazbo usposobljenega učitelja predpisov. Avtošola mora imeti tudi ustrezno opremljeno učilnico z vsemi pripomočki in poslovne prostore s sanitarijami. Za izvajanje učenja vožnje z motornimi vozili B-kategorije mora imeti najmanj tri vozila take kategorije, in sicer z močjo najmanj 40 kilovatov. Na vsaka tri vozila mora biti najmanj eno opremljeno s klimatsko napravo.

BOMBE NISO NAŠLI

KRŠKO - Na srednji tehnični šoli v Krškem so 17. januarja ob 8.20 dobili anonimno obvestilo, da je v šoli nastavljena bomba. Na kraj so takoj prišli policisti in strokovna komisija. Objekt so v celoti izpraznili in natančno pregledali, toda eksplozivnega telesa oz. sumljivega predmeta niso našli. Dijaki so odšli domov. Zbiranje obvestil, da bi odkrili anonimnega klicatelja, se nadaljuje.

Pomembne so tudi novosti pri pogojih za učenje v C- in E-kategoriji, saj morajo imeti ta vozila na tovrnem zaboji ponjavo, avtobusi morajo biti po novem dolgi najmanj 11 metrov. Vozilom, ki jih uporablja avtošola, je omejena tudi starost: vozila A-, B- in H-kategorije ne smejo biti starejša od pet let, vozila C-, D- in E-kategorije pa ne več kot deset let. Poleg opreme, določene za motoriste, mora kandidat za kategorijo A in H pri usposabljanju uporabljati še zaščitna oblačila. Kandidat se mora udeležiti najmanj 15 ur teoretičnega usposabljanja. Pravilnik prinaša tudi dopolnila na področju vodenja evidenc, preverjanja znanja itd."

Novo določilo, ki bo vrsti avtošol, predvsem manjšim, povzročilo kup preglavic, je verjetno poligon, ki je obvezen. Ga vaša avtošola ima in sploh, kako bo vas "prizadel" novi pravilnik?

"Avtošola mora po novem imeti poligon oz. najmanj tisoč kvadratnih metrov veliko nepremetno površino, na kateri bodo kandidati imeli začetne vaje iz vožnje motornega vozila. Del poligona mora biti asfaltiran. Mi stare in nove pogoje skorajda v celoti izpolnjujemo, tudi glede poligona, ki je že dokaj urejen na Marofu. Mnoge avtošole pa bodo imele težave. Sicer pa morajo tiste, ki so se registrirale do uveljavitve nove-

ga Zakona o varnosti cestnega prometa, svoje delovanje uskladiti s pravilnikom do maja letos, daljši je rok za prilagoditev starosti vozil in klimatske naprave, ki začne veljati maja 2002."

Kako usposobiti čim boljše voznike in kaj sploh narediti, da bodo naše ceste manj krvave?

"Novi pravilnik določa 23 vaj, nikjer pa ni rečeno, v koliko urah jih je treba predelati. Kandidat ima povprečno 35 ur vožnje. Prihajajo predvsem mladi pa tudi povratniki. Trenutno imamo zaposlenih enajst delavcev, na razpolago je osem vozil. Naša avtošola dobro sodeluje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, po osnovnih šolah na širšem območju Novega mesta izvaja tečaj za kolo z motorjem, pri nas potekajo tečaji za izobraževanje voznikov - inštruktorjev itd. Vključili smo se v lani ustanovljeno sekcijo avtošol pri Gospodarski zbornici Slovenije, katere prva naloga je ureditev neenakopravnega položaja avtošol pri plačevanju DDV-ja. Trudimo se predvsem, da bi usposobili dobre, previdne voznike. Pri nas se namreč premalo zavedamo, da je za to potrebna dobra vzgoja od vsega začetka, že v družini in šoli, ne računati le na represivno ukrepanje policije. Takrat je že prepozno."

LIDIJA MURN

NOVI POGOJI ZA AVTOŠOLE - Novi pravilnik nekatere določbe tako zaostri, da jih verjetno vse avtošole - predvsem manjše - ne bodo mogle izpolniti. Nekaj jih bo zato zaprlo vrata, vse glasnejše pa so tudi pobude za njihovo združevanje. (Foto: L. M.)

Največ Kitajcev

Prijeli še štiri hrvaške pomagače

POSAVJE - Zima in mraz za ilegalce očitno nista nobena ovira. 11. januarja so krški policisti dobili kar 14 kitajskih državljanov, ki so ilegalno prestopili državno mejo na Vlaškem križu blizu Brezic. Pri tem so jim pomagali oz. jim nudili prevoz z osebnimi avtomobili 28-letni I. K., 24-letni I. V. in 31-letni D. B., vsi hrvaški državljani. Vsem sprovajalcem so policisti zasegli vozila, odvzeli so jim prostost in jih privedli k preiskovalnemu sodniku. Kitajske državljane pa so po postopku vrnili na Hrvaško.

16. januarja dopoldne je peš prišlo preko Sotle v bližini naselja Jerslavec in ilegalno prestopilo mejo 7 turskih državljanov, starih od 15 do 43 let. Pot so nadaljevali v smeri naselja Slogonsko, kjer jih je čakal vodič ozr. prevoznik, 37-letni hrvaški državljan B. K. Naložili jih je v kombinirano vozilo in jih odpeljal v smeri Brezic, kjer pa so jih prijeli policisti. Turke so vrnili na Hrvaško, vošču pa so odvzeli prostost; s kazensko ovadbo je bil predan preiskovalnemu sodniku v Krškem.

ODPELJAL KAR S TUJIM AVTOM

ŠENTJERNEJ - 32-letni D. B. iz okolice Šentjerneja je 14. januarja prišel na bencinski servis Petrol v Šentjerneju, se usedel v osebni avto znamke R-5, last M. K. iz okolice Krškega. Ker so bili v avtu kontakti ključji, se je kar odpeljal. Policisti so ga kmalu izsledili v Kostanjevici in mu avto zasegli. Enako kaznivo dejanje je osumljeni storil tudi 16. januarja dopoldne, ko se je meni nič tebi nič odpeljal z avtom znamke Yugo, last V. S. iz okolice Šentjerneja. Vozilo je bilo parkirano pred trgovino Mercator v Šentjerneju. Tudi tu je lastnik pustil v avtu kontaktne ključje. Policisti so tatu kmalu izsledili v križišču v Ločni v Novem mestu in mu avto zasegli. Zoper D. B. bodo napisali kazensko ovadbo.

SO POLICISTI RAVNALI V SKLADU Z ZAKONOM?

Že tretje sojenje štirim preprodajalcem mamil

Novomeški kriminalisti so z MKS 14.3.1995 sledili anonimnemu klicu, da bo B. L. prodal kilogram heroina - Šlo za 248,37 g - V Žužemberku prijeli tri, kasneje še enega preprodajalca - Policija delovala zakonito? - Dve sodbi že razveljavljeni

NOVO MESTO - Prejšnji teden so na zatožni klopi Okrožnega sodišča v Novem mestu znova sedeli štirje mladeniči, obtoženi kaznivga dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamili (čl. 196/1 KZ RS), in sicer: 24-letni Leon Brundula iz Grosuplja ter 28-letni Tadej Svete, 40-letni Dejan Šinkovec in 30-letni Boštjan Fakin, vsi ljubljanci. To se je od kaznivga dejanja pred skoraj petimi leti zgodilo že tretjič. Do zdaj je bil namreč postopek že dvakrat - leta 1995 in 1998 - izpeljan na prvostopenjskem sodišču, toda sodbi sta bili vedno razveljavljeni.

Ključno vprašanje oz. problem namreč je, ali so v danem primeru policisti delovali v skladu z zakonom ali ne. Ker je Višje sodišče v Ljubljani oba krat menilo, da dejansko stanje ni bilo v celoti pojasnjeno, predvsem okoliščine v zvezi s prodajo mamila, je prejšnji teden pred spremenjenim senatom s predsednikom Borisom Kodričem znova potekala glavna obravnava.

Prvi dan je bilo na programu branje zagovorov, drugi dan pa so o spornem dogodku govorili policisti. Vsem je bil skupen slab spomin, ker je stvar že tako časovno odmaknjena, zato naj sodišče raje upošteva njihove prejšnje izjave.

Kakorkoli že, 14. 3. 1995 dopolne je Gorazd Plapar, kriminalist na Upravi kriminalistične službe Novo mesto, v skupini za organiziran kriminal, prejel anonimno obvestilo. "Neznana ženska je povedala, da namerava Leon Brundula popoldne v okolici Novega mesta prodati kilogram heroina. Ni se hotela predstaviti in je takoj prekinila telefonsko zvezo. Obvestil sem predpostav-

njih smo našli še bombo, pištolo, razpršilec in neznano snov, ki bi bila lahko mamilo," je povedal Skalar. Novomeščani so v Žužemberku prišli, ko so bili vsi trije: Leon Brundula, Tadej Svete (oba sta odvisna od heroina) in Dejan Šinkovec (ne kaže znakov odvisnosti), že aretirani, na kraj sta prišla preiskovalni sodnik in okrožni državni tožilec. Kot je povedal kriminalist Plapar, so se po razgovorih odločili še za prijetje Boštjana Fakina, ki naj bi

Glavna obravnava se je v torek prekinila, ker je senat ugodil predlogu odvetnikov, da se zločijo vsi dokazi, pridobljeni na podlagi 150. člena Zakona o kazenskem postopku, in sicer predvsem zaradi načela zakonitosti in pravne varnosti, ki so v tem primeru vprašljivi. Sodišče mora počakati na pravnomočnost tega sklepa, zato je glavna obravnava prestavljena na 22. februar. Pritožbo na sklep, ki je možna v treh dneh, je že napovedal okrožni državni tožilec, ki je dejal, da je s tem sklepom sodišče povzročilo bistveno kršitev postopka, saj bi bil ta lahko zajet kvečjemu v sodbi. Tudi odvetniki so si pridržali pravico do pritožbe.

mamilo priskrbel in ga je ostalim trem zaupal brez predplačila. Brundola naj bi namreč dobil kupca za pol kilogram heroina, zato so se odpeljali v Žužemberk. Toda kje je kupec mamila, še vedno ni znano. "Kupec je menda pobegnil. Trudili smo se, da ga

izsledimo, žal neuspešno," je dejal Plapar, o tem pa ni kaj dosti vedel niti Šerclj. Rekel je, da je bil na kraju kaznivga dejanja govor le o treh prijateljih fantih. "Ne vem, da bi kupec pobegnil. Menim, da je šlo za dobro organizirano skupino, ki se ukvarja s prodajo mamil. Heroin bi si lahko tudi medsebojno prodajali." Tudi Štefan Skalar o morebitnem kupcu ne ve nič, "naša naloga je bila le izvedba aretacije."

Ključno vprašanje po mnenju Višjega sodišča v Ljubljani je, ali je policija delovala zakonito. V začetku leta 1995 je namreč začel veljati novi Zakon o kazenskem postopku, ki v 150. členu natančno določa, kaj morajo policisti pridobiti za t.i. posebne operative metode in sredstva, ki so jih v danem primeru uporabili. Na obravnavi so policisti dejali, da ni bilo časa, da bi dobili odredbo preiskovalnega sodnika, in da v omenjeni akciji ni šlo za nič drugega kot za pravilno ovrdenotje anonimnega telefonskega klica ter nato za reagiranje, ki se je izkazalo za pravilno in uspešno. "Vožnja z avtomobilom za osumljenci ni nikakršno sledenje, temveč le zbiranje obvestil, in MKS ne deluje le tam, kjer se že zgodi kaznivo dejanje, temveč tudi na območjih, kjer je predviden sum, da ga bo nekdo storil. Vsak umik mamila s tržišča je preventivna dejavnost policije."

L. MURN

Kaj vse se lahko zgodi v eni sami sekundi?

Veliko in nič.

Na primer: nov avtomobil 31. decembra ob 23. uri, 59 minut in 59 sekund v naslednji sekundi pridobi eno leto. Vendar kilometrski števec ostane na ničli, avtomobilski plašči so še zmeraj neuporabljeni, sedežne prevleke nedotaknjene. Avtomobil ostane isti, popolnoma nov ... Pridobi le novo ceno. Nižjo. Vsaj pri nas, pri Citroënu. S 1. januarjem imajo vsi modeli osebnih vozil letnika '99 novo, ugodnejšo ceno. Prihranek bo velik, vožnja z novim Citroënom pa ... pravi užitek.

CITROËN

www.citroën.si
Citroën priporoča TOTAL

že od 2.992.000 SIT **xantia**

že od 1.293.000 SIT **saxo**

že od 1.610.000 SIT **berlingo**

že od 1.762.000 SIT **xsara**

* Velja za vsa medna vozila (izjema so Saxo) izdelani do vključno avgusta 1999. Citroën Slovenija, d.o.o., Ulica 15. maja 18, 1000 Kopar

Kdor ne pohiti, zamudi!
Svetujemo vam, da pohitite, saj je število avtomobilov Citroën z novo, ugodnejšo ceno omejeno. Naša ponudba velja, na žalost, le do prodaje zaloga.

Posebna ponudba velja tudi za nekatere različice modelov Jumpy in Jumper, letnik '99.

12

Brezskrbnih 12 let. S Citroënom.

Avtomobili Citroën, kupljeni po 1. januarju 2000, imajo 3-letno garancijo na barvo in kar 12-letno na prerjavenje.*

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE, z.o.o.

Baragov trg 3, 8210 Trebnje

o b j a v l j a

JAVNO LICITACIJO
za prodajo nepremičnine

Poslovna stavba na Jezeru v izmeri 301 m² in dvorišče v izmeri 718 m², parc. št. 65/2 k.o. Lukovek.

Izključna cena je 12.000.000,00 SIT.

Licitacija bo v sredo, 26.1.2000, ob 9. uri na kraju samem.

Interesenti morajo pred začetkom licitacije nakazati 10 % varščine od izključne cene na lastnikov žiro račun številka: 52120-601-12045.

Potrdilo o plačilu morajo predložiti licitacijski komisiji pred začetkom licitacije.

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

IMATE BOLEČINE V KRIŽU?

Obiščite fiziatrično ambulanto!

VAS PESTI REVMA?

Pomagajo vam lahko v revmatološki ambulanti!

VAS BOLIJU KOLKI?

Poiščite ortopedsko ambulanto!

IMATE MRAVLJINČASTE ROKE?

Pomoč bošče našli v nevrološki ambulanti!

Rešitev za vse naštetе težave vam ponuja Zdravilišče Dolenjske Toplice, kjer visoko usposobljena zdravstvena ekipa, v šestih specialističnih ambulantah, poskrbi za vaše zdravstvene težave.

Za pregled se lahko dogovorite na telefonski številki 068/39 19 400, 39 19 500 vsak dan med 15. in 16. uro.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE – Zavetje vašega zdravja!

KRKA ZDRAVILIŠČA

LERAN, d.o.o.

**Novo mesto
Lebanova 24**

tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- **HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Meniški vasi, Šmarjeških Toplicah, Malem Vrhu pri Brežicah, Orešju, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Ljubljani, Domžalah, Cerovem Logu, Trebnjem (okolica);

- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi;

- **VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podbočju, Tolstem Vrhu, Novi gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori, Ruperčvrhu.

- **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentjernej, Grobljah pri Šentjerneju, Šmarjeških Toplicah, Novem mestu;

- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), Črnomlju (picerija, diskoteka), Žužemberku;

- **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Orešju, na območju Bele krajine;

- **NAJEM:** oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

BESEDO IMA ZDRAVNIK

Nov način zdravljenja artroze

Artroza je eno najpogostejših in najstarejših ortopedskih obolenj, saj ima pri starejši populaciji celo 85 odst. prebivalstva rentgenološko dokazane artrotične spremembe enega ali več sklepov. Za to obolenje je značilno izginevanje sklepnega hrustanca, otekanje sklepa, okorelost in končno omejena gibljivost in deformacije. Vse to spremljajo večje ali manjše bolečine, zlasti pri obremenitvah in gibanju, kar seveda najbolj moti. S starostjo število bolnikov narašča.

Vzrok sklepnice obrabe v celoti ni znan. Ločimo primarne artroze (teh je največ), kjer ne poznamo vzroka in največkrat zajamejo več sklepov naenkrat ali pa vsaj dva sosednja, in sekundarne artroze, ki nastanejo kot posledica različnih obolenj ter prizadenejo največkrat en sklep (npr. po zlomih v sklepu, prirojenih deformacijah sklepov, vnetjih, prekrvavitvenih motnjah, stanja po okvarah meniskusov ipd.).

Proces obrabe se začne na površini hrustanca in postopoma napreduje globlje. Tak hrustanec izgubi sijaj in modro-belkasto barvo, postane rumenkast, krhek in neodporen za obremenitev, hrapav, razbrazdan, se tanjša. Proces gre nato globlje in zajame tudi koščene sklepne površine. Vse se klinično manifestira kot bolečina, pogoste otekline, izliv v sklep, okorelost in omejena gibljivost ter končno z deformacijo sklepa. Artroza prizadene predvsem sklepe, ki nosijo težo, zlasti kolena in kolke.

Preventivni ukrepi so: odstranitev ali zmanjšanje prirojenih nepravilnosti sklepa, točna anatomsko naravna zlomov, čim hitrejša ozdravljenost vnetij sklepov, sanacija okvar meniskusov, vezi ipd. Načinov zdravljenja artroze je več:

- medikamentozno zdravljenje z nesteroidnimi antirevmatikami, ki zmanjšujejo vnetja in bolečine. Imajo pa lahko precej negativnih spremljajočih pojavov;
- fizikalno zdravljenje;
- intraartikularne injekcije kortikosteroidov. Ti zmanjšajo vnetno komponento sklepnice ovojnice, vendar je uporaba teh omejena;
- kirurško zdravljenje: toaleta sklepa, osteotomija, endoproteza, artrodeza.

V novejšem času se pri zdravljenju artroz sklepov vedno več uporablja intraartikularno dajanje hialuronske kisline (preparat Hyalgan). Hialuronska kislina je naravna spojina, ki se nahaja v človeškem organizmu, je v veliki meri sestavni del tkiv, kot so očesna steklovina, popkovnica, sklepni hrustanec. Hialuronska kislina daje zdravemu sklepnemu hrustancu njegove tipične lastnosti: trdnost, elastičnost in spolzko površino, ki so nujne za brezhibno gibanje sklepa. Vse navedene lastnosti mora hrustanec ohraniti tudi pri veliki obremenitvi.

Pri artrozi je hialuronska kislina v sklepih okrnjena, zaradi tega je kakovost hrustanca prizadeta. Hyalgan je zdravilo, katerega učinkovina je hialuronska kislina. Dajemo ga v obliki injekcij neposredno v prizadeti sklep. Preparat se daje z injekcijo v sklep 1-krat tedensko 3- do 5-krat, najpogosteje 5-krat. Bolnik lahko pričakuje od zdravljenja s Hyalganom naslednje dolgotrajne učinke: zmanjšanje bolečin in izboljšanje gibljivosti sklepa.

Pri 90 odst. bolnikov z artrozo sklepa je učinek dolgotrajen. Zdravilo bolniki dobro prenašajo, redko po injekciji sklep prehodno oteče ali boli. Preparat je registriran že v skoraj vseh zahodnoevropskih državah, tudi v ZDA in Kanadi. V svetu se zdravi že preko milijon bolnikov; po podatkih, ki so nam dostopni, močno narašča prodaja preparata, kar govori za učinkovitost, saj je na tržišču že 8 let, pri nas pa je bil registriran pri Ministrstvu za zdravstvo Republike Slovenije aprila 1998.

Prof. dr. JANKO POPOVIČ

Racionalna enačba

**1500 cm³ + airbag + klima +...+ servo =
= 1.749.000 SIT**

Lanos RATIO

**DAEWOO
MOTOR**

Racionalna odločitev

Propagandne oglase

lahko naročite na telefonsko številko
068/39 30 514 ali 041/623 116
ali na faks številko **068/39 30 540!**

TOMPLAST

TOMPLAST Mirna

Sodimo med hitro razvijajoče družbe, ki se uveljavljajo v proizvodnji delov za evropsko avtomobilsko industrijo in nudimo zanimivo in samostojno delo mladim in ambicioznim kadrom za naslednja delovna mesta:

1. VODENJE KONTROLE

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe tehnične smeri
- 3 leta delovnih izkušenj, prednost imajo kandidati s poznavanjem sistemov kakovosti - ISO, VDA...
- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika
- poznavanje računalniških programov v windows okolju

2. SAMOSTOJNI RAZVOJNI TEHNOLOG

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe tehnične smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika
- poznavanje računalniških programov v windows okolju in AUTO CAD

3. PROCESNI KONTROLOR

- V. stopnja strojne tehnične smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- natančnost in doslednost

Zainteresirani lahko oddajo prošnje na sedež družbe TOMPLAST, d.o.o., Cesta na Gradec 5, 8233 Mirna, oziroma pokličejo na tel. 068/47-965. Rok za oddajo prošnje je do konca meseca januarja 2000. Kandidati bodo obveščeni o izboru v roku enega meseca.

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

SuperCenik

Super ponudba po Super cenah v vseh prodajnih enotah!

Cene veljajo od 13. do 27. 1. 2000 oz. do prodaje zaloga!

SuperCena

2.490,00 SIT

Viseča svetilka ESTO

SuperCena
15.990,00 SIT

Garnitura RP posode ROYAL 15/1

S Kartico Kovinotehna za gotovino do 5 % ceneje!

SuperCena
26.990,00 SIT

Kavni espresso avtomat PHILIPS

nemogoče je mogoče

KOVINOTEHNA

Clio za športne užitke

Clio Sport 2,0 16V združuje prefinjenost in športnost - 172 KM, 220 km/h, 7,3 s do 100 km/h - Cena bo okoli 4 milijone SIT

Clio je že več let zapored nabolje prodajani avtomobil v Sloveniji. Lani so prodali 7.543 teh Renaultovih avtomobilov, ki jih proizvajajo tudi v novomeški tovarni Revoz; to je skoraj 3.400 več, kot so prodali drugouvrščenega Volkswagnovega golfa. Clio pa je tudi najbolje prodajani avto v svojem tržnem razredu v Evropi.

Od leta 1990, ko je stekla proizvodnja clia, pa do konca lanskega leta so v Evropi prodali več kot 5 milijonov cliov, od tega več kot milijon cliov 2, katerih proizvodnja je stekla konec leta 1997.

V začetku leta 2000 pa so začeli prodajati novo različico tega priljubljenega avta, Clio sport 2,0 16V. Zanj zlasti med mlajšimi (tudi po srcu) ljubitelji avtomobilov vlada precejšnje zanimanje, saj na edinstven način združuje športnost in prefinjenost v kompaktnem avtomobilu. Novi clio, ki ga je razvil Renaultov športni oddelček, ima 2-litrski 16-ventilski motor, ki zmaga 172 konjskim moči, kar obeta lepe vozniske užitke.

Športno obliko avta poudarjajo posebni elementi v barvi karoserije, kot so razširjena prednja blatnika iz prožnega kompozita, prednji odbijač z dodatnimi zračniki in meglenkama ter poudarjeno obrobljena pragova. Zadnje šipo v zgornjem delu diskretno podaljšuje športno oblikovan spojler, na vratih prtljajnika pa je logotip Renault Sport. Pokrov motorja je iz aluminija, kot ga ima tudi clio 1,6 16V. Posebej za to različico pa so razvili 15-palčna lita platišča s po šestimi dvojnimi kraki. Nanje sodijo pnevmatike dimenzij 195/50, s katerimi so blatniški koši popolnoma zapolnjeni in tako že na prvi pogled poudarjajo športni značaj tega avtomobila.

Posebno skrb so snovalci namenili oblikovanju notranje opreme avtomobila. Prefinjeni (usnje, alcantara) in obenem športni značaj avtomobila poudarjajo še aluminijasti elementi, kot so dirkaško preluknjane stopalke in okrogli vrh ročice menjalnika, notranjost je v usklajenih modrih tonih, osnova instrumentalnega dela armaturne plošče pa je bela. V osnovni ceni so tudi klimatska naprava, termoodbojno vetrobransko steklo, obarvana stekla, električno spuščanje in dviganje stekel, centralno zaklepanje vrat z daljinskim upravljanjem, servo volan, radio-kasetofon z vgrajeno obvolansko napravo za upravljanje itd. Doplačati je treba le za predvajalnik zgoščenk in izmenjevalnik CD za 6 plošč.

Najpomembnejše pa je športno srce tega avta. Motor so razvili iz 2-litrskega 16-ventilskega motorja, ki ga vgrajujejo v modele espace, laguna in scenic, a so mu s pomočjo najnovejših tehnoloških rešitev, ki so jih razvili s pomočjo tekmovalnih izkušenj, povečali moč na 172 KM (pri 6.200 vrtljajih na minuto), navor pa na 200 Nm (pri 5.400 vrtljajih na minuto). Za primerjavo: največja moč in navor običajne različice tega motorja znašata 140 KM oz. 188 Nm. Po tovarniških podatkih je najvišja hitrost tega trojevratnega športnega clia, težkega 1.035 kg, 220 km/h, od 0 do 100 km/h h pospeši v 7,3 s., povprečna poraba v skupnem ciklu pa znaša 7,9 l neosvinčenega bencina na 100 km.

Seveda je izdatno poskrbljeno tudi za aktivno in pasivno varnost: protiblokirni zavorni sistem ABS najnovejšega rodu je povezan z elektronskim uravnalnikom zavorne sile (EBV), zavorne razdalje so izredno skrajšane; sistem programiranega varovanja (SPV) obsega čelni varnostni blazini s programiranim praznjenjem, prednja varnostna pasova z zategovalnikoma in omejitelnicoma zatezne sile; v naslona sedežev vgrajeni stranski varnostni blazini za zaščito glave in prsnega koša; sistem Isofix za pritrditev otroškega varnostnega sedeža na zadnji klopi.

Clio Sport 2,0 16V izdelujejo v tovarni Alpine v normandijskem mestu Dieppe, sestavijo pa jih 33 na dan. V Sloveniji bo ta avto predvidoma naprodaj aprila letos, njegova maloprodajna cena pa bo okoli 4 milijone tolarjev.

Komur vse to ni dovolj, naj še malo počaka: letos bo stekla še prodaja ekskluzivne različice clia V6 s centralno nameščenim 24-ventilskim motorjem z močjo 250 KM.

A. B.

Clio Renault Sport 2,0 16V

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

Izberite pravi način

14 ŠTIRINAJST DOBRIH RAZLOGOV

Verjetno se vam je že nič kolikokrat zgodilo, da ste želeli nekomu nekaj na hitro sporočiti - da boste malo zamudili na sestanek, da ste pozabili omeniti neko podrobnost, da ste morda pozabili na rojstni dan bližnjega.

Ste že pomislili, da bi v takih trenutkih uporabili telefon GSM?

Naročniki SI.MOBILovih svežnjev PRESTIŽ in PARTNER lahko znotraj omrežja 040 kličejo po enotni ceni 14 tolarjev na minuto ves dan, naročniki svežnja PARTNER pa tudi v druga omrežja v Sloveniji v času nižje tarife.

Če izberete svoje 040.prijatelje, je lahko vaša minuta pogovora le 8,4 tolarja.

Olajšamo vam življenje. In to je le eden od dobrih razlogov, zakaj izbrati SI.MOBIL.

GSM: 040

Pokličite nas: 080 40 40
Obiščite nas: www.simobil.si

SI.MOBIL

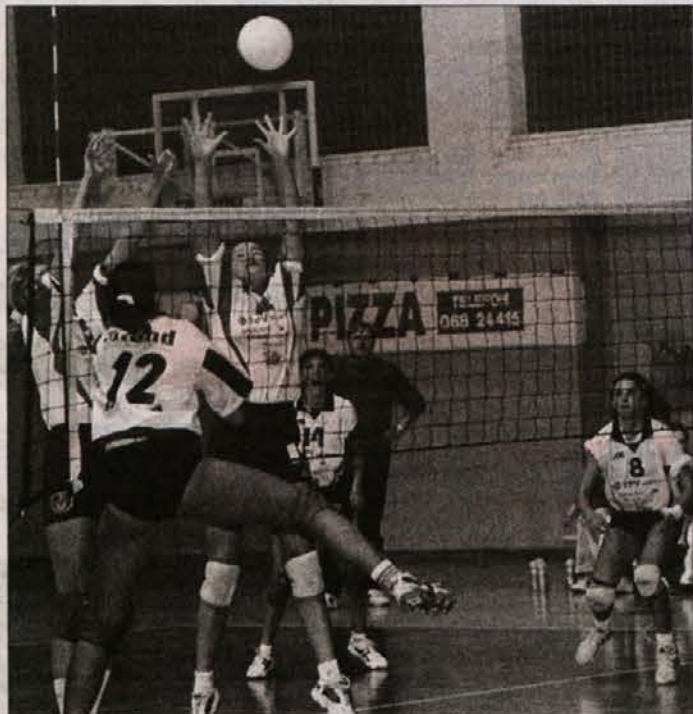
Zužemberk spet našel Kamničane

Žužemberčani so v gosteh pri vodilnem Žurbi Teamu Kamniku vodili z 2:1 in nepričakovano osvojili točko - V soboto bo Žužemberk na domačem igrišču s Pomurjem odločal o obstanku

ŽUŽEMBERK - Žužemberški odbojkarji so minulo soboto v Kamniku pripravili še eno veliko presenečenje. Kamničane, ki so še vedno na vrhu prvoligaške lestvice, so v prvem delu prvenstva na domačem igrišču celo premagali, zato na drugem letošnjem srečanju nihče ni pričakoval še enega presenečenja, češ da si vodilno moštvo, ki se je z Žužemberčani že opeklo, tokrat ne bo privoščilo še enega spodrsilja. A očitno Žužemberčani niso mislili tako in so po izgubljenem prvem nizu povedli z 2:1, žal pa v preostalih dveh nizih niso več našli poti do končne zmage, nepričakovano točko pa so Kamničanom le odšipnili.

Osvojena točka je za Žužemberčane še toliko več vredna, saj so jo dosegli brez svojega najboljšega moža Vladka Petkoviča, ki jim zaradi težke poškodbe kolena to sezono

ne bo mogel več pomagati. Kljub temu so Suhokranjci dobro držali korak s Kamničani, ki so njihov odpor strli šele ob koncu prvega niza. Po dobljenem prvem nizu so

NISO SE JIH USTRAŠILE - Novomeške odbojkarice se niso ustrašile vodilne ekipe prve lige, a možnosti, da bi presenetile vrsto, sestavljeno iz večine državnih reprezentantk, ni bilo. Kljub temu Novomeščanke v drugem nizu niso bile daleč od zmage. Na sliki: udarec reprezentantke Maje Vahen (12) sta poskusili z blokom zaustaviti Maša Kopilova in Maja Guštin, v ozadju pa akcijo spremljata Milka Nemčeva in Snežana Rajak. (Foto: I. V.)

Triatlonec zmagal na smučeh

Prvi ribniški tek v Danah

RIBNICA - Na smučišču v Danah so v nedeljo pripravili prvi ribniški tek na smučeh, ki se ga je v vetrovnem vremenu udeležilo 30 tekmovalcev iz Kočevja, Ribnice, Ljubljane in sosednjih občin. Tek naj bi postal tradicionalen in v prihodnje tudi bolj množičen, saj bodo po besedah Benjamina Henigmana, predsednika športne zveze Ribnica, več pozornosti namenili tudi razvoju zimskih športov. Absolutni zmagovalac tekme je bil Damjan Kromar, sicer član Triatlon kluba Ribnica in zelo vsestranski športnik. Pri mlajših deklicah je na trikolmetrski progi zmagala Hani Ivančič s časom 13 minut, pri mlajših dečkih Simon Pogorelec s časom 17:53, pri mlajših dečkih pa Andrej Remic, ki je na progi prebil 21 minut. V skupini tekmovalcev do 40 let, ki so tekli na osem kilometrov, je kot rečeno zmagal Damjan Kromar s časom 22:13, drugi je bil Janez Gorše s časom 24:56 in tretji Rajko Cestnik s časom 27:18. V skupini tekmovalcev nad 40. letom je zmagal Nande Šilc (27:45), drugi je bil Ludvik Petelin (28:33) in tretji Janez Konečnik (28:51). Med ženskami je zmago slavila Vladimira Ivančič, ki je za progo potrebovala 40 minut.

M. G.

JANUARJA KRANJEC

SEVNICA - Na januarskem turnirju za odprto prvenstvo Sevnice v hitropoteznem šahu je nastopilo 19 šahistov. Zmagal je Toni Kranjec, drugi je bil Milan Mitrovič (oba Sevnica) in tretji Ivan Gmajner (Krško). (J. B.)

Krka Telekom izpadla iz Saporte

Košarkarji Krke Telekoma so povratno srečanje pokala Saporta z Adeccom dobili 57:56, kar je bilo premalo, da bi se uvrstili v osmino finala - Pred tem lepo proti Mariborčanom

ZM Maribor res ni moštvo, ki bi do zadnjega sedeža napolnilo športno dvorano Marof, a tistim novomeškim košarkarskim navdušencem, ki so se v soboto zvečer odločili za ogled tekme 17. kola lige Kolinska med Krko Telekomom in Mariborčani, ni bilo žal. Predstava, ki jo je priredil veliki novomeški košarkarski as Matjaž Smodiš, je bila vredna več kot 800 tolarjev, kolikor stane vstopnica za tekme domače lige.

Matjaž, ki si je pred tednom v Ljubljani na tekmi s Slovanom poskušoval gleženj in potem v torek v Milanu ni nastopil na tekmi šestnajstine finala pokala Saporta, je hitro okrevljal in v soboto stopil na parket že v začetni peterki. Tako dober, kot je sedaj, ni bil še nikoli. Dokaz: prvih 9 minut in 54 sekund tekme z Mariborčani. Matjaž je odigral simultanko v slogu košarkarskega velemojstra. Kot bi bil sam na igrišču, je natančno metal z različne razdalje, pobiral odbite žoge pod obema košema. V manj kot 10 minutah je dosegel kar 22 točk s tem, da je zadel vse štiri mete za tri točke, od petih metov za dve točki jih je zadel štiri, zadel dva od treh prostih metov, zbral 5 skokov in dve pridobljeni žogi. Ob njegovem

odhodu z igrišča je Krka Telekom vodila 30:13, najuspešnejši strelec liga Kolinska Matjaž Tovornik pa je v istem času dosegel le 4 točke.

Nadaljevanje srečanja ni bilo več tako spektakularno. Ko je Sunara Smodiša posedel na klopi, so si gostje opomogli, predvsem Matjaž Tovornik, ki je do konca polčasa po doseženih točkah ujel Smodiša, do konca tekme pa je z 41 točkami dokazal, da tudi po 40. rojstnem dnevu upravičeno velja za najboljšega strelca. V drugem polčasu se je Smodiš vrnil na igrišče in dodal še 9 točk, pri čemer niti enkrat ni več zgrešil. Skupno je dosegel 31 točk ob 92-odst. uspešnosti meta iz igre. Ko Smodiša ni bilo na igrišču, ga je po strelski plati uspešno zamenjal drugi od dveh pravih Novomešča-

nov v prvi peterki Krke Telekoma Simon Petrov, ki je do konca srečanja zbral 29 točk.

Vse to je bil dokaz, da so bili novomeški košarkarji na povratno srečanje šestnajstine pokala Saporta z Milanskim Adeccom izvrstno pripravljeni. Žal so prvo tekmo v Milanu izgubili s sedmimi točkami razlike, kar pa ne bi smelo biti nenadomestljivo, a v torek Novomeščani niso bili dovolj zbrani, da bi pre-

• **Krka Telekom** je prvo tekmo šestnajstine pokala Saporta brez poškodovanega Matjaža Smodiša izgubila s 55:62. Prvi polčas in začetek drugega dela tekme sta obetala drugače, saj so Novomeščani ves čas vodili, nato pa so domačini doživeli svoj trenutek. Najprej so nadomestili zaostanek 44:50 in z delnim izidom 18:0 povedli z 12 točkami prednosti. Novomeščani so do konca srečanja lahko le še omili poraz, za kaj več pa jim je zmanjkalo časa.

magali izredno motivirane Italijane za več kot sedem točk razlike. Vzrok za neuspeh je bil predvsem katastrofalno nenatančen met ključnih igralcev Krke Telekoma Nakiča, Smodiša in Petrova, ki je od 12 metov zadel le dvakrat. Italijani so bili od Novomeščanov boljši tudi v skoku in v številu pridobljenih žog.

I. V.

PREDAVANJE O SKRIVNOSTIH JADER

NOVO MESTO - Jadralni klub Novo mesto bo drevi ob 19. uri pripravil predavanje Zvonka Beziča Skrivnosti jader. Predaval bo o izboru jader za jadrnice, materialih, krojih, uravnoteženju jader in še marsičem, kar zanima vsakega jadrca. Predavanje bo v sejni sobi Zavarovalnice Triglav na Novem trgu v Novem mestu.

V POLFINALU POKALA NOVOMEŠČANI Z LAŠKIM

NOVO MESTO - Finalni turnir košarkarskega pokala Slovenije bo bo 8. in 9. aprila v Laškem. Žreb je določil, da se bo Krka Telekom v polfinalu srečala s Pivovarno Laško, drugi polfinalni par pa bo Union Olimpija : Loka kava.

Kamničani skupaj s številnim občinstvom, ki ob zadnjih velikih uspehih kamniške odbojke na vsaki tekmi do zadnjega kotička napolni domačo športno dvorano, podcenili goste z Dolenjske, kar so Žužemberčani z veseljem izkoristili. Ob dobremu sprejemu Smrketa in Gotenca ter z odličnim napadom Babnika in obolelega Pucelja so presenetili sami sebe in trenerja Brulca ter niz dobili s 25:19. Tudi v tretjem nizu so Kamničani večji del le lovili prednost Žužemberčanov, ki po vodstvu 24:22 priložnosti za točko niso izpustili iz rok. Žal v četrtem nizu ni šlo več tako, kot bi si Žužemberčani želeli. Kamničani so se končno zbrali in brez težav izenačili, v skrajšanem petem nizu pa Žužemberčani niso bili brez možnosti, saj so do 10:10 držali korak s tekmeči, na koncu pa jim je zmanjkalo tudi športne sreče, tako da so si dve točki prislužili Kamničani.

V soboto, ob 19. uri, se bo v Žužemberku verjetno začelo odločilno srečanje, na katerem si Žužemberčani lahko dokončno zagotovijo obstanek v prvi ligi. Pomerili se bodo s Pomurjem, ki je z 12 točkami, kolikor jih je do sedaj zbral tudi Žužemberk, uvrščeno na mesto za Suhokranjci. V primeru zmage Žužemberka se bo Pomurje do konca prvenstva borilo za obstanek z Granitom, v nasprotnem primeru pa se bo to dogajalo z Žužemberčani.

MEDNARODNI TURNIR MLADIH KOŠARKARJEV

NOVO MESTO - Košarkarska šola kluba Krka Telekom bo v soboto, 22. januarja, pripravila mednarodni košarkarski turnir za dečke do 13. in do 11. leta starosti. Turnir bo v športni dvorani Leona Štuklja, začel se bo ob 10. uri, nastopila pa bodo mladi košarkarji košarkarskih Sportslecta in domačega kluba Krka Telekom.

MED VETERANI POVEDEL JOŽE BLAS

SEVNICA - Januarski turnir veteranov sevnškega kluba Milan Majcen v pospešenem šahu je dobil Jože Blas, drugi je bil Franc Derstvenšek in tretji Rudi Prosenik. (J. B.)

Atleti so leto začeli v dvorani

Sedem zmag dolenjskih in posavskih atletov na mitingu Olimpije v Ljubljani - Sašo Rebernik se trudi za svetovno prvenstvo - Krašovec hiter v Celju

Na sobotnem dvoranskem atletskem mitingu v Ljubljani so dolenjski atleti dosegli kar 7 zmag in več uvrstitev med najboljši tri. Čeprav se je zimska atletska sezona šele začela, so se nekateri izkazali tudi z dobrimi izidi. Najboljši izid tekmovalca je dosegel Rožle Prezelj, z drugim mestom in osebnim rekordom 206 cm pa se je izkazal izkazal Novomešan Sašo Rebernik, ki si letos prizadeva izpolniti normo 214 cm za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu v Čilu. V Ljubljani je le za las podrl letvico na višini 209.

V skoku ob palici je med mlajšimi mladinci s preskočenimi 380 cm zmagal Primož Jeralič, član Krke Telekoma, med pionirkami pa Ma-

teja Drobnič iz Brezice (300 cm) nad Novomeščanko Alenko Može (240 cm), med članicami pa je bila Brežičanka Suzana Kos s 310 cm druga.

V skoku v višino je med mlajšimi mladinkami Brežičanka Janja Budna s preskočenimi 155 cm osvojila drugo mesto, med mlajšimi mladinci pa je bil njen klubski tovariš Janez Krošelj s 170 cm tretji. Med pionirji je bil Šentjernejčan Klemen Bučar s 145 cm drugi, Brežičan Rožle Bucalo pa s 140 cm tretji.

V skoku v daljino je med mlajšimi mladinkami s 538 cm zmagala Nina Šimunič iz Dolenjskih Toplic, med članicami pa sta bili njeni klubski tovarišici Tanja Prudič (525 cm) tretja in Snežana Miladinovič (524 cm) četrta. Med pionirji sta se v skoku v daljino izkazala Brežičana: Rok Držanič je s 480 cm zmagal, Denis Butara pa je bil s 466 cm tretji.

V troskoku je med članicami nastopila le Topličanka Manja Praznik, ki je preskočila 12,14 m, med člani pa je bil Željko Jotanovič iz Dolenjskih Toplic z 13,78 m dolгим troskokom drugi, Aleš Konda pa s 13,72 četrta.

DOLENJCI V PIKADU

TREBNJE - Trebanjska ekipa v pikadu, Dolenjci Florjan, iz Blata pri Trebnjem nastopa v 1. notranjski ligi, kjer je po prvem delu tekmovalja zbrala 10 točk in je na lestvici šesta. Dolenjci so zadnjo tekmo igrali v Ljubljani in z 8:12 izgubili z ekipo Eros Bulls. Z 20 točkami vodi kranjski Zois. (N. G.)

Roberts 22, 3. Žalec 16, 4. Jelovica 14, 5. M-Degro Piran 13, 6. Gramiz Kočevje 10, 7. Veograd 10, 8. Bajc Daewoo Izola 9, 9. Branik 2, 10. Burja 0.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 11. kolo - TPV NOVO MESTO : INFOND MELTAL BRANIK 0:3 (-15, -23, -18); TPV NOVO MESTO : Čoralič, Rajak, Grabič, Horvat, Guštin, Radak, Nemčeva, Kopilova, Vernig. **LESTVICA**: 1. Infond Meltal Branik 33, 2. Kemiplus Koper 26, 3. HIT Nova Gorica 24, 4. ZM Ljutomer 18, 5. Šentvid 18, 6. Formis Bell Rogoza 17, 7. TPV Novo mesto 16, 8. Marsel Ptuj 10, 9. Asics Tabor 3, 10. Jeti Sport Bled 0. V 12. kolu bodo Novomeščanke igrale v gosteh z Bledom.

1. DOL, moški, 13. kolo - ŽURBI TEAM KAMNIK : ŽUŽEMBERK 3:2 (20, -19, -23, 14, 11); ŽUŽEMBERK : Smrke, Babnik, Gotenc, Drobnič, Slak, Lazič, Pucelj, Kump. **LESTVICA**: 1. Žurbi Team Kamnik 30, 2. Salonit Anhovo 30, 3. Maribor Stavbar IGM 29, 4. Bled 28, 5. Fužinar GOK Igem 25, 6. Olimpija 19, 7. Žužemberk 12, 8. Pomurje 12, 9. Granit 10, 10. Astec Triglav 0. V 13. kolu bo Žužemberk v soboto, 22. januarja, igral doma s Pomurjem.

2. DOL, moški, 13. kolo - Krka Novo mesto : Beltinci 0:3 (15, 15, 17); Črnuče : Kovinar Kočevje 3:0 (14, 17, 20). **LESTVICA**: 1. Brezovica 36..., 9. Kovinar Kočevje 9..., 11. Krka Novo mesto 6 itd. V 13. kolu bo Krka 22. januarja igrala v gosteh s Fužinarjem II in Kovinar doma s Šoštanjem. **3. DOL, zahod, ženske, 13. kolo** - Semič : Kemiplus Koper III 1:3; Vimpro Izola : Kočevje 3:2, TPV Novo mesto II : Brestanica 3:1, Magro Grosuplje : Črnomelj 0:3. **LESTVICA**: 1. Piran 34, 2. Kočevje 33, 3. Črnomelj 30..., 7. Brestanica 16..., 9. TPV Novo mesto II 11, 10. Semič 6 itd. V 14. kolu bo 22. januarja Črnomelj igral doma s TPV Novo mesto II, Brestanica doma z Izolo in Kočevje doma s Semičem.

3. DOL, zahod, moški, 13. kolo - Gostilna Jarm Kropa : Pneuma Center Mokronog 1:3; **LESTVICA**: 1. Salonit Anhovo II 36..., 4. Pneuma Center Mokronog 23 itd. Mokronožani bodo v 14. kolu 22. januarja igrali doma s Salonitom Anhoim II.

KOT Z DRUGEGA PLANETA - Matjažu Smodišu je kratek počitek zaradi poškodbe gležnja očitno samo koristil, saj je prvih deset minut tekme z ZM Mariborom igral, kot da ni s tega planeta, branilci nasprotnega moštva pa ga kljub obupnim poskusom nikakor niso mogli ustaviti. Na sliki: Smodiš med metom, desno njegovo akcijo spremlja Zoran Visković, desno pa ga skuša zaustaviti Mariborčan Žiga Ravnikar. (Foto: I. V.)

Starotržanom največ medalj

Na dolenskem prvenstvu v pospešenem šahu je večina medalj šla v Stari trg ob Kolpi - Natanko 100 udeležencev

NOVO MESTO - V soboto, 15. januarja, je šahovski klub Novo mesto na osnovni šoli Šmihel pripravil dolensko mladinsko prvenstvo v pospešenem šahu. V sedmih kategorijah je nastopilo natanko 100 šahistov iz Dolenjske in Bele krajine. Prvenstvo je ob enem šlo tudi za kvalifikacijski turnir za nastop v državnem prvenstvu v pospešenem šahu, ki bo februarja v Rogški Slatini, na katerega se je uvrstilo 23 Dolenjcev in Belokranjcev. Na prvenstvu so najuspešnejše nastopili mladi šahisti iz Starega trga ob Kolpi, predvsem med deklicami, kjer so Starotržanke le eno od devetih medalj prepustile drugim, medtem ko so šle zmage dečkov tudi v Šmihel in Novo mesto.

Izidi: do 16. leta: 1. Milan Radomir (Novo mesto), 2. Borut

Lužar (Novo mesto), 3. BTine Budkovič (Trdnjava 1896 Ljubljana); do 14. leta, dečki: 1. Berin Karamčič (Šmihel Novo mesto), 2. Žiga Volf (Kočevje), 3. Miha Prime (Center Novo mesto); deklice: 1. Špela Farič (Stari trg ob Kolpi), 2. Maja Madronič (Stari trg), 3. Katja Kastelic (Mirna Peč); do 12. leta, dečki: 1. Igor Mihelič (Stari trg), 2. Matjaž Hrovatin (Stari trg), 3. Miha Hočevar (Center Novo mesto); deklice: 1. Sabina Mihelič (Stari trg), 2. Natalija Kure (Stari trg), 3. Tjaša Štaudohar (Stari trg); do 10. leta, dečki: 1. Roman Šegina (Stari trg), 2. Marko Drobniak (Grm Novo mesto), 3. Matevž Stih (Center Novo mesto); deklice: 1. Mateja Mukavec (Stari trg), 2. Erika Martinčič (Stari trg), 3. Angie Blažič (Stari trg).

Razbili enoličnost zimske vadbe

Dolgoprogaši nastopili na zasneženi progi v Murski Soboti - Sevnicanom tri, Novomeščanom pa ena zmaga - Tekmovanje v krosu dobrodošla popestritev zimske vadbe

SEVNICA, NOVO MESTO - Medtem ko tekači na kratke proge in skakalci pozimi tekmujejo na dvoranskih tekmovanjih, dolgoprogaši le trenirajo za poletno sezono, enoličnost treningov pa so v nedeljo, 16. januarja, prekinili z zimskim krosom v Murski Soboti, kjer so na zasneženi progi za kros uspešno nastopili tudi tekači iz Sevnice, Novoga mesta in Sentjerneja.

Sevnicanom so zmage v Murski Soboti prinesli Ana Sotošek med cicibankami, Alija Mehlič med mlajšimi dečki in Alenka Radej med mlajšimi mladinkami, trener Krke Telekom Robert Dragan pa se je veselil članske zmage Boštjana Kozana.

Med številnimi drugimi in tretjimi mesti velja omeniti uvrstitve starejših mladincev, kjer sta se v odsotnosti Marka Gorenca iz Portovalda za zmago pomerila reprezentanta Velenjčan Boštjan Buč in Sevnican Borut Veber. Tokrat je bil močnejši Buč, Veber je bil drugi, tretje mesto pa je zasedel Novome-

Telovadile v spomin na Leona Štuklja

V Krškem zmagale Mariborčanke

KRŠKO - Gimnastično društvo Rain Krško je v soboto, 15. januarja, v telovadnici osnovne šole Jurija Dalmatina v Krškem pripravilo novoletni ženski pozivni gimnastični troboj v spomin Leona Štuklja. Tekmovale so telovadke v kategoriji deklic B programa Gimnastične zveze Slovenije iz telovadnih društev Studenci iz Maribora, Tabor iz Ljubljane in Rain Krško.

V ekipnem delu tekmovanja je s seštevkom mnogoboja 109,60 točke zmagala ekipa TVD Studenci (Fras, Zorec, Štritof in Popošek), na 2. mesto se je uvrstila ekipa ljubljanskega Tabora s seštevkom 103,90 točke (Podlpec, Doborovnik, Rosič in Uršič), mlade domačinke (Bregar, Štus, Gramc) pa so zasedle 3. mesto z zbranimi 92,30 točkami.

V posamični konkurenci je 1. mesto osvojila Tjaša Fras iz mariborskega društva Studenci z zbranimi 37,80 točkami, 2. mesto pa sta si s seštevkom 36,00 točke delili ljubljanki Anja Podlpec in Ines Zorec iz Studencev. Najvišji oceno tekmovanja je prejela Tjaša Fras, 9,700 točke za sestavo na parterju. Najbolje uvrščena domača tekmovalka je bila Vesna Bregar, ki je s seštevkom 32,300 točke osvojila osmo mesto, Urška Štus pa je bila z 31,200 točke deseta.

R. ZORKO

NAJBOLJŠE TRI - Najboljše tri kegljavke 17. odprtega prvenstva Trebnjega: Milena Kunčič, Milena Veber in Brigita Rozina.

POGOVOR Z MIRKOM FIFOLTOM

Sandi kot Rebellin, Slovenija na Mangrt

Tehnični direktor kolesarskega kluba Krka Telekom je spregovoril o letošnjem poklicnem moštvi, o izjemni telesni pripravljenosti Sandija Papeža, o novem moštvi kolesarjev do 23. leta, o klubskem proračunu in o dirki Po Sloveniji ter še o marsičem, kar se zanimivega dogaja v kolesarstvu.

V Krki Telekomu je letos precej novega. Kaj vse ste v svojem delu v klubu spremenili?

Za letošnjo sezono smo spet sestavili moštvo, ki se bo po moči in upajmo tudi po rezultatih približala predlanskemu moštvi, ki je doma in na tujem dosegalo izjemne uspehe. Naj omenim le trojno zmago na dirki Po Sloveniji, 17. mesto Branka Filipa na svetovnem prvenstvu profesionalcev v kronometru in 28. mesto Gorazda Štanglja na cestni dirki na svetovnem prvenstvu profesionalcev.

Kateri kolesarji bodo letos predstavljali udarno moč Krke Telekom?

Poleg Uroša Murna, ki je bil že lani prvi mož moštva, imamo letos v naših vrstah še nekaj kolesarjev, od katerih upravičeno veliko pričaku-

jemo. Predvsem smo veseli, da se nam je za dve leti pridružil eden najbolj obetavnih mladih kolesarjev Novomeščan Martin Derganc, ki se je zadnja tri leta kalil v Italiji. V moštvi je ostala večina domačih kolesarjev, ki so za Krko Telekom vozili v lanskem sezoni razen Bogdana Finka, ki je po strokovni plati prevzel delo z mladimi kolesarji, in Roberta Pintariča, ki je odšel za trenerja na Ptuj.

Okrepili ste se še z nekaj slovenskimi kolesarji?

Naš dres bosta oblekla dolgoletni član ljubljanskega Roga Boris Premužič, ki je najuspešnejši slovenski kolesar na dosedanjih šestih dirkah Po Sloveniji, in Kristijan Muggerli, ki je lani vozil za polprofesionalno moštvo (TT3) De Nardi iz Italije.

Kaj pa dolgoletni član Krke Telekom, odlični hrvaški gorski kolesar Vladimir Miholjevič?

Tudi Miholjevič je ostal pri nas, je zdrav in od njega letos veliko pričakujemo.

V moštvi imate spet nekaj Italijanov, tokrat so se Krki Telekomu priključili na drug način.

V moštvo bomo imeli šest Italijanov in Španca. Gre za tesnejše sodelovanje z Italijani na tekmovalnem, strokovnem in marketinškem področju. Šest italijanskih kolesarjev za nas ne pomeni dodatnega stroška, saj bo denar zanje prišel iz Italije, poleg tega pa bomo skupaj z njimi v moštvo dobili trenerje, mehanike, fizioterapevte in medicinske strokovnjake ter kar precej opreme. Tehnični vodja moštva bo italijanski strokovnjak Mario Bolletta, ki je do sedaj treniral moštvo do 23. leta, pod njegovim nadzorstvom pa je treniral tudi svetovni mladinski prvak v kronometru s prvenstva v Novem mestu Simone Lo Vano, tri leta zapored pa je njegov varovanec zmagal na italijanskem prvenstvu v kronometru. S tem se je v Italiji o našem moštvi začelo precej več pisati in govoriti.

Kaj pa Španec?

No, druga stvar je naše sodelovanje s špansko pokrajino Galicija. V moštvo je prišel Joaquim Lopez, ki je sodelil med najboljšimi kolesarji do 23. leta v Španiji in lani zmagal štiri dirke in osvojil drugo mesto na španskem gorskem prvenstvu. Tako kot z Italijani mislimo tudi s Španci sodelovati bolj na široko. Gre za neke vrste približevanje Slovenije Evropski zvezi in športno vključevanje v evropske združevalne tokove. Načrtujemo oblikovanje evropske šole kolesarstva. Pokrajina Galicija razvija kolesarstvo na načrten način, kot to počnemo pri nas, in tudi tam delajo načrtno z vsemi starostnimi skupinami kolesarjev. Dogo-

varjamo se, da bi združili ekipo do 23. leta in bi skupaj vozili dirke v Španiji, Sloveniji in Italiji. S tem bi lahko navezali tudi stike s španskimi pokrovitelji, da bi nam pomagali tudi pri profesionalnem moštvi.

Kaj pa nastopi poklicnega moštva v Španiji, ki ima nekaj zelo močnih profesionalnih dirk na čelu z Vuelto, tretjo največjo etapno dirko na svetu?

Tudi na to računamo, da nam bo tako sodelovanje omogočilo priti na močne španske dirke. Vuelta ni izključena.

Pa so vaši kolesarji sposobni nastopiti na tako močni, dolgi in težki dirki?

Kolesarji Krke Telekom so dovolj dobri, da bi lahko nastopili na taki dirki. Seveda ne bi mogli igrati vidnejše vloge v skupnem vrstnem redu, lahko pa bi presenetili v kateri izmed posameznih etap. Večji problem je organizacijska sposobnost moštva za nastop na taki dirki.

V moštvi je ostal tudi Sandi Papež, ki je svojo kariero že prekinil in odšel za leto dni med trenerje, lani pa se je vrnil. Bo kljub letom lahko sledil mlajšim?

Sandi se je odločil, da bo tekmoval vsaj še eno sezono. Kar se tiče njegove pripravljenosti moram povedati, da je vrhunsko pripravljen. Naše kolesarje je v Italiji testiral zdravnik, ki je opravil tudi teste z italijanskim moštvom Liquigas. Sandi je po rezultatih testiranj enakovreden celo Davidu Rebellinu, ki je na svetovni lestvici uvrščen na peto mesto.

Sandi je bil na testiranjih vedno zelo uspešen, na pravih dirkah pa zadnja leta tega ni izkoristil.

Sandi lahko še zelo veliko naredi, saj je telesno dovolj dober. Njegov problem je v psihološki pripravljenosti. Telesna pripravljenost je le eden od faktorjev, ki vplivajo na uspešen nastop.

Kaj pa delo z mladimi v vašem klubu? Kaj je z obljubljenim moštvom do 23. leta?

Strokovno delo z vsemi mlajšimi kategorijami je prevzel Bogdan Fink, ki se bo kot trener posvetil še posebej zelo številni in močni ekipi starejših mladincev. Sam ima z mladinskimi kolesarstvom dobre izkušnje, saj je bil med mladinci na svetovnem prvenstvu v Angliji tretji, poleg tega pa končuje študij na fakulteti za šport. Janez Jagodic, ki je dolga leta skrbel za mladince, bo vodil novonastalo ekipo do 23. leta, za katero pa bo po strokovni plati skrbel trener profesionalcev Srečko Glivar. Tudi moštvo do 23. leta bo močno. V njem bodo Zagorec, Plančar, Ferfolja, Demarin, Kočjaž in Prevejšek, priključil se jim bo tudi Gimpelj, ki bi rad še enkrat poskusil prebiti se med poklicne kolesarje.

Kakšni so glavni sezoni?

Kar se tiče domačih dirk, bomo na njih nastopali predvsem z moštvo do 23. leta, poklicno moštvo pa bo praviloma nastopalo le na dirki Po Sloveniji, Veliki nagradi Krke in Kriteriju Telekomu ter na državnem prvenstvu. Na vseh dirkah bomo poskušali zmagati. Kar se tiče ciljev

Mirko Fifolt

na mednarodni sceni, je v prvem planu Murnov nastop na olimpijskih igrah. Progo si je že ogledal in mu ustreza, tako da lahko od njega pričakujemo precej.

Vse to ni poceni. Je klubski proračun skrivnost?

Ne, klubski proračun ni skrivnost, čeprav je zelo visok. Vanj je všteto vse, od denarja do materialne pomoči in uslug ter tudi stroški tujih kolesarjev, ki jim jih bodo neposredno krili njihovi osebni sponzorji v tujini. Tako sestavljen proračun bo znašal okoli 1,8 milijona mark, dobra polovica tega je namenjena poklicnemu moštvi, malo manj od polovice pa delu z vsemi ostalimi ekipami in organizaciji dirk.

Tudi letos boste vi pripravili dirko Po Sloveniji. Nameravate progo prilagoditi svojemu najboljšemu kolesarju ali boste tako kot lani dali priložnost za zmago drugim?

Dirka Po Sloveniji je v svetu že poznana kot zelo težka dirka in tako bo ostala tudi naprej. Razmišljamo, da bi šla najtežja etapa čez Vršč v Bovec in od tam kar na Mangart, kjer se nad 2000 m nad morjem konča najvišja slovenska cesta. Seveda imamo v moštvi tudi kolesarje, ki bi lahko zmagali tako etapno, recimo Miholjevič, Lopez ali Derganc, pa tudi Murn na tako težki dirki ne bi bil brez možnosti, če bi mu uspelo dobiti prednost na kateri drugi težki etapi.

Z Mirkom Fifoltom se je pogovarjal Igor Vidmar

NOGOMETAŠICE BODO BRCALE POD MAROFOM

NOVO MESTO - Ženski nogometni klub Radio Krka bo v soboto, 22. januarja, v športni dvorani Marof v Novem mestu pripravil drugi mednarodni ženski turnir v malem nogometu za pokal Intel servisa. Nastopile bodo ekipe Radio Krka, Jarše (državne prvakinje), Škale (pokalne prvakinje in lanske zmagovalke), Pohorje, Maribor, Cerknica, Kobariid, Senožeti, Ilirija, pet ekip iz Hrvaške ter najverjetneje ena ekipa iz Italije. Tekme se bodo začele ob 8. uri, polfinale ob 18. uri in finale predvidoma ob 19. uri. Vstopnice bodo stale 300 tolarjev, organizator pa bo med gledalci izžrebal več praktičnih nagrad.

Šport iz Kočevja in Ribnice

• KOČEVJE - Rokometašice Gramiza so v 12. krogu državnega prvenstva preprečljivo ugnale Branki. Zmagale so z 37:11, ob bolj zbrani igri pa bi bil izid lahko še višji. Kočevke so kljub očitni premoči igrale zelo prizadeto. Večino zadetkov so dosegle v hitrih protinapadih, saj so v obrambi, ker je blestela vratarica Barbara Gorski, izpolnjevale navodila trenerja Cirila Andoljška, ki je poudaril, da mora biti to le lažji trening pred pomembnim gostovanjem v Kopru, kjer se prav tako nadejajo zmage. Pri Gramizu je bila najboljša strelka tekme Polona Klub z osmimi zadetki.

• RIBNICA - Rokometaši Inles Rika so končali kratke priprave na Debelem-Rtiču in se nemoteno pripravljajo za nadaljevanje prvenstva v prvi ligi. Trener Janez Ilc je povedal, da poškodovani igralci dobro okrevajo in da bodo zanesljivo v ekipi že 5. februarja na tekmi proti Prulam in 9. februarja na pokalni tekmi proti Trebnjemu. Čeprav so se v prestopnem roku nekatere ekipe okrepile, pa Ribničani to ne moti, saj se zavedajo svojih mož-

nosti; ob ugodnem razpletu bi se lahko uvrstili tudi na šesto mesto, kar bi bil zanje kot novince v prvi ligi sanjski uspeh.

• RIBNICA - V okviru smučarskega kluba Ribnica so zelo dejavni tudi člani skakalnega kluba, ki so poleti zavihali rokave in za ureditev 40 metrske skakalnice pri Svetem Frančišku navozili petdeset tovrstnikov nasipnega materiala. Skakalnica je zdaj pripravljena in čaka, da bi zapadlo več snega, saj v novembru niso izvedli načrtovanih tekmovanj. Na lanske tekme je nekdanji reprezentant Goran Janus skočil 45 metrov in postavil rekord skakalnice, vendar ob boljši ureditvi zaletišča in izteka možno skočiti še dlje.

• KOČEVJE - Košarkarji Snežnika so v 14. krogu v drugi državni ligi v gosteh s 65:103 izgubili z vodilnim Koprom. Kočevci so se favoritom bolj upirali v prvem polčasu, ko so zaostajali za deset točk, v nadaljevanju pa so jih mladi domači igralci povsem dotolkli; z veliko borbenostjo so namreč povsem zasenčili izkušene Kočevce, ki slabo zadevali in zaspali v obrambi.

M. G.

MODRASI PIČILI V MIRNI PEČI

MIRNA PEČ - Mirnopoški rekreativni odbojkarji so po več letih spet pripravili odbojcarski turnir, na katerem je zmagalo domače moštvo Modrasi, ki so ga sestavljali mirnopoški odbojkarji, ki so pred leti nastopali v 3. slovenski ligi. Modrasi so v finalu premagali Picerijo Novljan, na tekmi za 3. mesto pa so dolenski odbojkarji sodelovali ugnali Krko.

MESOJEDEC SEVNIŠKI ŠAHIST LETA

SEVNICA - V sevnikiškem šahovskem klubu Milan Majcen vsako leto izberejo šahista, ki je na vseh tekmovanjih skupaj zbral največ točk, in ga proglasijo za šahista leta. Lani Zvonko Mesojedec ni imel resnejšega tekmeca, saj je zbral še enkrat več točk kot drugouvrščeni Franc Derstvenšek. Vrstni red: 1. Zvonko Mesojedec 1158, 2. Franc Derstvenšek 565, 3. Martin Povše 530 itd. (J. B.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovorov in popravke že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Novomeška kronika

DL 52 in 2, 30. decembra in 13. januarja

Ne zanima nas, zakaj se direktorica Radia Max počuti tako prizadeto in ponižano ob novinarskem opozarjanju na nesprejemljivost kramarskega onečaščenja novomeškega Glavnega trga, pri čemer je kritika letela zvečine na občinarje, maxovceve pa niti minimalno ni bilo zaznati. Dolžni pa smo pojasniti, zakaj je prišlo do naše "nenaklonjenosti" oz. neobjave reklame za taisto prednovoletno veseljačenje.

Številko Dolenjskega lista, v kateri naj bi bila objavljena tudi dvokolonska, ne prav visoka reklama, kdo vse bo ob prehodu v 2000. leto bobnal vkup zabave željno rajo, smo pripravljali dobesedno sredi selitve v nove poslovne prostore. V takih okoliščinah se k sreči ni zataknilo še pri čem drugem, pomembnejšem, ne pa samo pri omenjeni reklami. Nikakršnega razloga nismo imeli, da je ne bi objavili, žal pa po elektronski poti ni prišla do nas. Torej ne drži, da reklame nismo "utegnili" objaviti - nismo je mogli, ker je nismo imeli. Res pa je, da se v selitveni gneči nismo nič naprezali, da bi do reklame prišli še kak drugič.

Sploh pa, če prav razumemo gospo Pevčevo, je njihova gala prednovoletna predstava uspešna kljub temu, da je umanjala reklama v Dolenjskem listu. Čestitamo, dobiček je torej večji za toliko, kolikor jim ni treba plačati za objavo reklame. Škoda, da niso naročili vsaj pol strani, če ne celo celostranske reklame!

DRAGO RUSTJA
direktor Dolenjskega lista

Črnomaljski drobir

DL 2, 13. januarja

V vašem časopisu ste 13. januarja letos v rubriki Črnomaljski drobir objavili kratek nepodpisan zapis, naslovljen z Anonimnost, v katerem se avtor norčuje iz domnevne anonimnosti javnomnenjskih anket. Ker zadeva presegla nivo tudi slabe šale, se čutimo neposredno prizadeti, ker smo bili ob zbiranju ponudb izbrani kot najboljši ponudnik za izvedbo javnomnenjske raziskave o morebitni uvedbi samoprispevka v občini Črnomelj.

Naj povemo nekaj dejstev: glede na to, da so telefonske številke občanov, med katerimi opravljamo ankete, objavljene v telefonskem imeniku, je na videz logično, da telefonske ankete niso anonimne, saj lahko kdorkoli za vsako telefonsko številko brez težav ugotovi, komu pripada. Seveda pod pogojem, če bi nekdo imel namen ugotavljati, kaj posamezni anketirane menijo o določenem problemu. To je težava, s katero se srečujemo v organizacijah, ki opravljajo javnomnenjske ankete, saj je nekomu, ki ne pozna postopka anketiranja, težko sprejeti sicer povsem logično razlago o anonimnosti.

Naj zato posebej poudarimo, da je osnovni smisel javnomnenjskega anketiranja v iskanju skupinskih rezultatov in ne v proučevanju individualnih mnenj. To pomeni, da bi kakršnokoli ukvarjanje s posameznikovimi odgovori v anketi pomenilo hudo zlorabo samega postopka.

Anonimnost ankete pa zagotavljamo na naslednji način: v agenciji Ninamedia, ki se ukvarja z raziskovanjem javnega mnenja, imamo računalniško voden proces anketiranja: računalnik iz obstoječega telefonskega imenika po vnaprej določenem načrtu naključno izbere določeno število telefonskih števil (ob katerih niso zapisani nikakršni podatki o nosilcih števil), sam opravi klic in šele, ko pride do vzpostavitve povezave, se predstavi naš anketar in začne pogovor z njemu povsem neznanim anketirancem. Nihče v procesu anketiranja nima vploga v kakršnekoli podatke posameznega anketirane in nihče od zunaj nima pravice ali možnosti zahtevati tovrstnih podatkov. Še več. Anketirani posameznik je v procesu zajemanja in obdelave podatkov zgolj brezosebni "case", kar je morda v kakšni drugi situaciji socialno nesprejemljivo, v javnomnenjskih anketah pa nujno in samoumevno. Tako je bila vsaka telefonska anketa, ki smo jo opravili od prvega dne, ko smo se pred devetimi leti začeli ukvarjati s to dejavnostjo, do danes, popolnoma anonimna in nikoli nihče ni izvedel niti za en sam oseben podatek naših anketirancev. Enak tretina bo imel tudi črnomaljski župan. K takšnemu ravnanju nas zavezujejo profesionalni standardi, ne nazadnje smo tudi člani mednarodnega združenja Esomar, pri vstopu v katerega smo podpisali kodeks marketinškega raziskovanja in raziskovanja javnega mnenja, v katerem je med drugim poseben poudarek na zagotavljanju popolne anonimnosti pri anketiranju. Vsako drugačno ravnanje bi bilo škodovalo nam, ki se ukvarjamo z anketiranjem, kot pa samim anketirancem, enako, kot bi denimo avtorju spornega prispevka ne bilo ljub, če bi mi zapisali, da ga je k pisarnju spodbudil nekdo iz županu nasprotnega tabora.

Skratka, Ninamedia uporablja za zajemanje javnomnenjskih podatkov takšne metode in upošteva takšne etične standarde, kot vse resne javnomnenjske agencije po svetu. Rezultati skrbno izpeljanih strokovnih postopkov so se med drugim obrestovali tudi v kvalitativnih napovedih volilnih izidov na volitvah 1992, 1996 in na predsedniških volitvah 1997.

Ps.: Nihče iz Ninamedie osebno ne pozna gospoda Andreja Fabjana, nismo se niti pozanimali, kateri politični opciji pripada, zato je vsako namigovanje glede morebitnih zlorab javnomnenjske raziskave nesmiselno.

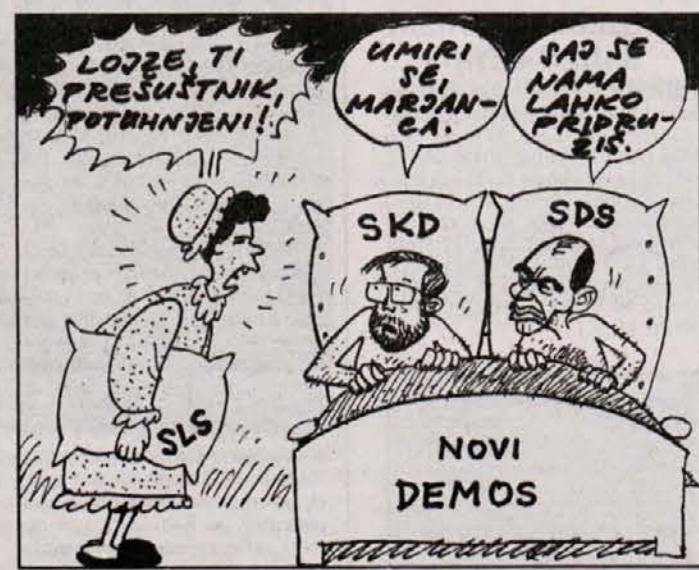
NIKOLA DAMJANIČ, direktor
Ninamedia, d.o.o.

Iščejo M. Činžar

DL 2, 13. januarja

V zvezi z vašim člankom izjavljamo, da ni res, da sem kot samostojna podjetnica ponujala posojila v korist tretjih oseb kar po telefonu in da niso bila nikoli realizirana. Z vsako stranko sem se srečala vsaj enkrat, raje večkrat. Dejanja, ki mi jih očitajo Policijska uprava Krško, pa izvirajo predvsem iz mojega pogodbenega sodelovanja z g. Simonom Ferjucem, s.p., in zakoncem Herga s Ptujem, proti katerim že teče sodni pregon; tudi sama sem objavljena, da pričam proti njim. Od njih sem bila tudi sama ogoljufana, kar sem 24. decembra 1999 tudi povedala kriminalistu v Krškem.

Po svojih močeh sem pomagala oškodovancem tako, da sem jim uredila drugo posojilo, vsakemu pa sem v celoti vrnila denar iz lastnega žepa. Čudi me, da sem sedaj samo jaz obdolžena za dejanja, ki so jih dejansko storili drugi, morda zato, ker je g. Ferjuc sin bivšega komandirja policije.

Zaradi vsega se čutim globoko prizadeta in po krivem obdolžena dejanj, ki jih nisem zagrešila, in prosim vse, ki se morda čutijo oškodovane, da se pisno obrnejo na naslov, naveden v pogodbi z njimi. Z vsakim od njih sem pripravljena stopiti v stik in se o zadevi razumno pogovoriti.

MARIJA ČINŽAR
Brestanica

Ostanejo sledi

DL 2, 13. januarja

V Dolenjskem listu št. 2 z dne 13.1.2000 je bil na str. 20 objavljen članek z naslovom Ostanejo sledi. V njem avtor navaja pomanjkljive podatke o izdajanju zbornikov pri založbi Drumac Maribor, v katerih objavljajo svoje pesmi in prozo upokojenci iz vse Slovenije, med njimi tudi nekaj Dolenjcev, vendar avtor članka ni imel pred seboj obeh delov 9: zbornika in je tako izpustil dva avtorja iz I. dela. To sta Gabrijela Kolar iz Sevnice in Slavka Janežič iz Škocjana. Tudi ne drži, da je Marijana Vončina doma iz Starega trga, ker je Korošica in živi v Slovenj Gradcu, je pa članica Kulturnega društva Stari trg v Slovenj Gradcu.

V založbi Drumac je od leta 1991 do l. 1999 izšlo 9 zbornikov, štirje v eni knjigi, ostalih pet pa v dveh. Naslovi so: Iz srca, K srcu, Od srca do srca, Darovanje, Cvetovi I, II, Odmevi srca I, II, Prehojene poti I, II, Srebrne niti I, II in zadnji - Ostanejo sledi I, II. V zbirki od Srca do srca je svojo zadnjo knjigo Zapojo, bela golobica, izdala pisateljica Anica Zidar iz Mokronoga.

Založba Drumac izdaja tudi zbirko Naše poti, v kateri so svoje zbirke izdali: Ivan Škofljanec z naslovom Rojstvo cveta (1997), Karolina Zakrajšek - Mi smo del narave (1997), Ana Doberšek - Kmečke zgodbe (1997), Nežka Raztresen - Nepozabni biseri (1998), Slavka Janežič - Slavčeve poje (1998).

SLAVKA JANEŽIČ
Škocjan

Koliko mrtvih zaradi parkiranja?

Novomeški odlok omogoča voznike nepravilno parkiranih vozil kaznovati strožje od tistih, ki dejansko ogrožajo druge - Pajek odpelje tudi tiste, ki nikogar ne ovirajo

Ne zagovarjam ukinitve odvoza nepravilno parkiranih vozil, a kar se s s pajkom dogaja v Novem mestu, po mojem mnenju presega meje normale. Z njim sem se srečal pred kratkim, ko sem za 10 minut pustil svoje vozilo poleg parkirnega prostora, ne da bi s tem oviral promet ali kogarkoli ogrožal.

V našem pravu še vedno velja, da naj bi bili vsi zakoni in podzakonski akti vse do občinskih odlokov usklajeni in tudi v skladu z ustavo. Tako 221. člen zakona o varnosti v cestnem prometu določa, da lahko policist odredi odvoz parkiranega vozila, če ta ogroža druge udeležence v prometu. Po neki logiki bi pričakovali, da bodo v skladu s tem členom zapisani tudi občinski odloki. Novomeški občinski odlok pa v nasprotju s tako logiko odreja, da lahko pajek odpelje skoraj vsako nepravilno parkirano vozilo, četudi ni nikomur napoti in nikogar ne ogroža. Pri tem bi lahko ugotavljali skladnost z ustavo in s tem zaposlovali ustavne sodnike, lahko pa se le vprašamo, če je taka brutalnost res nujna.

Zanima me, kaj je sestavljavec odloka vodilo, da so spisali tako odlok. Voznik, ki nepravilno par-

Prvega otroka rodila v Ljubljani, kjer so zanj zelo lepo poskrbeli - Drugega je rodila v novomeški porodnišnici, od koder pa ima slabe izkušnje

Ne vem, kje naj začnem. Mogoče s tem, da moja hči danes praznuje prvo leto življenja, ali pa s tem, da sem danes izvedela, kdo je pokojna, ki si je vzela življenje v novomeški porodnišnici. Eno in drugo je zadosten razlog za moje pismo. Rada bi vam namreč opisala svoje izkušnje med bivanjem v novomeški porodnišnici.

Pa začnimo na začetku. Leta 1995 sem zanosila. Rok sem ime la 28. februarja 1996. Decembra 1995 pa je prišlo do težav. Dabila sem namreč krče, zato sem bila sprejeta v takratno staro porodnišnico. Grozno doživetje! Ne samo da sem od službujoče sestre vsak dan slišala, da mi bo otrok umrl, če se bo rodil že zdaj, tudi razmere za bivanje so bile nemogoče. 20. decembra 1995 sem malodane izsilila odpustnico in odšla domov. In ker je prišel moj čas, sem 27. februarja 1996 vesela odhitela v Ljubljano. Vsa srečna sem se prepustila negi in skrbi ljubljanskih babic in sester, da ne govorim o porodničarju dr. Leonu Megliču (dr. Meglič je celo naš someščan). Krasno sem se imela, res. Vso porodno dobo sem preživela ob stalni navzočnosti vsaj ene babice, vmes pa me je večkrat prišel pogledat tudi dr. Meglič. Ko pa je šlo zares, je bil dr. Meglič ves čas prisoten, poleg njega pa še vsaj tri babice in seveda moj mož. Lahko rečem, da sem se počutila več kot varno. In na svet je prišel moj sin Tilen. Tudi kasneje, med bivanjem v sobi, me je dr. Meglič še prišel pogledat in me vprašal, kako se počutiva Tilen in jaz. Vsako vizito me je zdravnik pregledal, sina pa je vsak dan pregledala otroška zdravnica. Pregledala ga je pred mano. Še enkrat, počutila sem se varno.

Zdaj pa k bistvu mojega pisanja! 1. januarja 1999 sem imela rok poroda drugega otroka. 6. januarja sem končno dočakala znake, ki so pokazali, da se je začelo. Popadki so bili pogosti, zato sem morala v novomeško porodnišnico. Ves čas sem ugibala, ali ne bi vseeno raje šla v Ljubljano. Ker pa so si popadki sledili vsake dve do tri minute, sem odšla v našo porodnišnico. V sprejemni pisarni sem vprašala, katera babica je v službi. Ne boste verjeli, v tej porodnišnici je to zelo pomembno. Ko mi je sestra povedala, da je to babica Metka, sem začutila ogromno olajšanje. Babica Metka je svoje delo opravila več kot odlično in moram priznati, da imam zelo nizek prag bolečine, zato je potrebovala dobre živce in precej potrpljenja. Hvala za pomoč, babica Metka! Rodila sem zdravo hčer.

Potem pa se je začelo. Hči se je rodila 6. januarja 1999 ob 9.50. Šele naslednji dan, 7. januarja, je Špelo pregledala pediatrija. Ko sem dobila Špelo nazaj, sem vide la, da ima rokav majičke pripet na hlače. Nihče mi ni povedal, kaj se dogaja. V Ljubljani so mi sina vedno pregledali pred mano. No, potem sem končno izvedela: Špela je imela počeno ključnico. Nič stašnega, pa vendar! Zakaj trajala cel dan, da otroka pregleda pediater? Končno izveš, kaj je z otrokom. Toda kaj, če bi bilo kaj resnejšega? Hvala Bogu, s Špelo je bilo potem vse v redu.

Gre mo naprej. V sobi ponoči nisem imela tople vode, ker pa dojenčki kakajno noč in dan, je bil to velik problem. Kaj naj storim? Torej, ata, po robčke za umivanje dojenčka bo treba! "Pampers ne dajemo. Ena za čez noč bo dovolj," so mi rekli. Jaz pa imam rada suhe in lepe ter predvsem zdrave ritke, zato, ata, po pampers! "Vložkov imate dva paketa do-

volj!" Aja? In spet: Ata, po always ultra!

In tako naprej. Stroškov se je nabralo za pol mojega starševskega dodatka: Odveč je dodati, da me je vse to in še dosti več v Ljubljani čakalo na nočni omari. Tudi na kombinirane tam praške niso pozabili. Niti enkrat mi ni bilo potrebno prositi za karkoli.

Zato se sprašujem, kako je lahko novomeška porodnišnica dobila naziv "novorojenčku prijazna"? Moji Špeli ni bila, pa če povzamem izkušnje mojih znank in prijateljic, tudi njim ne kaj preveč. Če so bili že otroci dobro oskrbovani, so bile mamice toliko slabše. Saj ne rečem, kakšni je bilo gotovo vse vseh in vse super, jaz pa imam raje zdravnika, ki kdaj pa kdaj spegovori, ki zna reči dober dan in na svidenje, ki me bo pogledal, se mi mogoče nasmehnil in me celo vprašal, kako mi je. Pregledali so me itak samo prvi dan po porodu. Dr. Pavlin pa na žalost ni nič od zgoraj naštetega. Vsi ostali - s tem mislim ginekologe porodničarje - pa ne govorijo skoraj nič. Prav čudno jih je videti na viziti. Povprečje je malo popravil dr. Kralj, ki je enkrat vabil vizito. Z njim je vse kar oživelo.

Zanima me, ali strokovno osebje novomeške porodnišnice sprejema samo zaslugе. Odgovornosti se namreč branijo z vsemi štirimi. Sestre so v večini res zelo mlade, toda disciplina in red bi vseeno lahko bila. Meni in hčeri nihče ni pregledal zapestnic ob odhodu, zato me zamenjava dojenčkov niti tako presenetila. Kar pa se tiče pokojne, moram reči, da mi je zelo žal, ker nihče ni videl njenih težav, čeprav so bili v porodnišnici seznanjeni z njenim stanjem. Eno je gotovo: deklica nima več mami ce. Želim ji srečno otroštvo in lepo, predvsem pa zdravo življenje. Osebu porodnišnice pa tole: nekaj bo treba spremeniti, začnite pri sebi! In če se čisto nihče ne čuti odgovornega, potem je nekaj hudo narobe. Potem to niso več sestre in zdravniki, ampak stroji.

MOJCA MATKOVIČ
Novo mesto

ANTONOVO NA STOPNEM

Po praznovanju sv. Antona in blagoslovu krač in živine v Marjini cerkvi na Stopnem pri Škocjanu, ki ga je vodil škofjanski kaplan Janko Ivančič, je bila pred cerkvijo tradicionalna licitacija krač. Pri slovesnosti v cerkvi je sodeloval dekleški zbor Plamen, zunaj pa so zapeli Fantje z vasi. Dobre volje kljub zimskemu mrazu ni manjkalo.

Izbran Slovenec leta 2000

Največ Slovencev bi na kosilo povabilo Milana Kučana, potem Tomaža Humarja in Adija Smolarja

LITILJA - V vsakoletni tradicionalni decembrski akciji Nedeljskega dnevnika, koga bi povabili na kosilo, je za lansko leto pripriljivo zmagal Milan Kučan, drugo mesto je zasedel Tomaž Humar, tretje pa Adi Smolar. Med Slovenci bi šla največkrat na kosilo Štefka Kučan.

Polna litijska športna dvorana - prireditelj si je ogledalo okrog 2 tisoč ljudi - je ob zvokih rogov lesenih registov iz Kresnic v petek zvečer pričakala in pozdravila (letos že sedmič) kot Slovenca leta 1999, predsednika RS Milana Kučana, ki je prišel v spremstvu soproge Štefke. Prireditelj sta povezovala Rado Časl in Anja Garbaj, ki sta klicala goste od spodaj navzgor: Lojzeta Slaka, Mileno Zupančič, Štefko Kučan, Srečka Katanca, Adija Smolarja, Tomaža Humarja in Milana Kučana. Slednji je na Časlovo vprašanje, kaj bo s tolikimi kosili, dejal: "Jaz ne bom pojedel nobenega, polovico jih podarjam tistim Slovcem in Slovcem, ki so na robu preživetja. Od druge polovi-

AFORIZMA

- Na veliko se piše in govori o hrani, ki štiti organizem - kaj pa zaščita denarnice?
- Tipičen slovenski menu: evrobalkanska čorba, zabeljene cene in "sladica" iz obljud.

DARILO DRUGOUVRŠČENEMU - Litijjski župan predaja Vaško situlo drugouvrščenemu Tomažu Humarju.

ce jih polovico podarjam Tomažu Humarju, ker potrebuje energijo, da bo lahko v drugem poskusu preplezal še neosvojeni vrh. Od druge polovice drugo polovico pa podarjam Adiju Smolarju, da bo vsaj malo podoben meni in litij skemu županu Mirku Kapliji."

Vsi izbrani so prejeli priložnostno darilo, prva dva pa Trobčeve karikature, iz rok litijskega župana na kopijo vaše situle, spomin na Litijo. Na prireditvi so nastopili: Alfi Nipič, Helena Blagne, Slovenski muzikanti, Zasavci, Moped show itd.

K. ŠUŠTERŠIČ

Prevarani krajani in delavci Snežnika

Država zahteva 70-odst. delež v Javnem podjetju Snežnik Kočevska Reka - Vladi podrejeni Snežnik nadaljuje razprodajo podjetja - Taki državi ni zaupati

Krajani Kočevske Reke in še posebej zaposleni delavci Snežnika so kar nekaj let živeli v napepetosti zatišju pred viharjem. Kaj malo ali nič niso vedeli o razvojnih usmeritvah podjetja, o lastniškem preoblikovanju in drugih namerah vlade. Pri vseh teh spremembah zaposlenim ni nihče poročal, se z njimi posvetoval ali jih kaj povprašal. Napetost in nezadovoljstvo sta vse bolj naraščala, dokler vlada ni začela razprodajati podjetje in odpustiti ljudi. Sedaj vedo, da so prevarani, in napetost se je spremenila v globoko razočaranje.

Najprej je vlada RS sprejela ugotovitveni sklep, da ima Republika Slovenija v Javnem podjetju Snežnik Kočevska Reka svoj delež družbenega kapitala v višini 70 %. Na podlagi 72. člena Zakona o gospodarskih javnih službah je ustanovitelj upravičen le do 60 % deleža tega kapitala. Družbeni pravobranilec je najprej zahteval, naj vlada predloži dokumentacijo, iz katere bo razvidno, da Republika Slovenija pripada 70-odst. delež. Ker vlada te dokumentacije ni predložila, je pravobranilec sprožil tožbo proti Republiki Sloveniji, sodišče se pa že dve leti in pol na tožbo preprosto ne odzove. Kljub temu vladi podrejeni Snežnik nadaljuje razprodajo podjetja. Direktor Snežnika pa si je privoščil še marsikaj, kar v sklepu vlade ni zapisano: poskrbel je za izločitev nepremičnin oziroma brezplačen prenos lastništva, ki so ga ustvarili delavci Snežnika (kulturni dom, mehanična delavnica, več stanovanjskih objektov...). Ljudje so prepričani, da je samovoljna direktorjeva odločitev zahrbtno de-

janje in prekršek, kateremu bi morala slediti ustrezna kazen. V tej in takšni državi pa tovrstnih sankcij zagotovo ne bo. Pričakovati je, da bo nadzorni odbor po končanem svojem delu direktorja zamenjal. Sodeč po zdajšnji vladni praksi, bo direktor odšel na novo (še boljše) vodilno delovno mesto, kjer ga bo čakala nova vladna direktiva.

Delavci in krajani pa bodo ostali. Zavaljo premišljene in načrtne taktike vladajoče oblasti sestave zaposleni niti niso vedeli, da z njimi ves čas nekdo manipulira in jih vara. Država si je brez njihovega privoljenja preprosto prisvojila njihovo podjetje, v katerega so vlagali več desetletij. Tako so izgubili tudi osnovni vir dohodka. Zagotovo se zanje ne bo nihče zavzel in jih zaščitil: niti občina in še manj država, ki je pobrala Snežni-

kov kapital. Vladni obljubi iz leta 1998, da ne bo prihajalo do ukinitja delovnih mest, se zdaj ljudje le grenko nasmehnejo. Tudi predsednik državnega zbora Janez Podobnik je septembra 1998 v Kočevski Reki javno izjavil, da bo stanje v Snežniku proučil, odstranil morebitne nepravilnosti, predvsem pa pomagal zblizati vse uporabnike prostora ter jih skušal motivirati za sodelovanje pri razvoju kraja. Od vsega tega ni bilo nič storjenega. Ljudje vse bolj prepoznavajo, da se država ljudem ne kaže kot njihova zaščitnica, kakršna naj bi bila, ampak kot pretkana in nevarna nasprotnica. Taki državi ljudje ne morejo zaupati, pričakovati pa je, da bodo svoje razočaranje ustrezno izrazili na letošnjih parlamentarnih volitvah.

IVE A. STANIČ

Pogorelcema pomagala CZ

Litijanoma pogorela lesena počitniška hišica - Brez strehe nad glavo, obleke... - Pomoč trebanjske CZ

DOLENJSKE LAKNICE - Berto Kos in Ana Kokot, Litijana, ki že dve leti in pol živi v leseni počitniški hišici v Dolenjih Lahnah pri Mokronogu, sta se v ponedeljek, 10. januarja, zvečer vrčala z avtom iz Ljubljane domov. Čakalo pa ju je pogorišče. Okrog 14. ure je namreč hišica začela goriti in kljub trudom gasilcev iz PGD Mokronog in PGD Trebelno je lesena stavba z vso opremo pogorela. Ostal je le spodnji del, zidana klet. Škoda znaša okrog 1,5 milijona tolarjev.

Ne moreta verjeti, kako se je to zgodilo. Kriminalisti natančnega vzroka požara še niso povedali, menda pa je zagorelo, ker so se odprla vratca štedilnika na drva in

je goreče poleno padlo ven. "Dim je opazil sosed, ki je poklical pomoč, toda veliko se ni dalo več storiti," je povedal Berto Kos, ki je zaposlen v novomeškem Revozu. Skupaj z dolgoletno partnerico Ano Kokot, ki je upokojena, pa jima je zelo hudo tudi za njuno psico, nemoško ovčarko, ki je zgorela. "Ostalo nama je le to, kar imava na sebi, in avto. Prve dni sva začasno spala pri sosedih v Pavli vasi. Vsem se za pomoč zahvaljujemo," sta povedala.

Pri prebroditvi težav so jima nesebično priskočili na pomoč v štabu Civilne zaštite v Trebnjem. Zdravstveni dom jima je začasno, dokler drugače ne rešita stanovanjskega problema, dal v uporabo počitniško hišico, ki sta jo postavila zraven pogorele zidanice. Kot je povedal Dušan Mežnaršič, predsednik Območnega združenja in RK Trebnje, so jima iz sklada CZ pomagali še s posteljino, RK jima je dal nekaj obleke, o finančni pomoči pa se dogovarjajo tudi z občino.

L. M.

OBCNI ZBOR KRAJANOV

PONIKVE - Svet KS Dolenja Nemška vas vabi krajanje v petek, 21. januarja, ob 18. uri v gasilski dom Ponikve na občni zbor. Ker bo obravnavana tematika zelo aktualna - izgradnja avtoceste, problematika preskrbe z vodo, ureditev komunalne infrastrukture v naselju Dolenja Nemška vas - želijo, da se sestanka udeleži vsaj en član vsakega gospodinjstva.

V ATOMSKE TOPLICE

24. novembra smo se ob 8. uri učenci 5., 7. in 8. r. z razredniki odpravili plavat v Atomske Toplice. Prišli smo ob 9. uri. Tam smo približno 15 minut plavali za oceno, potem pa smo se tunkali, žogali, nosili na ramenih in še kaj. Tudi malica nam je tokrat vsem teknila. Žal je čas, namenjen kopanju, kar prehitro minil in morali smo domov. Želimo si še veliko takšnih dni.

ŠPELA POLJŠAK, 6. r.
OŠ Koprivnica

Dražji vrtci

Za 8 odstotkov

LITJA - VVZ Litija je občinskemu svetu posredoval predlog za 25-odstotno povišanje ekonomske cene za programe predšolske vzgoje od 1. januarja letos dalje, in sicer trikrat po 8 odstotkov: 1. januarja, 1. marca in 1. maja. Svetniki so potrdili le 8-odstotno od novega leta dalje, ostalo so zavrnili.

Kot je povedal ravnatelj Franci Končar, so se življenjski stroški zelo povečali, veliko družin zaradi nizkih osebnih dohodkov plačuje le najnižjo ceno - 8 tisoč tolarjev, kar ne zadošča niti za prehrano in za ogrevanje. Po novem naj bi starši za varstvo svojih otrok v litijskih vrtcih plačevali mesečno za dnevno varstvo otrok, starih 1 do 2 leti, 44.667 tolarjev, od 2 do 7 let 40.526 tolarjev ter za skrajšani 5-urni program varstva s prehrano za otroke od 2 do 7 let 31.048 tolarjev.

Litijski svetniki niso izglasovali ravnateljevega predloga iz lanskega novembra, da VVZ Litija nujno potrebuje sredstva v višini 7.835 tisoč tolarjev za nakup opreme, ki so jo naročili. To naj bi se zgodilo s prerazporeditvijo kontnih postavk. Svetniki pa so podprli predlog, da mora VVZ Litija za preostanek predlaganih podražitev pripraviti dodatno analizo upravičenosti podražitev.

K. ŠUSTERŠIČ

AJDOVCI GASILI TRIKRAT - Gasilci prostovoljnega gasilskega društva Ajdovci so lani gasili trikrat. Prvič so svoje čevi razvili, ko je gorelo v mizarški delavnici I-Les v Gorenjem Ajdovcu, drugič pa je zagorelo gospodarsko poslopje na Podlipi. Mlajši člani so nastopali na gasilskih tekmovanjih, s prostovoljnim delom pa so pokrili prostor za poletne prireditve, uliti tlake in položili ploščice v toaletnih prostorih in za odrom. Na letnem občnem zboru sta jih pozdravila župan Franc Škufca in v imenu gasilske zveze Novo mesto in občinskega poveljstva Žužemberk Andrej Banko, blagajnik Darko Pucelj (na sliki) pa je občnemu zboru predstavljal poslovanje društva. (Foto: S. Mirtič)

Povabilo Belokranjcev iz Kanade

Belokranjski klub iz Toronta je v sodelovanju s Slovenskim parkom, Športnim klubom Slovenija iz Hamiltona, Slovenijo iz Toronta ter s Canadian Slovenian Genealogical Foundation povabil v goste Nogometni klub Kolpa iz Podzemlja, ki bo kot prvi slovenski nogometni klub gostoval v Severni Ameriki. To naj bi se dogodilo že letos, zato bo treba poiskati vrsto pokroviteljev, saj bo polet čez lužo zahteval lep kupček denarcev. Tja, v Kanado namreč, pa namerava v bližnji prihodnosti odleteti tudi metliška Mestna godba, ki praznuje letos junija stopenj desetletnico nepretrganega delovanja. Bojda so že prejeli neuradno povabilo.

Pred tremi leti so bili na turneji po Kanadi člani folklorne skupine Ivan Navratil, oktet Vitis ter Silvester Mihelčič, pred dvema letoma pa Toni Verderber. Vsa ta gostovanja so zaslugi v Kanadi živčih Belokranjcev, ki vložijo veliko truda in denarja, kajti doma enomesečno bivanje v deželi tisočih jezer le ni tako poceni, še posebej, če vemo, da gre za dokaj številčne skupine. Navada je že, da letalske vozovnice plačajo obiskovalci, ki zaprosijo za pomoč podjetja, samostojne podjetnike, obrtnike ter občino. Godbeniki pa so pripravljeni prispevati znaten del cvenka iz lastnih žepov, saj se zavedajo, da bo težko zbrati blizu petdeset tisoč mark, kolikor bi zadostovalo za letalske vozovnice.

TONI GAŠPERIČ

Prispevki za dializni sklad

NOVO MESTO - Do 14. januarja se je v sklad za dializo nabralo 10.790.488 tolarjev, kar kaže veliko podporo vse javnosti za ta projekt. Nad 100 tisoč tolarjev so darovali: Jakopin, d.o.o., NM; Društvo ledvičnih bolnikov, izkupiček srečelov; od 10 do 50.000 tolarjev so darovali: Status, d.o.o., Metlika; Gea College Pic, d.o.o.; Kakovost 2000, d.o.o.; Kukman Beti, Črnomelj; Lams, d.o.o., Gradac; Abanka 11/1; Julij Mušič; PBS 12/1; Vida Sanjkovič, Palčnik NM; SKB 10/1; do 10.000 tolarjev so darovali: Julij Brinc; Ivanka Bučar; Andrej Grkšič; Viktor Matijašič; PBS 10/1; Ljubica Popović; Milena Pureh, Frizerstvo; Nikola Dragičević; SKB 13/1. Za prejeta sredstva se donatorjem najlepše zahvaljujejo.

Pomlajevanje in samozdravljenje

Študijski krožek vaj pomlajevanja in samozdravljenja na novomeškem RIC-u - Starodavne tibetanske vaje

NOVO MESTO - Na Razvojno-izobraževalnem centru Novo mesto pričenjajo delavnico vaj pomlajevanja in samozdravljenja, ki jo vodi Martina Kralj, vodilna strokovnjakinja na tem področju v Sloveniji in soavtorica priročnika Vrelec mladosti.

Gre za starodavne tibetanske vaje, ki so se izkazale kot učinkovit pristop posameznika k perečemu problemu preranega staranja, slabega telesnega zdravja, duševnih stisk in duhovne neizpoljenosti. Skozi stoletja so jih oblikovali in uporabljali tibetanski menihi. Vaje so preproste in dostopne vsakomur.

Njihovi izjemni učinki so vsestranski. S temi vajami izboljšujemo energijski pretok, priključimo ozdravitveno moč, dosežemo notranji mir pa tudi staranje upočasnijo. Na upočasnjenost staranja vplivajo številni dejavniki, izrednega pomena sta krvni obtok oziroma stanje ožilja in hrbtenice. Pet obredov, pet vaj, ki se imenujejo tudi vrelec mladosti, izjemno pripomore k izboljšanju krvnega obtoka in večji gibljivosti hrbtenice. Zato vaje ne ohranjajo samo zdravja in vitalnosti, ampak tudi mladostni videz. Organizem postane odpornější na stresne situacije, med izvajanjem vaj pa človek vzpostavi globlji stik s seboj. Vaje pomagajo tudi pri prebavnih motnjah, glavobolu, bolečinah v

hrbtu in vratu, togosti v nogah in vratu, artritisu, osteoporozi, znakih menopavze, zamašenih sinusih, krčnih žilah itd.

Veliko število Slovencev se že napaja ob vrelcu mladosti, sedaj imamo priložnost, da se vrelčarkam in vrelčarjem pridružijo tudi Novomeščani in okoličani, in to brezplačno.

M. Š.

TUDI STAROST JE LAHKO LEPA

Ob koncu minulega tedna sem praznovala svoj 90. rojstni dan. Ob tej priliki sem spoznala, v kako čudoviti sredini preživljam svojo starost. Rada bi se zahvalila podžupanji Martini Vrhovnik in podžupanu Borisu Dularju, ki sta me s prijazno besedo tako prijetno presenetila. Enako bi se rada zahvalila g. Seriniju s Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine, predstavnik RK in članom Turističnega društva Straža ter predstavnikom krajevnih skupnosti. Hvala tudi mojim dragim sosedom za tako prijetno presenečenje. Tudi starost je lahko lepa.

MARIJA AŠ, Straža

ROJSTNI DAN - Četrtega januarja je v krogu domačih praznovala 95. rojstni dan gospa Josipina Rosenberg iz Lebanove ulice v Novem mestu, najstarejša krajanka v krajevni skupnosti Drska. Življenje ni bilo preveč prijazno do nje - zgodaj je izgubila moža, zato je sama vzgajala in spravila h kruhu dve hčeri. Zdal ji ljubezen in pozornost vsi njeni vračajo. Slavljenjki sta voščili tudi predstavnici KO RK Drska. (Anica Bukovec)

MARIJA AŠ DEVETDESETLETNICA - V Straži je pred kratkim Marija Aš praznovala devetdeseti rojstni dan. Ob njenem jubileju so jo obiskali podžupanja Mestne občine Novo mesto Martina Vrhovnik, podžupan Boris Dular, predstavniki Krajevnih skupnosti in Turističnega društva Straža ter predstavniki Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine. (Majda Luzar)

KOLEDOVANJE V ŠENTRUPERTU - V Šentrupertu smo že tretje leto zapored obujali stari slovenski verski in kulturni običaj koledovanje. Nad 90 otrok in njihovih staršev voditeljev se je v manjših skupinah v dneh med božičem in novim letom padalo na pot od hiše do hiše. Po zgledu treh kraljev so koledniki prinašali v naše domove blagoslov, pesem in prigrizke voščila. Še posebej očarljiva sta bila vonj kadila in pripoved kolednice. Darove, ki smo jih zbrali, smo namenili misijonom. Radi smo se pridružili vseslovenski koledniški akciji, namenjeni misijonarju Ernestu Saksidi v Braziliji, kjer nastaja mesto otrok sirot. Zajeten del darov ljudi bomo namenili tudi naši rojakinji s. Zvonki Mikec, ki v Angli gradi šolo za tamkajšnje otroke. Da bi obujanje naših starih običajev v nas utrjevalo medsebojno prijateljstvo ter globoko narodnostno in krščansko zavest! (Sandi Osojnik, Šentrupert)

GNEČA OKOLI ŠTEDILNIKA - Prejšnji konec tedna sta učiteljica praktičnega pouka v gostinstvu Valerija Poreber in svetovalka za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti Cvetka Lavrič v kuhinji osnovne šole Prevole pripravili čaj peke peciv iz biskvitnega testa. Gospodinje so se naučile peči biskvitne rolade, pecivo s kislo smetano, ledene torte, jogurtove kocke in biskvitne potice. (Foto: S. Mirtič)

LANI KOMBI, LETOS ČRPALKO - Ko je prostovoljno gasilsko društvo Dvor lani kupilo Renaultov kombi master in ga je skupina članov društva v 600 delovnih urah nadgradila v gasilsko orodno vozilo ter s tem društvu prihranila več kot milijon tolarjev, je bil glavni cilj dvorskih gasilcev izpolnjen. Na srečo večjih požarov na njihovem območju lani ni bilo, posredovati pa so morali dvakrat. Letos nameravajo kupiti novo visokotlačno črpalko in prapor. Na občnem zboru sta se jim pridružila tudi župan Franc Škufca in predstavnik gasilske zveze Novo mesto Jože Zoran. (Foto: S. Mirtič)

NAŠE KORENINE

Mornar iz zelenega morja

Tisti, ki ste prepričani, da dobro poznate zemljepis, boste nejeverno dejali: "Iz katerega zelenega morja? Saj ga vendar ni!" Pa jaz in Kotarjev Tone z Malega Bana blizu Pletierja pod Gorjanci dobro veva, da je. Le plimovanje je precej drugačno, kot je v drugih morjih, za katera pravimo, da so modra. Zeleni plimni val plane semkaj vsa kot pomlad. Začne brsteti tam dol ob zeleni Krki in se vse mogočnejši dviguje po vznožju Gorjancev tja do vrha. Potem valovi v pomladnih sapicah in poletne nevihte bičajo ter brazdajo njegovo površino, dokler je jesenski mrzi ne začnejo razkrajati. Polna čudovitih mavričnih barv se poslavlja, potem pa zbledi in zaledeni. Drugo pomlad se začne spet vse znova.

Tone je bil dolga leta mornar v tem morju. Ker temu zelenemu morju ponavadi pravimo gozd, bo bolj prav, če tudi njemu rečemo kar gozdar. Ali še pravilneje: upokojeni gozdar. Kajti trideset let je že tega, kar se je službeno nehal potapljati v tisto šumeče zelenje na pobočjih Gorjancev. Zdaj le pošlaga, kako mu spomladi ptičje žvrgolenje naznanja, da je spet napočil čas ženitve in spletnja gnezda, in kako jeseni zavijajoče tuljenje motornih žag razglasa slovo.

Njegove oči so vajene tega zelenja že od vsega začetka, saj so ugledale luč sveta nedaleč stran. Kot drugi sin se je rodil malemu kmetu Antonu Kotarju in njegovi ženi Mariji. To je bilo jeseni leta 1914. Iste jeseni se je razvnela tudi prva svetovna vojna, ki je njegovega očeta odtrgala od kmetije in iz naročja mlade družinice ter ga poslala na obrambne okope v Galicijo. Tu je bil v enem od naletov ruske vojske ranjen. Ob koncu vojne se je vrnil invaliden.

Tone se torej še spominja prve svetovne vojne. Spominja se zamolklega topovskega grmenja, ki je prihajalo tam daleč iz zelenih valov dolenskih gričev, in spominja se tistih, ki so ušli iz grmečega pekla. V zavetju somraka so prihajali do podgorskih kmetij na obronku gozda in prosjčili za hrano ter obleko. Ko se je oče vrnil domov, so se spet počutili bolj varne. Kmalu je zaduhtelo po sveže zaoranih brazdah in znova je zavevalo v zibelki. Še deset Kotarjevih otrok se je rodilo po prvi svetovni vojni, tako da jih je bilo vseh skupaj dvanajst. Med njimi tudi Martin, ki je v naslednji vojni padel v partizanih in bil pozneje proglašen za narodnega heroja.

Kotarjeva kmetija ni bila velika, zato so morali otroci kmalu z doma. Tone je po osnovni šoli odšel v Bosno k bratom trapistom, ki so v Banjaluki imeli samostan, šolo in sirotišnico. Tu je dokončal srednjo šolo, nato pa je v Mariboru dobil še gozdarsko izobrazbo. Tako je postal gođen za samostojno življenje. Kot gozdar se je proti koncu tridesetih let zaposlil v pleterskem samostanu. Tako je postal zeleni "mornar".

Enkrat smo se v tem sestavku že srečali s številko dvanajst. Toliko je bilo otrok pri Kotarjevih

v Velikem Banu. A v tistih časih okoli prve svetovne vojne po naših domovih to ni bilo nič nenavadnega. Toliko jih je bilo naprimer tudi pri Slabetovih v bližnjem Apneniku. Dvanajst otrok se je namreč rodilo gospodaru Jožetu in njegovi ženi Ani. Jože je številno družino preživil tako, da je v Pletierjah služil za konjarja. Pa sta se spoznala, njegova hči Katarina ali Tina, kakor so jo takrat klicali, in pleterski gozdar Tone. Vzklila je ljubezen in konec januarja štiridesetega leta sta se znašla pred oltarjem farne cerkve v Šentjetneju.

Tonetova in Katarinina zakonska barka je srečno splula in še istega leta je na njenem krovu prvič zavekalo. Pridružila se jima je hčerka Katarina. Mirne plovbe pa je bilo kmalu konec. Barka je zašla med čeri druge svetovne vojne in sovražne bombe so burkale njeno pot. Razdejala so dom mlade družine v Vrhpolju in Katarinin rodnj Apnenik ji je ponudil zatočišče. Še Tone, Jože, Marija, Peter in Jožica so se potem povzpeli na krov Kotarjeve barke. Šest otrok je torej šel njun zakon. Polovico manj, kot sta jih bila vajena iz rodnih gnezd, pa vendar kar veliko za novi čas. Dandanes bi že družinam s polovico manj otrok rekli, da so številne.

Tone je bil vesten mornar. Dostikrat se je moral potopiti v zeleno podgorsko morje, da je spravil vseh šest otrok h kruhu. Medtem je svoji družinski barki zgradil tudi varen pristan v Malem Banu. Sprijaznena grčka nad pleterskim samostanom je lep razgled na gorjanska pobočja, porasla z gostimi gozdovi, ki se kakor morski valovi zaganjajo v strmino. Tone je poznal vse njihove skrivnostne globine. Potapljal se je vanje po skrivnih stezicah in domače mu je bilo petje gozdnih ptic in ujed. Njegov korak se je stapljal z gozdom tišino in se prožno in varno gibal mimo bivališč skritih gozdnih živali.

Zdaj le še skozi okno sledi sencam, ki potujejo preko gorjanskega pogorja, in temne lise v njem mu povedo, kje so nekoč pogozdovale: "Z gozdovi smo včasih preudarno gospodarili. Kolikor drevs smo iz njega vzeli, toliko sadik smo zasadili. Samo upam lahko, da je tudi danes tako," pravi šestdesetletni gozdar. Zdaj, ko je drevje še golo, je v strmini jasno videti tiste temnozeleno otočke, kjer je bila smreka umetno posajena. "Bukve nisimo sadili. Ta je tukaj doma in se zaseja sama. Mi pa smo hoteli narediti mešan gozd," pravi stari gozdar. Že bežen pogled na vznožje pogorja pove, da je načrt uspel.

Kako pa je uspela plovba Katarinine in Tonetove barke? Kar dobro. Zdaj, po šestdesetih letih, sta zasidrana v Malem Banu. Na domu sta ostala sama, a pet njih še živih otrok ju redno obiskuje in jima pomaga pri delu, često pa se oglasijo tudi vnuki in pravnuki. Prvih je štirinajst, drugih pa osem. Zadnji podatek je sila varljiv, vsekar pa utegne biti pri Kotnikovih v Malem Banu konec tega meseca sila živo.

TONE JAKŠE

BOGATA NAJDBA

Je pustil srebrnike v cerkvi trgovec?

Na hribčku nad Kovačo vasjo pri Starem trgu ob Kolpi, od koder je prelep razgled daleč naokrog, je nekoč stala cerkev sv. Antona Padovanskega. A 13. junija daljnega leta 1938 je bilo tam zadnje veliko žegnanje, saj se je še istega dne zvečer razbesnela nevihta in strela je udarila v cerkev, ki je zagorela kot bakla. Junija lani je bilo na god sv. Antona Padovanskega v delno obnovljeni cerkvi po natanko 61 letih zopet žegnanje.

Nad Kovačo vasjo so že v 16. stoletju zgradili cerkev sv. Ane, ki so ji v 18. stoletju dogradili še prečno ladjo in jo poimenovali po sv. Antonu Padovanskem. A kljub temu da je stala na eni najlepših razglednih točk v Poljanski dolini in je šlo vse prej kot za majhno cerkev, ljudje najbrž niso zbrali ne dovolj denarja ne moči, da bi jo po požaru obnovili. Poleg tega je bila na pragu druga svetovna vojna. In ko so prišli v te kraje italijanski vojaki, jim je padla v oči prav požgana cerkev. Oropali so jo še tistega, kar ji je ostalo: na Hrvaško so odpeljali zvonova. Poljanski župnik Jože Pavlakovič je od domačinov zvedel, da je bilo po vojni menda že zbranega nekaj materiala za obnovo cerkve, a so ga porabili za obnovo domovine. Propadanje cerkve pa se je nadaljevalo. Nekoliko so ji pri tem pomagali tudi vojaki po drugi svetovni vojni, ki so se na cerkvi učili minirati. Pri tem so podrli tudi del zida pri glavnih vratih in že je grozilo, da se bo zvonik na preslico zrušil.

Ko je Pavlakovič pred devetimi leti prišel za župnika v Stari trg, je skupaj s krajanji počistil precej zarasle ruševine, kapelo pa so pokrili, a je veter odnesel zasilon kritino. Sredi leta 1998 pa so se znova lotili obnove cerkve, saj je grozilo, da se bo zrušilo še tisto, kar je od nje ostalo. Do lanskega žegnanja jim je uspelo utrditi zidove, postaviti ostreže in bakreno kritino, čaka pa jih še precej dela. Čeprav je bila in še bo obnova cerkve sv. Antona Padovanskega

velik zalogaj, pa je prav tako kot to, da so preprečili nadaljnje propadanje, pomembna tudi presenetljiva najdba v zidu cerkve, kakršne je gotovo nihče ni pričakoval. Ko je namreč utrjeval zid pet metrov od tal, so se Nikoli Štublarju izpod orodja usuli srebrni kovanci različnih velikosti. O pomenu novcev je potem, ko so jih natančno proučili in očistili, preteklo soboto v Starem trgu predaval Andrej Šemrov iz numizmatičnega kabineta Narodnega muzeja v Ljubljani.

Celo strokovnjake je v zbirki 57 novcev presenetilo marsikaj. Najstarejši novce je bil skovan na Bavarskem v prvi polovici 15. stoletja, sicer pa prevladujejo srebrniki iz nemških dežel, čeprav je presenetljivo veliko tudi češkega denarja. Nekaj je tudi novcev, ki jih sicer na slovenskem ozemlju niso našli ravno veliko. Eden od takšnih je kovanec iz beneške republike. Zanimivo je, da je bilo med novci nekaj takšnih, ki v drugih delih sedanje Slovenije niso bili v obtoku, na primer praški novčič, kakršnih so na slo-

venskem ozemlju našli le nekaj. Posebno pozornost je pri strokovnjakih zbudil tudi talar, ki je v zbirki eden mlajših, a največji, saj ima kar štiri centimetre premera, medtem ko je premer ostalih centimeter ali nekoliko več. Posebne pozornosti je vreden tudi kovanec s portretom Ferdinanda I., ki je ukazal zapleniti zlato in srebro (tudi posodo in svečnike iz cerkva), da so iz zlahtnih kovin skovali denar, s katerim je plačal vojake za obrambo pred Turki. Ta kovanec je toliko pomembnejši prav zato, ker se je zaradi ukaza Ferdinanda I. pri nas iz tistih časov ohranilo zelo malo srebrnih in zlatih izdelkov.

V mošnjičku, v katerem so bili tudi novci iz madžarske kovnice, kovnice v bližini Firenc in iz salzburške nadškofije, so bili zbrani kovanci, skovani v približno sto letih. Zadnji so iz leta 1556, količina je njihova vrednost, pa je težko oceniti. Za zgodovinarje so neprecenljive vrednosti, v 16. stoletju pa je bila njihova vrednost približno pol plače takratnega strelca, torej okrog 80 tisoč današ-

njih tolarjev. Kdo je bil njihov zadnji lastnik, ostaja še skrivnost. Andrej Šemrov ugiba, ali jih ni morda v cerkev skril trgovec, ki je trgoval tudi na Hrvaškem in Madžarskem, vendar jih ni prišel nikoli iskat, ker je storil bridko smrt. Domneva tudi, da je lastnik umrl leta 1556. Morda bodo zgodovinarji s pomočjo arhivov razkrili, kaj se je v tistem času dogajalo v teh deželah ter iz izsledkov sklepal o usodi lastnika srebrnikov.

Župnik Pavlakovič je lani izrazil pobožno željo, da bi se v zvoniku cerkve sv. Antona Padovanskega v Kovači vasi 150-kilogramskemu zvonu, ki so ga pripeljali iz Poljan nad Škofjo Loko, pridružil še 100-kilogramski zvon. Niti v sanjah pa si ni mislil, da se bo ta želja tako kmalu uresničila. Kmalu po lanskem junijskem žegnanju je namreč Ana Režek iz Močil obljubila 500 DEM za nov zvon. "Nisem vedel, kdaj se ji bo pridružil še kakšen darovalec. A ko smo se sredi septembra vračali z Rogla, kjer je bilo praznovanje 80-letnice Uniorja, je Peter Madronič prav takoj obljubil 500 DEM za nakup zvona. Vendar smo ob pregledu starega zvona ugotovili, da bi bilo najbolje kupiti dva zvonova. In konec novembra smo ju že pripeljali v Stari trg," niza župnik Pavlakovič. Ves denar za zvonova so darovali verniki, minulo nedeljo, dan pred godom sv. Antona Pušavnika, pa so ju pri maši, ki jo je vodil generalni vikar Božidar Metelko iz Ljubljane, blagoslovili. Večjega, nad katerim sta prevzela botrstvo Unior in Peter Madronič, so posvetili A. M. Slomšku in podarili Uniorju. Manjšemu pa je bila botra Ana Režek, posvetili so ga sv. Ani in podarili občini Črnomelj. "Tako se želimo vsaj simbolično zahvaliti za pomoč pri oživljanju naših krajev in obnavljanju župnijskih objektov," je zadovoljen poljanski župnik, ki že razmišlja tudi o nadaljnji obnovi cerkve na griču nad Kovačo vasjo.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

POL STOLETJA STARI NOVCI - Novci, ki so jih predlansko poletje našli pri obnovi cerkve nad Kovačo vasjo, so ob nedavni predstavitvi v Starem trgu zbudili veliko zanimanja. Gotovo pa bo še bolj zanimivo slišati, kakšna je bila usoda zadnjega lastnika sedeminipetdesetih srebrnikov, če bo komu uspelo dokopati se do njegove življenjske zgodbe. (Foto: M. B.-J.)

NAŠI ZVESTI NAROČNIKI

Usovi že pol stoletja z nami

Časopis je naročil prvorojenec Jože, ko pa se je preselil v Ljubljano, je Dolenjski list ostal na Gorenjih Jesenicah pri bratu Rudiju in mami Ani - Radi ga prebirajo vsi pri hiši, najprej gospodar.

Usova mama, 89-letna Ana, je še zelo čila in zdrava. Bolj kot vse je to želela tudi svojim otrokom, zlasti prvorojencu Jožetu, rojenemu 1933, ki mu je pri 14 letih pričela nagajati skleroza multiplex in mu leta 1972 dokončno izšla izmučeno telo. Po materi je Jože imel veliko veselje do branja, in ker je hotel biti na tekočem z domačimi zanimivostmi, je naročil leta 1950 Dolenjski list.

Ko se je ob napredovanju boleznij Jože preselil v Ljub-

ljano, so se domači dogovorili, da bo "Dolenj" ostal doma, naročnik pa je postal danes 62-letni mlajši brat Rudolf. In tako je ostalo do danes. Rudijeva starejša sestra Mici je v Nemčiji, Anica v Trebnjem, mlajši brat Stane pa ima hišo v sosesčini. Poleg Rudija, žene Ane in mame Ane so časopis radi prebirali vsi štirje Rudijevi otroci: tudi najstarejša hči Sonja, zdaj medicinska sestra v novomeški bolnišnici, Mija, vzgojiteljica v Šmarjeti, Alenka, trgovka v Trebnjem, ki so že zdoma, in najmlajša hči Tanja, študentka 3. letnika Visoke šole za socialno delo, ki je še doma.

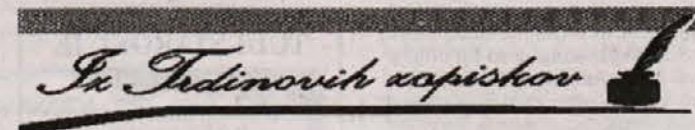
Časopis praviloma prvi pregleda gospodar Rudi, ki najprej preleti oglase, da bi videl, ali

kdo prodaja kaj uporabnega za kmetijo. Usovi imajo namreč 6 ha zemlje, od tega 4 ha obdelovalne, 6 krav molznic in potrebuje za lažje delo kar nekaj kmetijskih strojev. Ker ima Rudi "zlate roke", saj zna mehanizacijo dobro vzdrževati in popravljati, dokupuje praviloma rabljene stroje. Pred kratkim so kupili rabljen trolasec za gnoj in novo nakladalko. Rudi je delal v nekdanji Tovarni šivalnih strojev na Mirni, v pokop pa je šel iz Tesnil. Pri njih je bila zbiralnica mleka že pred več kot pol stoletja. Usova ata, ki se je na Dolenjsko priženil z Gorenjskega, je bil mlekar že v šentrupeški mlekarni. Pet otrok je izgubilo pridnega očeta leta 1949. "Anči je zadožlena za molžo, to pa dobro obvlada tudi Tanja," pojasni delitev dela med ženo in hčerko gospodar Rudi. On se raje zapelje v hosto, kjer je prenaporno za nečnejši spol,

z veseljem pa gre v "goro", v vinograd na Okrogu, kjer je pred desetletjem posadil 500 trt. Usovi so že nekajkrat pridelali zelo dober cviček in belo dolenjsko vino, s katerim so postregli že tudi marsikakšnemu popotniku, ki se je želel naučiti čudovitega razgleda od njihovega vinskega hrama na šentrupeško kotlino.

Rudijeva žena prebere v "Dolenjcu" najprej domače zanimivosti in Trebanjske iveri, nato portret tedna, mati Ana pa rada zgodbe o življenju ljudi, ki jih pišemo novinarji, in Halo, tukaj. "Ne moremo si misliti, kako bi bilo, če ne bi med nas prišel Dolenjski list, zato komaj čakamo četrtna," pravi Tanjina mamič. Tanjo menda najbolj zanimajo nova rojstva v Dolenjcu, zbode nekdo deklet, ki se le prešerno nasmehne in si misli svoje.

PAVEL PERC

• Norčujejo se iz malih kmetov - Gruntarji se strašno radi delajo norca iz malih kmetov, ki imajo le hišo s poslopji in k večjemu kak oral njive. Pravijo jim zaničljivo le sebenjki, kakor gostačem, češ ker morajo jemati v najem tuje njive ali pa si pomagati s krčmarijo ali rokodelstvom, ne razlikujejo se dosti od prostih gostačev. Če ima tak sebenjek tudi dobro življenje vsled pridnosti in rokodelske spretnosti ne pridobi si s tem še nikakega spoštovanja, razun če kmetje mislijo, da si je že toliko pridobil, da si kupi lahko kmetijo.

• Ubog sebenjek - Krčmar Rezar je z vsem dobro založen. Kar kdo potrebuje kupi lahko pri njem, ima vsega orodja dovolj, vsi sosedje hodijo prosit ga na posodo za sto reči zdaj za sekiro, pa za pilo, za verigo, olje, maslo, moko, slamo etc. on pa ni še prošil nikoli za nič drugega ko enkrat za gnojen koš. In vkljub vsemu temu ga zaničujejo kot sebenjka in mu se smeja ko ga vidijo delati na vsi moč od zore do trde noči češ kaj se revež napenja - zmogel si ne bo nikoli - kar je to ostane - ubog sebenjek, naj bi se ne trpinčil tako neumno po živinsko.

USOVI BI TEŽKO BREZ DOLENJCA - Rudi in dve Ani Us z Gorenjih Jesenic so zvesti bralci Dolenjskega lista že pol stoletje. (Foto: P. Perc)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 20.1.

SLOVENIJA 1

8.40 - 0.50 Teletekst
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
9.45 Pod klobukom
10.35 Zgodbe iz školjke
11.05 National geographic, serija, 10/11
11.55 Vino moje dežele
13.00 Poročila
13.45 Tedenski izbor
Večerni gost
14.35 Zoom
16.05 Osmi dan
16.30 Slovenci po svetu
17.00 Tedi
17.35 Slike iz Sečuaa
18.00 Obzornik
18.10 Delo v teku, serija, 3/7
18.40 Evropa in ljudje
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV Poper
21.35 Turistična oddaja
22.10 Odmevi, kultura, šport
23.05 Gibljive slike

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 10.00 Strela z jasnega, 6/13 - 10.50 Videoring - 11.20 Nič svetega, nan. - 2.50 - 12.10 Svet poroča - 16.00 Ljubezen vsenci, film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dr. Quinova, nan. - 19.00 So leta minila, nan., 5/7 - 19.30 Videoring - 20.05 Na robu, serija - 20.25 Filmski triki - 21.00 Resna glasba - 22.00 Poseben pogled, film - 23.45 Slovenski jazz

KANAL A

8.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Resnični svet, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Simpatije, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Morilski um, film - 21.40 Katarina velika, nad. - 22.30 French in Saunders, nan. - 23.10 MacGyver, film - 0.00 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.15 Iz združenja - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

7.25 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Umazane laži (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.45 Lovci na slonovino (film) - 16.30 Morje - 17.45 Dok. oddaja - 18.20 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Predsedniške volitve - 21.35 Kviz - 23.00 Pol ure za kulturo - 23.35 Poročila - 23.55 Španski film - 1.40 Mešani pladenj (film)

HTV 2

9.40 Kraljestvo divjine - 10.05 Hrvaška kulturna in naravna dediščina - 10.3 Kung Fu (film) - 12.10 Ponovitve - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.30 Hugo, tigrica - 17.55 Žepni nožič (nan.) - 18.20 Iz jezikovne zakladnice - 19.05 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Kviz - 20.20 Seinfeld (serija) - 20.50 Urgenca (serija) - 21.40 Opazovalnica - 22.15 Škratna cesarica (film) - 23.55 Nočni pogovori - 0.55 Umazane laži (serija) - 1.40 Serija - 2.25 Portreti - 3.25 Kaos (film)

PETEK, 21.1.

SLOVENIJA 1

8.40 - 1.00 Teletekst
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
10.00 Slike iz Sečuaa
10.10 Enajsta šola
10.45 Delo v teku, serija, 3/7
11.15 Evropa in ljudje
11.25 V vojni z mamilami, 3/3
13.00 Poročila
13.15 Vremenska panorama
13.50 Tedenski izbor
Alica, kult. magazin
14.15 Slovenci v Avstraliji
15.10 Po domače
16.30 Mostovi
17.00 Rdeči grafit
17.35 Miškolin
18.00 Obzornik
18.10 Resnična resničnost
18.40 Dosežki
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
21.35 Vrtičkari, nad., 13/13
22.10 Odmevi, šport
23.00 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 10.00 Dr. Quinova, nan. - 10.35 Superveleslalom (ž) - 10.45 Na robu, serija - 11.10 Filmski triki - 11.35 Pasqualino semdem letpo, italij. film - 11.50 Supervele-

slalom (m) - 13.25 Videoring - 14.00 Črna orhideja, TV drama - 15.40 Eva, ang. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Skrita področja znanosti - 18.40 Rokomet - 19.30 Videoring - 20.05 Generacije znanosti - 20.25 Daleč od ponorelega sveta - 21.25 Grace na udaru, nan., 3/25 - 21.50 Film tedna - 23.25 Umori, nan., 10/22 - 0.10 Umor 1. stopnje, nad., 11/18 - 1.00 Noč z Dickom, nan.

KANAL A

8.30 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Resnični svet, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Simpatije, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarije - 21.00 Čarovnice, film - 22.00 Mož, ki je šel na hrib in se vrnil z gore, film - 23.45 MacGyver, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Kulturni pregled - 18.20 Kmetijski nasveti - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 22.15 Motosport - 21.45 Ajd dijo

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Umazane laži (nad.) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Serija - 14.45 Noro zaljubljen (film) - 16.30 Dok. oddaja - 17.00 Hrvaška danes - 17.45 Moj dom - 18.20 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Predsedniške volitve - 23.30 Lepa naša - 0.35 Iz temeljev HTV - 2.40 Dok. oddaja - 3.10 Opazovalnica - 3.40 Moj dom

HTV 2

10.45 Kung Fu (film) - 12.20 Ponovitve - 13.45 Pol ure za kulturo - 14.15 Morje - 15.55 Lassie (serija) - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.00 Televizija o televiziji - 17.25 Hugo - 17.50 Zdravnik v hiši - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.00 Kviz - 20.20 Od Zemlje do Lune (serija) - 21.15 Foxov filmski večer - 22.35 Opazovalnica - 23.05 Hladna vojna - 1.30 Vodič dobrega seksa

SOBOTA, 22.1.

SLOVENIJA 1

7.00 - 2.15 Teletekst
8.00 Tedenski izbor
Zgodbe iz školjke
8.30 Radovedni Taček
8.45 Zlatko Zakladko
9.15 Pod klobukom
10.10 Film
11.40 Lassie, nan.
12.05 Tednik
13.00 Poročila
13.35 Turistična oddaja
13.55 Med valovi
14.25 Petka
15.45 Film
17.00 Cofko cof, risanka
17.25 Mozartova družina, 3/26
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Orion
21.50 Vino moje dežele
22.30 Poročila, šport
23.05 Nenavadna družina, nan., 3/13
23.30 Napis na zidu, ang. nad., 3/4
0.20 Francoski film

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.30 Videoring - 10.05 Noro zaljubljena, 24/25 - 10.30 Nevarni zaliv - 10.35 Superveleslalom (ž) - 11.20 Svetnik, nan. 2/43 - 11.50 Smuk (m) - 12.10 Štafeta mladosti - 13.00 Šport - 19.30 Videoring - 20.05 Film - 21.40 Turandot, opera - 0.40 Obtoženi, ang. nan., 5/8

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nan. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Dušni pastir, nan. - 11.00 Dvojčka Edison, nan. - 11.30 Webster, nan. - 12.00 Zmenkarije - 12.30 Mladoporočenci, pon. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Padla zvezda, film - 16.00 Adrenalina - 17.00 Zgodba o Tammy Wynette, film - 19.00 Veličastni sedem, nan. - 20.00 Vročinski val, film - 21.40 Blagoslov smrti, film - 23.30 Striptizete - 0.10 Atlantis

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 17.55 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.20 Motosport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja - 21.00 Novice - 22.15 Najspot

HTV 1

7.25 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.05 Film - 10.00 Tovarna sanj - 11.15 Risana serija - 12.00 Poročila - 12.35 Hruške in jabolke - 13.10 Kmetijski nasveti - 14.55 Shane (film) - 17.10 Beverly Hills (serija) - 18.10 Melrose Place (serija) - 18.55 Risana serija - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Predsedniške volitve - 20.20 Film po izbiri gosta - 23.15 Zabavna oddaja - 1.10 Poročila

HTV 2

8.20 Iz temeljev HTV - 11.15 Nedeljska premiera - 14.15 Zvezdne steze (serija) - 15.35 Hladna vojna (serija) - 16.30 Črno-belo v barvi - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 19.55 Velikani 20. stoletja - 20.50 Opera Box - 21.40 Frasier (serija) - 22.10 Opazovalnica - 22.45 Pravica za vse (serija) - 23.30 Logarjeva hiša (serija) - 1.10 Beverly Hills - 1.55 Melrose Place (serija)

NEDELJA, 23.1.

SLOVENIJA 1

7.05 - 1.05 Teletekst
8.00 Živžav
Risanke
9.20 Telerime
9.25 Super stara mama, nan., 25/26
9.50 Ozare
9.55 Pihalni orkestri
10.25 Okus po cvetju
11.00 Audubonov živalski svet, serija
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.35 Pomagajmo si
14.05 Orion
15.35 Prvi in drugi
16.00 Čari začimb
16.30 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Slovenski magazin
18.40 Spoznavanje narave in družbe
19.10 Zrebanje lota
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.35 Družinske vezi
22.30 Poročila, šport
22.50 Ples v Ameriki

SLOVENIJA 2

8.30 Tretje oko, serija - 9.15 Nikoli v dvojce brez tebe, nad., 49/60 - 9.20 Veleslalom, 1. vožnja (ž) - 9.40 Nevarni zaliv - 10.20 Slalom, 1. vožnja (m) - 10.30 Ata, nan. - 11.00 Zvezde Hollywooda - 11.30 Parada plesa - 12.00 Policija - 12.20 Veleslalom, 2. vožnja (ž) - 13.20 Slalom, 2. vožnja (m) - 13.00 Šport - 19.30 Videoring - 20.05 Umetnost zahodnega sveta - 21.05 Raymonda imajo vsi radi, nan. - 21.35 Cik cak - 22.05 Šport v nedeljo - 23.05 Question of honor, am. film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, pon. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Dušni pastir, nan. - 11.00 Dvojčka Edison, nan. - 11.30 Webster, nan. - 12.00 Skrita kamera - 12.30 Fashion TV, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Srečna dama, film - 15.50 Klik: Atlantis; Nesmrtna, Hughleyjevi - 19.00 Nemogoče - 20.00 Priden sinko, film - 21.30 Stilski izziv - 22.10 Nevarne skušnjave, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Orfejevska parada - 18.25 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 24.1.

SLOVENIJA 1

8.10 - 0.40 Teletekst
9.00 Tedenski izbor
Risanke
9.15 Rdeči grafit
9.50 Resnična resničnost
10.20 Dosežki
10.40 Na vrtu
11.05 Botri vzhajajočega sonca
11.35 Gibljive slike
12.05 Utrip
12.15 Zrcalo tedna
12.30 Prvi in drugi

13.00 Poročila
13.15 Konj za Deni, ang. film
14.50 Pomagajmo si
15.40 Polnočni klub
16.30 Dober dan, Koroška
17.00 Radovedni Taček
17.20 Super stara mama, nan.
18.00 Obzornik
18.10 Dober večer
19.00 Risanka
19.10 Zrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Klinika pod palmami, nem. nan., 8/24
21.00 Odstiranje
22.10 Odmevi, kultura, šport
23.00 Odstiranje

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 10.00 Daleč od ponorelega sveta, nad. - 10.55 Euronews - 15.30 Policija - 16.00 Cik cak - 16.30 Veliki skladatelji

NAGRADE V NOVO MESTO, ČRNOMELJ IN LESKOVEC

Žreb je izmed reševalcev letošnje 1. nagradne križanke izbral Silvo Lovko iz Novega mesta, Ivana Bariča iz Črnomelja in Heleno Frankovič iz Leskovca. Lovkovi je pripadla denarna nagrada, Barič in Frankovičeva pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 31. januarja na naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 3". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 1. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 1. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: PAKOBUL, OBELINA, ŠPORTNIK, LETA, ESO, AVALA, OT EKIPA, ANINA, PASANT, AZI, ATM, JOKASTA, KREPELO, TEK, TANA, ASCOTA, ANAS, RAZPAD.

17.30 Po Sloveniji - 18.05 Snežna reka, nan. - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.05 Jasno in glasno - 21.00 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Eva, film

KANAL A

8.30 Maria Isabel, nad. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 MacGyver, nan. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti - 15.30 Resnični svet, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Simpatije - 19.30 Princ z Bel Aira - 20.00 Ljudstvo proti Larryju Flyntu, film - 22.15 Zvezdna vrata, nad. - 23.10 French in Saunders, nan. - 23.50 MacGyver, nan. - 0.40 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Orfejevska parada - 18.25 Športni pregled - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Brez šminke

TOREK, 25.1.

SLOVENIJA 1

8.10 - 1.10 Teletekst
9.00 Tedenski izbor
Mostovi
9.30 Radovedni Taček
9.45 Otroška serija
10.20 Dober večer
11.10 Znameniti umetniki
12.05 Klinika pod palmami, nan., 8/24
13.00 Poročila
14.00 Odstiranje
16.30 Prislunhimo tišini
17.00 Zlatko Zakladko
17.15 Kako rada imam šolo, nan., 3/26
17.30 Moja žival in jaz, nan., 3/26
18.00 Obzornik
18.10 Zgodovina vode, serija, 3/4
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Peta hiša na levi, nan., 6/10
20.35 Izbrana poglavja iz 20. stol.
21.00 Omizje
22.10 Odmevi, šport
23.00 Lovska strast, švic. drama
0.20 Zgodovina vode, serija

SLOVENIJA 2

10.00 Tedenski izbor: Snežna reka, nan.; 10.45 Videoring; 11.20 Resnica ali kazen, film - 12.35 Euronews - 14.10 Risanka - 14.35 Jasno in glasno - 15.30 Studio City - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Veter v hrbet, kan. nad., 15/26 - 19.00 Ljubezen in zakon, am. nan. - 19.30 Videoring - 20.05 Dok. oddaja - 21.00 Kaskaderka, film - 22.30 Svet poroča - 23.00 Glasba in človeški um, serija, 3/3

KANAL A

8.30 Maria Isabel, nan. - 9.30 Vse za ljubezen, nad. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Po MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Resnični svet - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.15 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Simpatije, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Adrenalina - 21.00 Kobilica, film - 23.10 French in Saunders, nan. - 23.50 MacGyver, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Brez šminke - 18.25 Šport - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Oleana, film - 21.00 Novice - 21.15 Pokličite župana, pon.

SREDA, 26.1.

SLOVENIJA 1

8.40 - 1.00 Teletekst
9.30 Tedenski izbor
Risanke
10.05 Kako rada imam šolo, nan., 3/26
10.20 Moja žival in jaz, nan., 3/26
10.35 Japonske pravljice
10.50 Mozartova družina
11.15 Zgodovina vode, 3/4
12.05 Peta hiša na levi, nan., 6/10
12.35 Izbrana poglavja iz 20. stol.
13.00 Poročila
13.20 Tedenski izbor
Prislunhimo tišini
13.50 Obzorje duha
14.20 Ljudje in zemlja
15.10 Omizje
16.00 Sledi
16.30 Mostovi
17.00 Male sive celice
18.00 Obzornik
18.10 National Geographic, serija, 11/11
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Sedmi pečat
22.10 Odmevi, kultura, šport
23.05 Sončni žarek
23.30 Koncert simfonikov

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 10.00 Veter v hrbet, kan. nad. - 10.50 Dok. oddaja - 11.35 Kaskaderka, film - 13.05 Videoring - 13.40 Euronews - 16.00 Veličastni, fr. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Strela z jasnega, nan. - 19.00 Sorodne duše, nan., 4/13 - 19.30 Videoring - 20.00 Odbojka - 21.30 Tenis - 22.30 Kengurujeva palača, avstral. nad. 2/2

KANAL A

8.30 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Gregorju Blažiču z Griča pri Klevčevu 12. Nagrajencu čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (2) Na Dolenjskem – ansambel Petra Finka
- (1) Letu 2000 – ansambel Lojzeta Slaka
- (4) Novo leto 2000 – ansambel Rubin
- (3) Otožno dekletce – ansambel Mavrica
- (8) Beli venček – Jože Bohorč s prijatelji
- (5) Otrokom novega tisočletja – ansambel Mačkoni
- (6) Kmečka peč – ansambel Tonija Verderberja
- (7) Beli cvet – ansambel Pogum
- (-) Daleč od srca – Bratje iz Oplotnice
- (9) Le muzika – ansambel Mikola

Predlog: Bilo je na Valentina – Fantje izpod Rogle

KUPON ŠT. 3

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 3

DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	MOČ	SREDOZEM. OKRASNA RASTLINA	CENT	GORSKA OMOTA V BERNŠKIH ALP AH (ŠVICA)	IME RADUSKE NAPOVEDOVALKE KOROŠČEVE	DESNI PRITOK VISLE (POLJSKA)
OKRASNI KAMEN (VRSTA KALCEDONA)							
ČISTO PREMOŽENJE							
BELA PORCELANSKA GLINA							
URNA							
						KDOR SE VDAJA OPILU	ZDRAVILU V OBLIKU KROGLICE
AVTOR: JOŽE UDIR	KOŽNA RAZPOKA	KAR SE OD SVEČE NAKAPLJA	ZANKA	MESTO V ZAHODNI MAKEDONIJI		KANON	
IME AM. SAH. VELEMOJSTRA FISHERIA						ODPRITINA V KRAŠKIH TLEH	
JAP. LUKA NA OTOKU HONŠU						INDUSKI JELEN	
						VZDEVEK FR. PISCA GARY ROMAINA	

France Mihelič: Spomin na Žužemberk

V svetu Miheličevih demonov

Zadnji del trilogije Lojzeta Gostiše o slikarju Francetu Miheliču - Monumentalno delo trajne vrednosti

Ob koncu lanskega leta je Slovenska akademija znanosti in umetnosti izdala knjigo Lojzeta Gostiše "France Mihelič v svetu demonov". Gre za zadnjo knjigo iz trilogije o enem največjih slovenskih slikarjev Francetu Miheliču, s katero je umetnostni zgodovinar Lojze Gostiša, ki je bil domala pol stoletja tesen umetnikov prijateljski spremljevalec in njegov neustrahovani kronist, sklenil svoje življenjsko delo. Gostiševa trilogija o Miheliču je izšla v časovnem razmiku štirih let; prva knjiga nosi naslov Na poti k mrtvemu kurentu, druga Bala o ožganem drevesu. Tretja, "V svetu demonov", zajema umetnikovo najdaljše ustvarjalno obdobje od konca druge svetovne vojne do leta 1998, tako rekoč do umetnikove smrti. To obdobje zajema umetnikovo znamenito fantastično ustvarjalnost. Vsekakor Gostišev delo vzbuja občudovanje že zaradi svoje obsežnosti in s tako široko ter izčrpno monografijo se ne more pohvaliti noben drug slovenski slikar. Monumentalno delo trajne vrednosti.

O Gostiševem kritičnem pristopu in uporabljenih prijemih pri obravnavi Miheličevega slikarstva - za vsako knjigo trilogije je napisal tudi izčrpno študijo - je ob izidu zadnje knjige prof. Marijan Tršar med drugim dejal: "Kar posebej pade v oči, je njegovo (Gostišev) dosledno izhajanje iz obravnavanih likovnih del, skoraj dokumentarno beleženje tega, kar mu pripoveduje, sugerira slika." In naprej: "Lahko bi rekli, da je vsem (trem knjigam) skupen isti izvir, namreč poznan po največkrat pozabljenem dejstvu, da je bil Gostiša prijateljsko zvest sledilec Miheliču in njegovemu delu malone vsa povojno leta. Kdo drug, ki ni poznal slikarja tako od blizu kot on, bi mogel ob njegovih risbah, grafikah in slikah natresti prgišče verzov, v katerih se brati likovna vsebina s pesniško? In kdo bi vedel, kot Gostiša, kateri pesniki, domači ali tuji, so bili najbolj pri srečanju s slikarjem, ljubitelju poezije? Pa tudi - kdo bi mogel zaključiti Miheličevo zadnjo uro z njemu najljubšim Poejevim Krokarmem? Zares velika prednost je ta človeško dokumentarna zmožnost pisca, ki je lahko znanstveno diskurzivnost obsežnega teksta prepletel s čustvenimi reminiscencami drobnih, vsakdanje efemernih, pa vendar slikarjev značaj natanko izrisujočih listov iz svojega starega dnevnika! Če prihaja danes čedalje bolj v navado v monografijah povrhu reprodukcij avtorskih del razgrniti pred bralcem/gledalcem tudi slikarjevo človeško intimno v nizu fotografij iz njegovega življenja, je Gostiša srečna okoliščina, da je bil malone pol stoletja slikarjev vedno pričujoči zapisovalec, omogočila čudovito vezavo dnevnikega apostrofiranja Miheličevih del, načrtov, velikih zamisli, ki se morebiti niti niso vse uresničile... Toda tisto, po čemer se bo ta monografija posebej zapisala v spomin vseh, ki bojo kdajkoli imeli opraviti s fenomenom Miheličevega fantastičnega slikar-

stva, bo zagotovo njena dokumentarna natančnost in izčrpnost."

Avtor trilogije Lojze Gostiša pa med drugim pravi: "Mihelič je bil močna, pokončna, v svoji izjemni ustvarjalni moči tudi sorazmerno egocentrična osebnost. Vse življenje je podrejal svoji umetnosti - če je le mogel, tudi ljudi okoli sebe. Bil je prodoren, piker, ciničen, pa tudi družaben, nadvse duhovit, skratkalo očarljiv človek. Bila sva prijatelja in kot takšnega sem ga vsekoli iskreno spoštoval." Gostiševa trajna skrb je bil Miheličev ustvarjalni opus. Za prvi dve knjigi njegove monografske trilogije je zbral, uredil in katalogiziral 2000 del, za tretjo pa nad 6000 del. Čeprav so mnoga od njih danes izgubljena, so in bodo ostala zapisana, dokumentirana v Gostiševih knjigah. Brez njegovega 45-letnega beleženja in zbiranja gradiva o Miheliču umetniški osebnosti te trilogije zagotovo ne bi bilo.

Prof. Milček Komelj pa je ocenil najnovejšo Gostišev knjigo oziroma cele trilogije o Miheliču sklenil takole: "O umetniku je (Gostiša) spregovoril doslej najbolj dokumentirano in z najglobljim poznavanjem, kot njegov glasnik, zanesljiv znanstvenik, izbrusen in v besedah uravnotežen tankočuten estest ter zvest prijatelj, ki je nad Miheličevim delom in življenjem dobesedno bdel; med tem pa se je od umetnika tudi učil, saj se je ob velikanskem spoštovanju mojstrove ustvarjalnosti izkazal tudi kot njegov kritičen presojevalec in utelešen kronist."

Oba, France Mihelič in Lojze Gostiša, sta povezana tudi z Dolenjsko. Mihelič je otrostvo, ki ga je po lastnih besedah najmočnejše zaznamovalo ("Kar sem ustvaril, je le nadgrajevanje tistega, kar sem doživel in prinesel s seboj iz otroških let."), in zgodnja mladost preživel v ribniškem koncu. V zrelih slikarskih letih pa je z ženo, pisateljico Miro Mihelič, rad in pogosto zahajal v svojo počitniško hišico, skrito v zelenilu dreves nad Krko v Žihovem selu, kjer je nastalo več njegovih slik. Zlasti v blagih poletnih večerih je rad posedal na bregu nad Krko, v kateri so se poblebskavale gibke ribe. Na eno stran se mu je pogled ustavljal na Trški gori, na drugo pa na skrivnostnih Gorjancih. In oboje je dobilo odsev tudi v njegovi umetnosti.

Lojze Gostiša živi v Malem Lipoglavu pri Šmarju-Sapu, ženo pa je dobil v znani šentjernejški Majzljevi rodbini. Leta 1993 je Gostiša pripravil monumentalni faksimile Valvasorjevega Opus insignium armorumque 1687 - 1688 iz Metropolitanske knjižnice v Zagrebu. Leta 1995 je izdal katalog Valvasorjeve knjižnice Bibliotheca Valvasoriana, ki je prav tako v Zagrebu. Pred izidom pa je faksimile Dizmove kronike, ko po sodbi poznavalca prof. Jožeta Kastelca ne bo samo vrh slovenskih naporov faksimiliranih izdaj, ampak tudi najkvalitetnejše Gostišev uredniško, tehnično in strokovno znanstveno delo.

A. BARTEJ

VAŠKI VODOVODI

Kaj vendar izvira pod Izvirom?

Bo uspelo enaindvajsetemu stoletju, kar ni uspelo rimskim časom, namreč umazati vodni izvir pod vasjo Izvir v brežiški občini? Vprašanje si ljudje ne zastavljajo iz žalovanja po Rimljanah ali zgolj zato, ker je omenjen studenec v pobočju Gorjancev vsa leta do zdaj veljal za krajevno posebnost, ampak se sprašujejo iz iskrenega strahu za svojo zdravo pitno vodo. Dejstvo je pač, da izvir pod vasjo Izvir napaja precej razvejeni lokalni vodovod za več vasi v krajevni skupnosti Cerklje ob Krki. Če je tega vodovoda konec, kaj potem?

V letošnjem januarju so se stvari tudi v resnici že zaskuale tako, kot da izvirskega vodovoda ni.

Niti prekuhana ni bila dobra

Sedmega januarja je Zavod za zdravstveno varstvo Celje prejel obvestilo, da je voda v cerkljanskem vodovodu onesnažena. Zavod so tudi obvestili, da so prebivalcem omenjene krajevne skupnosti naročili, da morajo vodo s spornega vodovoda prekuhati. Celjski zavod za zdravstveno varstvo se je takoj odzval na omenjene informacije: "Na našo zahtevo je bil ukrep prekuhavanja vode takoj spremenjen v prepoved uporabe vode za prehranbene namene, predelavo, proizvodnjo in promet živil ter napanje živine." Zavod je tudi svetoval Cerkljam, da se "prizadete uporabnike preskrbi s pitno vodo iz cistern iz javnega vodovoda Brežice - Glogov Brod".

Za 1.500 ljudi iz 14 vasi, v kateri je po krajevnem vodovodu napeljana omenjena onesnažena voda, je bila to kaj slaba tolažba, vendar najboljša, kar so jim v zameno za začasno izgubljeno vodo lahko dali takoj prvi trenutek.

Celjski zavod pri terenskem ogledu zajetja Izvir in njegove širše okolice 7. januarja ni odkril

v Cerkljah ob Krki so domačini lahko dobili Vinovo vodo v trgovini Posavja Mercatorja. "V imenu krajanov in v svojem imenu se zahvaljujem Vinu Brežice za podarjeno vodo in gasilec za požrtvovalno delo," je pred dnevi rekel Karel Kožar, predsednik krajevne skupnosti Cerklje ob Krki.

Ciste pitne vode, ki so jo dovajali gasilci, so se domačini razveselili. Vendar so tudi zaskrbljeni zaradi onesnaženja, najbrž tudi zato, ker po besedah nekaterih naključnih sogovornikov voda dozdaj ni bila nikoli tako močno umazana. "Prvič v zgodovini se je zgodilo, da je voda tu tako onesnažena. Doma sem blizu tam, kjer je zajetje za ta vodovod. Kadar so bili nalivi, se je voda v tem izviru res skalila, a čez dva ali tri dni je bila spet čista," je povedala domačinka v Račji vasi.

Zgodovina in sedanost

Vodo iz izvira pri vasi Izvir, ki je, kot opisano, v središču pozornosti, ljudje uporabljajo že iz rimskih časov. Iz tega vodnega vira so poleg domačinov pili tudi vojaki na letališču v Cerkljah ob Krki. Omenjeni studenec iz davnih časov je vzela v zaščito tudi občina Brežice, saj je občinski svet v začetku lanskega januarja pilil lokalno zakonodajo, s katero se je bil namenil varovati dragoceni vodni vir.

In vendar je, vsej veličastnosti tega izvira navkljub voda od tam onesnažena. Preblizu je človeku in njegovim civilizacijskim dosežkom. Sodobnega načina življenja, ki ogroža tudi izvirsko vodo, ni mogoče ločiti od sodobnega človeka. Zato bodo verjetno morali ločiti v Cerkljah ob Krki svoje vodovodne pipe od svojega sedanjega krajevnega vodovoda. Ali pa bodo še naprej v strahu, kaj jim bo jutri dal aqueductus romanus.

M. L.

VODA! - Iz neoporečnega vodovoda so gasilci točili vodo v avtomobilske cisterne in jo razvažali po vaseh v ogroženi krajevni skupnosti Cerklje ob Krki. Na fotografiji: Bine Butara, gasilec in šofer v PGD Cerklje ob Krki, je pripeljal vodo v Račjo vas. Njegov sin Siomon je eni od domačink pomagati polniti kanglico. (Foto: M. L.)

znakov onesnaženja: voda v zajetju je bila na videz bistra ter brez vonja in okusa. "Uporabniki na omrežju pa so navajali, da je imela voda prejšnji dan izrazit vonj po gnojovki. Krajanji so zato že 6. januarja intenzivno izpirali omrežje na hidrantih," je v začasno poročilo zapisal celjski zavod.

Zavod je nemudoma vzel vzorce vode v zajetje pod vasjo Izvir ter v vodovodu, in sicer med drugim v cerkljanski šoli in v enem od gostinskih lokalov. Po tem terenskem ogledu je naročil upravljavcu vodovoda, da mora do preklica prebivalcem voziti pitno vodo s cisternami.

Zavod je po prvih delnih rezultatih mikrobioloških analiz omenjene vode predlagal upravljavcu vodovoda, naj čimprej zagotovi neprekinjeno dezinfekcijo pitne vode, in sicer tako, da bo v vodi v omrežju večja koncentracija klora, kot je bila ob onesnaženju.

Gasilska akcija z vodo in z "Vinom"

Po obvestilih o onesnaženju izvirskega vodovoda so začeli vodo dovajati s cisternami gasilci PGD Cerklje ob Krki in PGD Dolnja Piroška. Vodo, ki so jo v cisterne natakali iz brežiškega vodovoda, so gasilci vozili ali v sredo vasi ali na dvorišča večjim porabnikom, zlasti kmetom z veliko živine. Za tri vasi v območju, ki je zaradi onesnaženja ostalo brez vode, so dragoceno tekočino s cisternami vozili kar v njihove vaške vodohrane. Tako pomoč z vodo so nudili domala celotni krajevni skupnosti, izjema pri tem so bile le vasi, ki imajo svoje vaške vodovode.

Podjetje Vino Brežice je podarilo vsakemu gospodinjstvu na ogroženem območju paket enajstolitriških plastenk svoje vode. Gasilci so to razvažali po gospodinjstvih,

ZA VESELI DECEMBER

Od 10. do 17. januarja so na žiro račun DPM 'Moja' Novo mesto št. 52100-678-80209 za veseli december prispevali: Jožica Pirkovič, s.p., Šmarješke Toplice, 5 tisoč; Šmajdek 3 tisoč; Marija Novak, s.p., Novo mesto, 20 tisoč; Transglob, d.o.o., Ljubljana, 6 tisoč; VVO Novo mesto 50 tisoč; Miro Gazvoda, s.p., Lutrško selo, 10 tisoč; Darilo, d.o.o., 10 tisoč; Zavarovalnica Triglav, d.d., 80 tisoč in Marjan Mihelič, s.p., Novo mesto, 8 tisoč dolarjev.

Dolenjski list, Primož Plevnik, Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto, Studio D, TV Vaš kanal, Zdenka Lindič-Dragaš, IMP Novo mesto in Bife Rezelj.

V 70. letu starosti nas je zapustil dragi mož, brat, stric in svak

RAJKO DOLINAR

iz Grosuplja,

po rodu z Laz pri Uršnih selih

Ob boleči izgubi se zahvaljujem zdravstvenim delavcem Kliničnega centra (urološkega, gastrokirurškega in onkološkega oddelka) in osebju Zdravstvenega doma Grosuplje. Iskrena hvala govornikom za poslovilne besede, godbi Kluba Maksa Perca za zaigrane žalostinke in pevcem za občuteno zapete pesmi. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter za spremstvo ob zadnjem slovesu.

Žena Fanika v imenu vseh njegovih

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, brat, tast, stari ata in dedi

FRANC AŠ

iz Dolenjskih Toplic

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste pokojniku pomagali in mu stali ob strani v času njegovega življenja in se mu sedaj ob njegovi smrti poklonili, darovali cvetje, sveče in dobrodelne prispevke. Hvala tudi župniku Franciju Vovku za poslovilne besede, gasilec, upokojenec ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in dedka

JOŽETA TERŠARJA

dipl. inženirja kemije

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki ste počastili njegov spomin, nam pisno, ustno in brzojavno izrazili sožalje, darovali denar v dobrodelne namene, obložili zadnji dom našega dragega s prelepim cvetjem in svečami ter ga pospremili na zadnji poti. Vsem lepa hvala.

Žena Nada z družino

Novo mesto, 20.1.2000

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje. Bolečine si prestala, zdaj boš mirno v grobu spala.

V 77. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

ALOJZIJA BANOVEC

roj. Trdič

iz Tuševca dola 7, Črnomelj

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Posebna hvala osebju novomeške bolnišnice, Domu starejših občanov Črnomelj, govornikom gospe Jelačević in gospodu Planincu, KO ZB Talci Vrh, kolektivom Esol Črnomelj, KZ Črnomelj, Danfoss Črnomelj, žagi Benetič, Jelki, d.o.o., Vinica in sosedom za vso pomoč. Iskrena hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevkam z Otovca, hvala za zaigrano Tišino in pogrebni organizaciji Hiti.

Žalujoci: sinova Jože in Lojze z družinama, hčerki Anica in Tončka z družinama, vnuki in pravnuki, sestra z možem in ostalo sorodstvo

Boštjanu v slovo

Na lanske božični večer smo se na Preloki pri Vinici poslovili od našega dragega učenca, sošolca in prijatelja Boštjana Starešiniča. Mesec dni pred žalostnim dogodkom je Boštjan v šoli še praznoval svoj 19. rojstni dan in se s sošolci veselil nooletnega praznovanja. A ni se več vrnil v šolo. Ne moremo doumeti smisla njegove prezgodnje smrti in še vedno se sprašujemo, zakaj se je moralo zgoditi tako. Boštjan je bil zelo prijazen fant. Vedno je bil nasmejan, rad se je pošalil, bil vedno

dobre volje. Rad je hodil v šolo, še rajši pa je preživel proste dneve v svoji družini na Preloki. Bil je dober športnik, nepopisno je bil srecen ob

vsaki prejeti medalji na športnih tekmovanjih. Sodeloval je na vseh večjih prireditvah v okviru specialne olimpiade Slovenije. Letos pa bi kot nogometaš sodeloval tudi v slovenski ekipi na svetovni olimpiadi na Nizozemskem. Boštjan je znal opazovati naravo in dogajanje okoli sebe, vse to pa je tudi umetniško izrazil. Njegovi likovni izdelki so bili na natečajih večkrat najboljši. Bil je tudi med mlajšimi člani gasilske

vrste na Preloki, na kar je bil še posebej ponosen. Boštjanovo prekratko življenje je bilo srečno. Rasel je v družini, ki ga je ljubila, rasel v kraju, ki ga je on ljubil. A šolska klop je ostala prazna in nič več ni slišati veselega jutranjega pozdrava. Boštjan, pogrešamo te.

EMA ŠUJICA,
ravnateljica OŠ Milke Šobar Nataše,
Črnomelj

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 42. letu starosti je tragično preminil naš dragi brat in stric

SLAVKO MALENŠEK

s Potokov 5

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala govornici Andreji Rauh za poslovilne besede, GD Rožni Dol, pevcem za zapete žalostinke, pogrebnikom in g. Kukarju za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča sestra Dragica z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradedka in brata

LUDVIKA GOLOBA

borca III. bataljona VDV z Mirne

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Hvala govornikom ge. Mariji Logar in g. Ivanu Kosu, pevcem iz Mokronoga, praporščakom ter ZB Mirna in ZB Trebnje. Zahvaljujemo se tudi dr. Steli Munk in osebju Splošne bolnišnice Novo mesto. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Vera, otroci Branko, Sonja, Cvetka, Vanjo in Breda z družinami, sestra Matilda in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V komaj 50. letu je svojo življenjsko pot mnogo prezgodaj sklenil naš dragi mož in oče, brat, stric, svak

JOŽE HUDOKLIN

iz Šentjerneja

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, sošolcem in znancem za ustno in pisno izražena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala tudi zdravniškemu in ostalemu osebju novomeške bolnišnice ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.

(Mila Kačič)

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, tasta in dedija

ANTONA ROMA

iz Ulice Slavka Gruma 35, Novo mesto

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob njegovi boleznii in smrti kakorkoli pomagali, nam lajšali bolečine in z nami sočustvovali. Hvala vsem in vsakemu posebej. Za vedno bo ostal v naših srcih.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica, prababica in teta

ANICA BERK

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in pokojnici darovali cvetje, sveče in svete maše ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Zdravstvenemu domu Trebnje, dr. Šaldi za hitro pomoč, g. govornikom za lepo izrečene poslovilne besede, pevcem, PGD Sveti Rok, Železnici SV Novo mesto, g. kaplanu iz Šentruperta in g. župniku iz Kašlja za lepo opravljen obred, pogrebni službi Novak in za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njeni

OSMRNICA

Iztekla se ja življenjska pot našega upokojenega sodelavca iz SEKTORJA ZA PROIZVODNJO ZDRAVIL

ANTONA AVSCA

iz Smolenje vasi 46, Novo mesto

Od njega smo se poslovili v četrtek, 13. januarja, na pokopališču v Smolenji vasi. S hvaležnostjo se ga bomo spominjali.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

ZAHVALA

Vse do zadnjega sta se borila,
da bi boj z boleznijo dobila,
a na koncu pošle vama so moči
in za vedno zaprla sta oči.

Po hudi boleznii sta nas zapustila

MAJDA in ADOLF URBIČ

iz Mokronoga

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje in pokojnikom darovali cvetje, sveče in svete maše. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njuni

tedenski koledar

Četrtek, 20. januarja - Boštjan
Petek, 21. januarja - Neža
Sobota, 22. januarja - Cene
Nedelja, 23. januarja - Rajko
Ponedeljek, 24. januarja - Felician
Torek, 25. januarja - Darko
Sreda, 26. januarja - Pavla

LUNINE MENE

21. januarja ob 5.42 - ščip

kino

BREŽICE: Od 20. do 22.1. (ob 18. uri), 23.1. (ob 18. in 20. uri) ter 24.1. (ob 20. uri) komedija Očka po sili. Od 20. do 22.1. (ob 20. uri) kriminalni film Koe-ka, 25. in 26.1. (ob 20. uri) kriminalni film 6. čut.

ČRNOMELJ: 21.1. (ob 20. in 22. uri) komedija Očka po sili. 23.1. (ob 17.30 in 20. uri) komedija Ona je prava.

DOBROPOLJE: 21.1. (ob 16. uri in 19.30) risani film Tarzan 23.1. (ob 15. uri in 19.30) akcijski film Globoka modrina.

GROSUPLJE: 21.1. (ob 19. uri) akcijski film Globoka modrina.

IVANČNA GORICA: 20.1. (ob 17. uri) risani film Tarzan. 20.1. (ob 20. uri) akcijski film Globoka modrina.

KOČEVJE: 22.1. (ob 18. in 20. uri) risani film Tarzan. 24.1. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Globoka modrina.

KRŠKO: 21.1. (ob 20. uri) ter 22. in 23.1. (ob 18. uri) kriminalni film Afera Thomasa Crowna.

METLIKA: 21.1. (ob 20. uri) komedija Ona je prava. 23.1. (ob 18. in 20. uri) komedija Očka po sili.

NOVOMESTO: 20. in 21.1. (ob 18. uri), 22. in 23.1. (ob 16. in 18. uri) ter od 24. do 26.1. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Ful gas. Od 20. do 23.1. (ob 20. uri) kriminalni film Zbiralec kosti.

RIBNICA: 22.1. (ob 21. uri) akcijski film Globoka modrina. 23.1. (ob 17. uri) risani film Tarzan.

SEMIČ: 22.1. (ob 19. uri) komedija Očka po sili.

TREBNJE: 21.1. (ob 20. uri) in 23.1. (ob 17. uri) drama Srčne igre.

VELIKE LAŠČE: 22.1. (ob 19. uri) akcijski film Globoka modrina. 23.1. (ob 19. uri) risani film Tarzan.

Male oglase

sprejemamo tudi na telefonsko številko

068/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

Osmrtnice in zahvale

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko

068/39 30 540

BELA TEHNIKA

MALO RABLJENO hladilo omaro Gorenje, 6 predalov, za 35.000 SIT, in otroški avtosedež Slit, 0 do 18 kg za 5000 SIT prodam. ☎ (068)377-291. 124

KMETIJSKI STROJI

TRAKTORSKO PRIKOLICO nosilnosti 2 t, za manjši traktor, prodam. ☎ (0608)87-033. 113

TRAKTOR Tomo Vinković 420, lepo ohranjen, garažiran, ugodno prodam. ☎ (068)46-336. 128

ROTACIJSKO KOSILNICO 135 kupim. Plačilo takoj! (0608)42-807. 143

KOMBAJN Djuro Djaković 770 z adapterjem za koruzo prodam. ☎ (068)89-188. 163

MOTORNA VOZILA

HONDA hatch bach, letnik 1988, obnovljeno, prodam. ☎ (068)325-615. 121

CLIO 1.2, 3V, letnik 1998, 17.500 km, rdeč, registriran do 5/2000, prodam za 1.250.000 SIT. ☎ (068)326-126 ali (041)596-329. 126

NISSAN PRIMERO 1.6 SLX, letnik 1993, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)81-335 ali (0609)641-110. 144

126 P BIS, letnik 1991, rdeč, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)85-924. 145

SEAD IBIZA 1.6 GLX, letnik 1995, 125.000 km, rdeče barve, 3 vrata, prodam. ☎ (041)652-660. 148

OPEL ASTRA 1.4 i, 5 vrat, 8/94, 75.000 km, kovinske črne barve, registrirano do 8/2000, prodam. ☎ (041)644-332. 155

IBIZA 1.6, letnik 1996, z veliko dodatne opreme, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)29-985, po 15. uri. 168

CLIO BE BOP, star 4 leta, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)902-776. 169

FIAT PUNTO 55 S, letnik 12/94, registriran, prva lastnica, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)84-249. 171

R KANGOO 1.2, star 2 leti, registriran do 4.2.2001, prodam. ☎ (041)566-045 ali (068)323-293. 180

ŠKODA FELICIO LXI, letnik 1996, bele barve, v odličnem stanju, prodam. ☎ (068)85-819. 158

FORD FIESTO 1.3, letnik 1994, prodam. ☎ (068)25-026. 150

RENAULT TRAFIC KASON, star dve leti, prodam za 2.000.000,00 SIT. ☎ (041)506-840, Dušan. 147

R 4 GTL, letnik 1992, kovinsko moder, registriran do 28.5.2000, garažiran, prodam. ☎ (068)341-027. 154

FORD FIESTO 1.3 flair, 3/96, 3 vrata, prvi lastnik, prodam za 1.150.000 SIT. ☎ (041)560-991. 146

POHIŠTVO

SPALNICO, dnevno sobo in 2 otroški sobi ugodno prodam. ☎ (068)341-693. 134

POSEST

VINOGRAD, 9,5 a, 350 trt, star 4 leta, na parceli 10 a, okoliš Doličke gore, prodam. Urejen izkop za vikend. ☎ (041)968-908. 137

TREBNJE, kraj Štefan, prodam 2 zazidljivi parceli in nedograjeno hišo na sončni legi. ☎ (068)44-433, v soboto od 9. do 11. ure. 137

PARCELO v okolici Šentjerneja prodam. ☎ (068)81-837. 132

VINOGRAD v Hmeljičju, starejša trta, na sončni legi, ob asfaltni cesti, prodam. ☎ (068)34-65-141. 137

NAD KOPROM prodam veliko istrsko hišo. Možnost gostinske ali trgovinske dejavnosti. Asfalt, vodovod, telefon. ☎ (041)808-034. 137

PLANTAŽNI SADOVNJAK, jabolane, 60 a, na Grabrovcu pri Metliki prodam. ☎ (068)23-502. 178

PRODAJ

OPEMLJENO mesnico v Krškem prodam. ☎ (0609)612-938. 86

SUZUKI

AVTO mehanika
prodaja vozil kleparstvo
ličarstvo

Avtomehanika Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

Popusti za letnik 1999
od 50.000 do 300.000 SIT!

KREKOVA BANKA

UGODNA PONUDBA KREDITIRANJA PREBIVALSTVA

DO 5 LET

ZA KOMITENTE IN NEKOMITENTE

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860

www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

GRADBENEGA INŽENIRJA in gradbene- ga tehnika takoj zaposlimo za delo v biroju in gradbeni operativi. Pisne ponudbe pošljite na naslov: INGO INŽENIRING, d.o.o., Vojko- va 19, p.p. 156, 5001 Nova Gorica. 174

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE, 59,60 m², na Seidlovi cesti prodam. ☎ (068)324-311 ali (041)704-231. 120

NOVEJŠE enosobno stanovanje ali garso- njero ali novejši bivalni vikend v Novem me- stu kupim. ☎ (068)323-373. 122

DVOSOBNO STANOVANJE v Bršljinu (pritličje stanovanjske hiše) oddam. ☎ (041)581-740. 131

PRODAJ ali oddam dvosobno stanovanje, pritličje, v bloku v Novem mestu, CK, tele- fon. ☎ (041)667-378. 139

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu, 54 m², prodam. ☎ (068)312-407, dopoldne ali (068)28-956, popoldne. 153

DVOINPOLSOBNOSTANOVANJE, 68 m², CK, telefon, KATV, na Ragovski ul. v Novem mestu prodam. ☎ (041)628-851. 177

MANJŠE STANOVANJE v Novem mestu ali okolici kupim. ☎ (068)323-832. 175

DVOSOBNO STANOVANJE, 56 m², na Ul. Slavka Gruma prodam. ☎ (041)638-595 ali (068)326-788, popoldan. 177

NAJMEM opremljeno dvosobno stano- vanje v Novem mestu. ☎ (068)324-683. 149

ŽIVALI

RIJAVE NESNICE, stare od enega do štirih mesecev bodo v prodaji do 30.3. Jože Jeršin, Rače selo, Trebnje. ☎ (041)708-671 ali (068)44-389. 33

VALILNICA GUNJILAC s Senovega spre- jemala naročila za enodnevne in večje piščan- ce. ☎ (0608)71-375. 39

BREJO KOBILO in žrebico, staro 8 mese- cev, prodam. ☎ (041)844-352. 125

5 PRAŠICEV, težkih 100 kg, prodam. Možen zakol. ☎ (041)764-766. 135

Propagandne oglase

lahko naročite na telefonsko številko

068/39 30 514

ali 041/623 116

ter na faks številko

068/39 30 540!

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 8. do 20. ure: Mercator Center
od 7. do 19. ure: Samopostrežba Mačkovec
od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
od 7. do 20. ure: trgovina Tina, Segova ulica
od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 20. ure: trgovina Tina, Segova ulica
od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 20. ure: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 21. ure: trgovina Žepke, Ragovska
od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 8. do 17. ure: trgovina Brca, Smolenja vas
od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
od 8.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive
od 8.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
• Brežice: od 13. ure: Market
• Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
• Šentjernej: od 7. do 17. ure: Market Šentjernej
od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šent- jerneju
od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
V nedeljo, 23. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 8. do 12. ure: Mercator Center
Cikava
od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market
Smrečnikova, Samopostrežba Mačkovec, Market
Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska,
od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
• Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
• Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
Blagovnica
• Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
• Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
• Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market
Čardak
• Semič: od 7.30 do 10.30: Market
• Brežice: od 8. do 13. ure: Market

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, rjave, grahaste.
Valilnica HUMEK
Tel. 068/324-496, 67-108.

SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevne, kilogramske bele piščance ter rjave in grahaste jarkice. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec. ☎ (0608)89-038. 166

2 PRAŠICA, težka cca 110 kg, prodam. ☎ (068)323-290. 181

PSIČKA in psičko, čistokrvna, škotska ovčarja, stara 7 tednov, ugodno prodam. ☎ (041)328-107. 182

2 PRAŠICA za zakol, težka 180 kg, prodam. ☎ (0608)87-606, po 15. uri. 184

PRAŠICE, težke od 100 do 120 kg, prodam. ☎ (068)325-308. 151

TELE, staro 10 dni, kupim. ☎ (068)79-833. 182

TELICO SIMENTALKO, brejo 8 mesecev, in kostanjevo kolje prodam. ☎ (068)324-097. 152

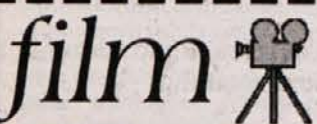
TELIČKO SIMENTALKO, staro 9 tednov, prodam. ☎ (068)24-069. 152

2 PRAŠICA po 110 kg, domača krma, prodam. ☎ (068)82-171. 116

PASJE MLADIČE čuvaske pasme, plemeni- titih staršev, oddamo. ☎ (068)50-302. 141

☎ 068/324-377

• **SIBIRSKI BRIVEC**, epska ro- manca (Sibirski cirjulinik/The Barber Of Siberia, 1999, Rusija, Francija, Italija, Češka republi- ka, 180 minut, režija: Nikita Mi- halkov)

Nikita Mihalkov je zanimiv re- žiser. V sedemdesetih in osem- desetih je bil s šaljivimi malimi filmčki o svoji družini in le na vi- dez nekritično nedolžnimi poldo- kumentarci oponent rdečega re- žima, po perestrojki pa se je na- tiho priključil Jelcinovim vrstam. Če se ne motim, je celo kandi- diral za duma. Vsekakor je znan- stvo, če že ne prijateljstvo, s pred- sednikom pripomoglo, da je zdaj že na silvestra samosestopenji zapiti car Boris za potrebe Briv- ca prešerno odstopil svoje kre- meljske palače in okoliške trge. Le tu, v tem imperatorskem in buržoaznem okolju, je lahko na- stal prvi epski in protikomunisti- čni film iz postkomunistične Rusije. Pa ne da bi se revolucije spoh dotaknil, ne, vse se odvrti med 1885 in 1905, pred boljševizmom in Leninom, toda ravno freska tega časa je obenem meter za prihajajočega.

Sibirski brivec nostalgčno pripoveduje, kako lepo je bilo prej v carski Rusiji, največji de- želi na svetu, kjer so bili ljudje srečni (pa čeprav, pravi zgodovi- na, silno revni), tisti vsaj malo višjega stanu pa so se itak imeli neskončno "fajn". Lepo unifor- mirani, čedni, duhoviti, vpludni vojaki so govorili tuje jezike, aris- tokracija je ponosno uživala v branju in poslušanju velikih rus-

TOMAŽ BRATOŽ

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (v.d. odgovorne urednice), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtnih. Cena izvida 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v I. polletju 5.460 tolarjev; za upokojenca 4.914 tolarjev; za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9. Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.

Telefoni: uprava 068/39 30 500, v.d. odgovorne urednice 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506. Telefaks: (068) 39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

DOLENJSKI LIST

Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Novo mesto, Germova ulica 4

Po pogodbi o delu
ali za opravljanje pripravištva
zaposlimo (za določen čas)

novinarja

Pogoj je fakultetna izobrazba.

Prijave zbiramo do srede, 26. januarja 2000, na naslov
Dolenjskega lista.

EUREST

Dunajska 22
1000 Ljubljana

Smo mednarodno podjetje na področju prehrabnih storitev.

O B J A V L J A M O
prosto delovno mesto

VODJE PODRUŽNICE (za območje Dolenjske)

Od kandidatov pričakujemo:

- strokovno izobrazbo ekonomske ali gostinske smeri
- izkušnje s področja gostinstva, prehrane ali storitvene dejavnosti
- dobro poznavanje praktičnega dela v produkciji
- organizacijske sposobnosti in sposobnost vodenja tima
- govorno znanje angleškega ali nemškega jezika
- voziško dovoljenje

Kandidatom nudimo:

- zaposlitev za nedoločen čas, s pogojem 3-mesečnega poskusnega dela
- konkurenčno plačo, pogojeno z dosežki dela
- delo v privlačnem in tehnološko sodobnem delovnem okolju
- priložnost za osebno napredovanje

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku
8 dni od objave na naslov:

EUREST, d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana
Dodatne informacije na telefon 061/133-31-37.

ZRNO

ZRNO, d.o.o.
Gmajna 6
8274 RAKA

V trgovini ZRNO na Ranču poteka
posebna predsezonska akcija
kmetijskega in gradbenega
materiala:

- cement 769,90 SIT
- apno 385,00 SIT
- mod. blok (cel kamion) 82,90 SIT
- arm. mreža 9x6 5.299,00 SIT

Najugodnejše fasade avstrijskega
proizvajalca QUARZOLITH:

- stiropor fasada debeline 5 cm kpl. 1.487,00 SIT
- toplotni omet supertherm - vreča 1.050,79 SIT

Trgovsko podjetje ZRNO zbira
naročila in pripravlja ponudbe za vse
vrste fasad, izdelavo notranjih in
zunanjih strojnih ometov, večje
zidarske storitve, izvedbo vodovoda
in centralne napeljave, soboslikarske
storitve, izvedbo tlakov in knauf
predelnih sten. Na ta način boste v
ZRNO dobili informacijo in pomoč pri
gradnji hiše od temeljev do strehe.

* KMETIJSKI MATERIAL:

- NPK 15-15-15 1.539 SIT
- NPK 8-26-26 1.785 SIT
- NPK 7-20-30 1.699 SIT
- UREA 1.184 SIT
- KNA 1.099 SIT

Zaščitna sredstva so znižana do
30% do 30.1.2000.

- primex TZ kg 1.395 SIT
- ridomil kg 2.750 SIT

Izredno ugodna ponudba semenske
koruze PIONER in ostalih hibridov:

- koruza stira 25 MK 5.860 SIT

V Zrnu zbirajo naročila za semenski
krompir po ugodnih predsezonskih
cenah.

- * Za vse kupljeno blago vam
Zrno omogoči dostavo na dom
oziroma gradbišče.

Telefon: 0608/75-410
0608/75-086

Opravičilo!

V prejšnji številki Dolenjskega
lista je v oglaš za trgovino
ZRNO z Rake prišlo do napake.
V ponudbi kmetijskega materiala
za NPK 15-15-15 je pravilna cena
1.539 SIT in ne 1.339 SIT, kot je
bilo zapisano.

Se opravičujemo.

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

RADIO SRAKA
94,6 MHz

zavarovalnica triglav, d.d.

največja slovenska zavarovalnica

REDNO ZAPOSLE

1. **Vodjo predstavništva v Črnomlju**
z dokončano VII. stopnjo ekonomske, komercialne ali strojne smeri
2. **Zavarovalne zastopnike za prodajo**
premoženjskih in osebnih zavarovanj za širše območje:
Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja in Kočevja
z dokončano V. ali VI. stopnjo izobrazbe

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- * komunikativnost
- * veselje do dela z ljudmi
- * samoiniciativnost in iznajdljivost
- * lastni prevoz

PONUJAMO VAM:

- * ustvarjalno delovno okolje
- * strokovno izobraževanje
in izpopolnjevanje
- * samostojno in dinamično delo
- * stimulativne zasluge
- * varno zaposlitev

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili
o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav d.d., OE Novo mesto
Novi trg 8, 8000 Novo mesto

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

RADIO BREŽICE

na
88,9
in
95,9 MHz

Kitajska restavracija
CESARSKI VRT
Ljubljanska 51, Novo mesto
Tel. 068/324-623

Vsak dan od 11. do 23. ure
vam nudimo bogat izbor
kitajskih jedi.

FIT FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Vorančeva ulica 1
(Regrške košenice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827

Podjetje
za varovanje premoženja
in oseb, d.o.o.
Novo mesto
Seidlova 5
tel.: 068/325-325
faks: 068/3917-305

KAKTUS PETDESETLETNIK - Božični kaktus, ki je na fotografiji in ki
ga imajo v Sevnici pri Bonovih, raste že 50 let. Milka in Jože ga oskrbujeta
tako, da raste pokonci, čeprav so taki kaktusi ponavadi bolj pri tleh. Kak-
tus je pred več kot 40 leti vaščanka podarila Milki, ko se je tej rodila hčerka.
(Foto: M. L.)

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglašno odmeven časopis, ki
ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.

Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtekli sosed iz vašega
poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo
naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: **2000**

Kraj: _____

Datum: _____

Podpis: _____

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja
državne kratkoročne vrednostne papirje

tri šestmesečna
3 in 6 zakladna menica
varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski vrednostni papir obrestovan po
nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 100.000 SIT

Pooblaščenji vpisniki:

ABANKA d.d. Ljubljana 061 171 82 04

BANK AUSTRIA CREDITANSTALT d.d. Ljubljana 061 177 78 53

BANKA CELJE d.d. 063 431 120 • BANKA KOPER d.d. 066 451 445

BANKA VIPA d.d. 065 128 53 02 • DOLENJSKA BANKA d.d. 068 316 548

FACTOR BANKA d.d. 061 137 76 13 • GORENJSKA BANKA d.d., Kranj 064 28 40

NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d. 062 229 23 22 • SKB BANKA d.d. 061 171 56 38

NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana 061 176 52 06

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA d.d., Ljubljana 061 172 72 62

Oznaka menice	Datum vpisa	Datum izplačila	Število dni
TZ21	25.01.2000	28.04.2000	92
TZ22 • SZ03	22.02.2000 • 22.02.2000	25.05.2000 • 24.08.2000	91 • 182
TZ23	28.03.2000	29.06.2000	91
TZ24 • SZ04	25.04.2000 • 25.04.2000	27.07.2000 • 26.10.2000	90 • 181
TZ25	23.05.2000	24.08.2000	91

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: 386 (61) 178 65 55, 386 (61) 178 63 34 • Telefaks: 386 (61) 125 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mf-rs.si, tomaz.oplotnik@mf-rs.si • http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html

Jože Žugelj

Žugelj je poleg službe po malem kmetoval, ko pa se je leta 1984 poročil, se je odločil, da bo za nekaj let ostal doma, kajti otroci so bili majhni, starši ostali, žena v službi. A ko je hotel zopet v službo, je ugotovil, da ni dela niti za mlajše. Pa saj je na kmetiji dovolj dela, le dohodek ni reden. A tudi kmetovati na Žugljevi domačiji ni najlažje, kajti najboljše njive je Jožetov praded zapil. Pa Jože ni pristaš nacionalnega športa, kot mu sam pravi, pri katerem ljudje le tarnajo, kako se nič ne splača. Ne čaka doma na pomoč, ampak dela, kolikor je v njegovi moči, čeprav je spoznal, da mora tudi kmet najprej uporabiti pamet in šele potem mišice. Da žvinoreja v tej podgorjanski vasi ne gre, je že dognal, zadnja krava pa je šla od hiše pred nekaj dnevi. Še pred petnajstimi leti so v vasi namolžili po 250 do 300 litrov mleka na dan, danes pa ga dajo tri krave daleč premalo za vaše potrebe.

Toda Jože že kupuje ovce in prebira knjige o rejih drobnice. "Saj ne bom obogatel, prav pa je, da živali pojedjo, kar nakosim. Pa v našem bom vsel nekaj zemlje, da ne bo zaraščala," načrtuje ter si natoči v kozarec kot kri rdečo metliško črmino iz svojega vinograda. V dragomeljskih gorah ob vasi ga ima, a čeprav lega ni preveč znana, je mogoče iz grozdič donegovati odlična vina. Na lanske Vinski vigredi je postala Žugljeva metliška črmina kraljica, a letos ne bo, napove že vnaprej, vino bo namreč že prej prodal.

Jožeta mnogi poznajo prav po tem, da je zraven povsod, kjer delajo zastoj: v krajevni skupnosti, v upravnem odboru Društva vinogradnikov Bele krajine, pri gasilskem društvu Dragomlja vas, ki ga je leta 1922 ustanovil še njegov stari oče, on pa je sedaj predsednik. Pa v planinskem društvu in Metliki. In ko prijatelji pripravijo zabavo, jim Jože v velikem kotlu skuha odlični golaž. A kako najde čas? "Če ima človek trdno voljo, lahko naredi vse. Pomembno je, da življenje ni le garanje, ampak tudi zabava in sprostitve. Predvsem pa ne smemo imeti vedno pred očmi le, koliko nas bo kaj veljalo, ampak se moramo kdaj tudi razvajati," je prepričan, čeprav ne skriva, da bi bil sam najbolj srečen, če bi lahko potoval. A kaj, ko kmetija kliče in daljši izletov kot po Sloveniji si skoraj ne more privoščiti. MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Glasba predvsem kot hobi

Trio Breza sicer razveseljuje ljudi predvsem po Beli krajini, a fantje to počnejo predvsem iz lastnega zabave

KRUPA - Tomaž Absec s Krupe in Boštjan Simonič iz sosednje Moverne vasi v svoji sosesčini nimata vrstnikov, vsaj fantov ne, zato ne čudi, da sta postala toliko večja prijatelja. A ker sta vedno tičala skupaj, Tomaž pa je obiskoval tudi nižjo glasbeno šolo za kitaro, je tudi Boštjana zamikalo, da bi igral.

Tomažev oče je včasih igral na harmoniko, zato se je nad njo kot samouk navdušil še Tomaž. In tako sta z Boštjanom skupaj ubirala melodije in se drug ob drugem učila: Absec na frajtonarici, Simonič na sintetizatorju. Najprej zgolj za lastno zabavo, ko pa sta znala že precej melodij, sta pred približno sedmimi leti duet poimenovala Breza in začela igrati najprej na manjših zabavah. A ko

je zanj zvedelo več ljudi, niso bili dovolj le instrumenti. Kupiti sta morala še ozvočenje in ko so ju začeli vabiti na večje zabave in poroke, so bili tudi njuni harmonika, kitara in bariton, na katere igra Tomaž, ter Boštjanov sintetizator premalo. Tako se jima je pred tremi leti pridružil še Dušan Plut z Mladice s trobento in nastal je trio Breza.

Fantje igrajo različno glasbo, odvisno pač od tega, koga zabavajo. Največkrat nastopajo po Beli krajini, večkrat pa tudi drugod po Sloveniji, pred letom pa so jih zdomci povabili celo na martinovanje v Nemčijo. Priznajo pa, da še vedno igrajo predvsem v svojo lastno zabavo in nimajo nikakršnih želja, da bi posneli lastno kaseto ali celo ploščo. M. B.-J.

TRIO BREZA - Dušan Plut, Boštjan Simonič in Tomaž Absec (od leve) pravijo, da je glasba njihov konjiček. Veseli pa so, da lahko z njim razveseljujejo tudi druge, kar jim s pestro glasbo, ki jo igrajo, ni težko. Marsikdaj pa pristavi svoj lonček še Tomaževa mama Anica, ki napiše besedilo k že znani melodiji. (Foto: M. B.-J.)

Eksplodizija in 4 poškodovani

Nesreča pri "igranju" z nevarno eksplozivno zmesjo v bloku v Krškem - Poskrbljeno za varnost stanovalcev

KRŠKO - V ponedeljek, 17. januarja, je v enem od stanovanjskih blokov na Cesti 4. julija 62/a popoldne prišlo do močne eksplozije, v kateri so bili telesno poškodovani: 21-letni R. S., 19-letni M. V., 27-letni D. B. in 18-letni M. L. Odpeljali so jih v brežiško bolnišnico. R. S. so nato zaradi hudih poškodb prepeljali v UKC Ljubljana, ostale tri pa v novomeško bolnišnico.

Do nesreče je prišlo, ker sta R. S. in M. V. v dnevni sobi v stek-

len kozarec za vlaganje vlila prej pripravljeno eksplozivno zmes na osnovi vodikovega peroksida. Ko je R. S. na kozarec pritrtil pokrov, je prišlo do močne eksplozije, saj je zmes zelo občutljiva za trenje. Eksplozija je močno poškodovala tudi stanovanje, saj so popokala stekla na oknih, poškodovana je notranjost, delci, ki so padli skozi okna, pa so poškodovali tudi nekaj pred blokom parkiranih osebnih avtomobilov. Med ogledom stanovanj so tam našli še več plastenk z navedeno zmesjo, ki je izredno nestabilna in nevarna ter stroki že dolgo znana, zato se sploh ne proizvajajo. Strokovnjaki iz CKZP MNZ so zmes delno nevtralizirali. Eksplozivna moč v stanovanju najdene zmesi je ustrezala moči okrog 2,5 kg TNT.

Zaradi varnosti so med ogledom stanovanj 22 stanovalcev iz osmih enot takoj evakuirali, kasneje pa še ostale. Za varnost je bilo primerno poskrbljeno tudi v okolici bloka. Župan občine Krško Franci Bogovič je s svojimi strokovnimi sodelavci in s stanovalci poskrbel za začasno nastanitev evakuiranih stanovalcev.

Zoper osumljence bo pri okrožnem državnem tožilstvu v Krškem vložena kazenska ovadba.

L. M.

SOS TELEFON RAZŠIRIL DEŽURSTVO

NOVO MESTO - Društvo SOS telefon za ženske in otroke žrtve nasilja obvešča, da je njihov telefon razširil svoje dežurstvo za štiri ure dnevno. Kdor potrebuje pogovor ali umik v zatočišče, lahko pokliče vsak dan od 18. do 22. ure, ob delavnikih pa tudi od 12. do 18. ure na brezplačno tel. št. 080/11-55. Od 18. do 22. ure so vsak dan dosegljivi tudi na tel. št. 061/97-82. Gluhonemi lahko pošljejo opis svojih težav po faksu na št. 061/441-993. Društvo vabi vse, naj se pridruži skupini za samopomoč za ženske, ki so ali še vedno doživljajo nasilje.

Glavni trg 11, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/ 372 100
Fax: 068/ 372 101

ŠOLA TUJIH JEZIKOV
Vpis v tečaje AN, NEM, FR, IT, RUŠČ in KITAJŠČINE.

JOŽE BON - Jože Bon ima in še tudi igra violino, ceni slikarstvo, dela v delavnici, odmetava sneg, se zanima za fotografijo. V arhivu, ki ga priložnostno sestavlja ob vsakdanjem delu, ima tudi nekaj zanimivih primerkov, med katere po svoje sodi tudi 1. številka Dolenjskega lista. (Foto: M. L.)

Bere ga že petdeset let

Jože Bon iz Sevnice in Dolenjski list praznujeta vsak svojo obletnico na isti dan - Milki je žal za knjige

SEVNICA - Jože Bon iz Sevnice bo 17. februarja praznoval svojo 90. letnico. Dolenjski list bo takrat star 50 let. Jože ima v svojem zanimivem arhivu 1. številko Dolenjskega lista, ki je prav lepo ohranjena. Verjetno ni naključje, da se je časopis obdržal v Jožetovem arhivu pol stoletja. Možno očitno spoštuje časopise in knjige in jih tudi rad prebira. "Prebere vse od prvega lista do zadnjega. Tako da sem včasih z njega pa mu kar rečem: 'Ni vse zate napisano, je tudi kaj zame'," v šali pravi Milka, Jožetova žena.

"Bral sem, če sem imel čas. Dolenjski list zmeraj berem rad. Nanj sem zdaj spet naročen. Za nekaj časa sem nehal biti naročnik, in to zaradi pisanja Iva Pirkoviča Balada o krakovskih gozdovih," pripoveduje Jože Bon. Čeprav on takrat ni bil naročen na Dolenjski list, je ta časopis vseeno prihajal v hišo, in sicer na Milki-ino ime. Tudi Milka očitno ceni tisk, tak ali drugače, saj se spominja: "Če mene vprašate po kakšnih mojih papirjih, po arhivu, tega žal nimam. V Nemčiji, kjer smo stanovali, smo pogoreli, bomba nam je uničila. Zgorelo je tudi nekaj mojih knjig, ki sem jih imela. Zanje mi je bilo bolj žal kot za obleke."

Jože je pobliže poznal ne le Dolenjski list od samega začetka

časopisa, ampak tudi ljudi, ki so ga ustanovili.

"Čas teče naprej," pravi Jože pri tem, ko prelistava 1. številko in ko obudi nekaj zanimivih spominov. To, da čas teče, v njegovem in njunem življenju pomeni, da sta se v Sevnico pred leti priselila z Rake, kjer je bil Jože 6 let matičar. Prej je bil trgovec. Vse življenje je cenil tudi telovadbo, kot mladec je tudi sam telovalil v društvu. Ko je on postal član Sokola, je že bil v olimpijskih vrstah Leon Stukelj. Verjetno Jožetov vzornik. Jože v svojem arhivu hrani lastno fotografijo, na katero se mu je olimpijski podpisal ob svoji 95-letnici. Kako blizu mu je gimnastika, pove tudi to, da ima v arhivu izrezke nekaj najboljših slovenskih telovadcev. Če bi šlo za stavo, bi verjetno tudi sam naredil nekaj telovadnih likov. Vendar o tem kdaj drugič.

M. LUZAR

NAŠLI TELESKOPSKO PALICO

OBREŽJE - Pri mejni kontroli je policist v vozilu slovenskega državljanca našel kovinsko teleskopsko palico, prirečeno za napad. Kršitelju so jo zasegli, sledi predlog sodniku za prekrške.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Sosedje se znajo pomagati - Bodo prazni avtobusi še kar vozili? - Ogroženi pešci - Križanka le za dobre oči - So cepljeni varni pred gripo? - Medicinske sestre nimajo pravice nadirati

Če bi bili v vladi tako složni, kot je skupina sosedov iz okolice Velikega Slatnika, bi nam bilo lepo. Kot je povedal Ivan Barbič iz Novega mesta, so člani vinske gorice Hribi v osmih dneh solidarno odstranili ostanke od požara in pokrili vikend sosedu Jožetu Gazvodi, ki je bil v času požara v tujni. "Predsednik vinske gorice Franc Pavlin pravi, da bodo zdaj stavbo še obnovili," je povedal. Kot po naključju se je oglasil tudi Jože Gazvoda iz Smrečnikove ulice v Novem mestu. Zahvaljuje se vsem, ki so mu priskočili na pomoč ob požaru, še posebej pa Francu Pavlinu in Stefanu Blaziču.

Bralec Barbič se vprašuje, kdaj bodo ukiniteli prazne avtobuse, ki delajo samo gnečo v Novem mestu in okolici. "Kdo bo to plačal?" se sprašuje. Enako vprašanje je posnovil še bralec iz Novega mesta, zato

bomo o tem v časopisu še pisali. "Župan je obljubil, da bo poskrbel za ureditev prometa v mestu. Kaj imamo zdaj od obljub, razen tega, da se naokoli prevažajo prazni avtobusi? Na Glavnem trgu je še vedno nered, še posebno ob ponedeljkih in petkih," je poudaril. Sicer pa je opozoril še na dve prometni zagati. Meni, da je pravi čudež, če v križišču pri bivšem hotelu Kandija, ki je zelo obremenjeno in je še vedno brez semaforjev, še ni prišlo do hujše nesreče. V taki gneči so seveda še posebej ogroženi pešci, ki jim ni prav nič prijetno niti na začetku Ragske ceste, kjer je ta zaprta za promet (razen za tamkajšnje stanovalce), a avtomobili nemoteno švigajo gor in dol. Nevarno je še posebej pozimi, ko je edini pločnik zasut s snegom.

Matija Kovač iz Nemške Loke pri Kočevju je naročnik Dolenjskega lista že, odkar izhaja, in čeprav je že od leta 1982 upokojenec, je šele zdaj opazil, da lahko uveljavlja popust pri naročninah. Svetovali smo mu, naj pošlje v našo naročniško službo enega zadnjih odrezkov pokojnine.

Mož z mobitelom, sicer iz okolice Novega mesta, je prebiral zapis o samomorih med Slovenci, zanima pa ga, koliko samomorov je vsako leto v Sloveniji in kako je s tem po regijah. Naša novinarka je za podatke zaprosila, a nanje še čaka. Ko jih bo dobila, jih bo objavila.

Vera Cerar z Mestnih njiv v Novem mestu je naša naročnica že več kot 40 let in bi rada plačevala naročnino na pol leta. Kot so pojasnili v naročniški službi, bodo položnice vsi prejeli na šest mesecev, zato tega ni potrebno posebej sporočati. Res pa smo pred časom o tem spraševali v anketi.

Stari znanec Leopold Korevec je tokrat osvrknil naš časopis. Pravi namreč, da mora opise v križankah brati z lupo, ker so natisnjeni tako tanko in blede, pogosto pa najde tudi vsebinske napake. Na tanke črke smo opozorili pristojne, zato upamo, da bodo lahko poskrbeli tudi za tiste, ki slabše vidijo. Poleg tega Leopolda jezi, da že cel teden vsi govorijo o epidemiji gripe, vendar še ni zasledil niti besedice o tem, ali so tisti, ki so se cepili proti gripi, varni pred njo.

M. G. iz Novega mesta je razočarana nad načinom dela medicinskih sester v zobozdravstveni službi. "Ker je mamo bolelo zob, sva vse jutro klicali v zdravstveni dom. Izbrane zdravnice ni bilo, vendar je sestra rekla, da mama lahko pride, ob tem pa ni opozorila, da nujne primere (z bolečinami) sprejemajo le od 7.30 do 8.30. Ko je mama prišla, jo je sestra nadrla. Čakala je tri ure. Konec tedna se ji je stanje poslabšalo, zato sem spet klicala in povedali so mi, da dela dežurni zobozdravnik. Mama je šla tja in spet jo je sestra nadrla, čeprav je bila vsa zatekla in je tudi srčna bolnica. Rekla ji je, da je ne bodo sprejeli, a ker je kar sedla v čakalnico, so jo nazadnje le sprejeli." Bralka pravi, da ima vsak svoje delo in težave, vendar meni, da sestre nimajo nobene pravice vpiti na bolnike. Navsezadnje ne prihajajo vsi vsak dan v ambulantno, da bi poznali vsa pravila delovanja, še posebej pa se ji ne zdi primerno tako kričati na starejše.

D. B. iz Metlike ne more do telefona, zato nam je pisala. Poziva nepridiprave, naj ne razbijajo šip na njene hiši (št. 52) v Metliki. Pravi, da je o tem že obvestila policijo, zato bodo storili, če jih ujamejo, plačali škodo. B. D. G.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

DOLENJSKI LIST

19. januarja 1995

Novoteksova konfekcija v stečaj?

V torek popoldne, ko to poročamo, še trajajo pogajanja v Novoteksovi Konfekciji, ki naj bi zapela usodo podjetja ali pa rešila tovarno pred dokončnim zlomom. Če sodimo po dosedanjem dogajanju, je malo možnosti, da bi popokane šive Konfekcije spet sestavili, da bi bilo prvo delavcem, vodstvu tovarne in upnikom.

Kmet naj bo gospodar, ne "verniki"

Iz leta v leto se ponavljajo zapleti glede cene in pogojev odkupa pšenice v času tik pred in še med samo žetvijo. Tudi v zadnjem letu je bilo tako. Posledice tega so bila zakasnela plačila odkupljene pšenice zadrugam in kmetom ter vsesplošno negodovanje pridelovalcev in zadrug, ki so pšenico po pooblastilu države odkupovali, ne da bi vedele pod kakšnimi pogoji.

Dobrota

Pravijo, da je neki Renault plačal celotno veselico, ki je bila v petek zvečer za smetano v ljubljanski Kavarni Union. Podgorski Revovozni delavci težko verjamejo, da je to tisti francoski Renault, ki ima tovarno v Novem mestu. Novomeški je namreč precej skup. Ko je obhajal 25-letnico svojega delovanja v Sloveniji, je delavcem dal za spomin samo rumene ploščice s svojim imenom, in niti enega samega tolarja.

V dveh letih bo smetišče prepolno

Osrednje trebanjsko smetišče oz. komunalna deponija na Cvibljah se naglo polni. Na trebanjski Komunalni računajo, da bo zapolnjena najpozneje v letu 1996, zato so toliko bolj vztrajno opozarjali pristojne na trebanjski občini, da bi se končno začela izgradnja komunalne deponije Globoko na tromeji krajevnih skupnosti Trebnje, Mirna in Rače selo. Za to so že lep čas pripravljene potrebni načrti in študije.

Poleg vinskih še sadna cesta?

Sadjarsko društvo Posavja si je omislilo sadno cesto, zato bo v kratkem začelo z aktivnostmi za pripravo projektov in za njihovo izvedbo. Gre za cesto, ki bi povezovala največje tradicionalno sadjarske kraje, znane pridelovalce sadja, poleg tega pa še predelavalce sadja (žganjkuha, sušenje itd.). Začela bi se pri Bojsnem in nadaljevala proti Globokem, Dečnemu selu, Artičam, Arnovim selom in nato preko Zdol v Krško.

Kdo bo kaznoval policiste

Krški policisti se že nekaj časa vozijo z avtomobilom znamke Puch, ki mu ne dela zadnja desna luč. Seveda se postavlja vprašanje, kakšen zgled dajejo možje v modrem. In kdo bo njim zaračunal kazen?

Invazija kot v Hitchcockovi shriljivki Ptiči

Nedavni pojav, ko se je zaradi preleta na tisoče majhnih ptic za nekaj trenutkov stemnilo nebo nad nekaterimi stanovanjskimi hišami na Planinski cesti ob Sevnici, očividci resda niso doživeli kot nekaj tako groznega, kot v Hitchcockovi shriljivki Ptiči, je bil pa vseeno nenavaden in celo strahljiv.